

КРИВОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

LXV сесія VIII скликання

30.07.2025

м. Кривий Ріг

№3819

***Про затвердження Стратегії
розвитку Криворізької міської
територіальної громади на пе-
ріод до 2030 року***

З метою забезпечення ефективного економічного розвитку міста в ринкових умовах, підняття стандартів життя населення; виходячи з аналізу економічного та соціального розвитку міста за попередні роки; урахувуючи вимоги Законів України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про засади державної регіональної політики», Указ Президента України від 30 вересня 2019 року №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року №621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєктів Бюджетної декларації та державного бюджету», зі змінами, 05 серпня 2020 року №695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки», зі змінами, Рішення Дніпропетровської обласної ради від 07 серпня 2020 року №624-24/VII «Про Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року», зі змінами, Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року №265 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад»; рішення виконкому міської ради від 21.06.2024 №721 «Про розробку проєкту Стратегії розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року», зі змінами; керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада **вирішила**:

1. Затвердити Стратегію розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року (додається), якою керуватися з 01.01.2026 року.
2. Виконавчим органам міської ради та районних у місті рад щорічно:

2.1 забезпечувати виконання стратегічних і оперативних цілей, визначених Стратегією розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року;

2.2 до 10 січня, починаючи з 2027 року, надавати до управління економіки виконкому Криворізької міської ради вичерпну інформацію про реалізацію заходів, визначених Стратегією розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року, з аналізом досягнутих результатів.

3. Управлінню економіки виконкому Криворізької міської ради:

3.1 не пізніше ніж через 3 місяці після затвердження Стратегії розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року спільно з відділами, управліннями, іншими виконавчими органами міської ради розробити План заходів з реалізації Стратегії розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року та надати на затвердження міської ради.

3.2 щороку до 30 січня, починаючи з 2027 року, інформувати виконком міської ради про реалізацію Стратегії розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року та, у разі необхідності, надавати обґрунтовані пропозиції щодо внесення коригувань до неї.

4. Департаменту фінансів виконкому Криворізької міської ради забезпечити фінансування видатків на реалізацію міських цільових програм, спрямованих на досягнення цілей, визначених Стратегією розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року, згідно з бюджетними призначеннями, установленими головним розпорядникам коштів відповідним рішенням міської ради про бюджет Криворізької міської територіальної громади, ураховуючи зміни до законодавства України у сфері бюджетних відносин, у тому числі в частині управління публічними інвестиціями.

5. Зобов'язати виконкоми міської ради та районних у місті рад, керівників бюджетних установ, що фінансуються з бюджетів Криворізької міської територіальної громади та районних у місті рад, спрямувати роботу на досягнення цілей, визначених Стратегією розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року.

6. Контроль за виконанням рішення покласти на заступників міського голови, керуючу справами виконкому міської ради відповідно до розподілу обов'язків.

Секретар міської ради

Юрій ВІЛКУЛ

ЗПІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Підпис: Начальник відділу Світлана БРЕУС

80 04 20 20 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

*Рішення міської ради
30.07.2025 №3819*

***СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ***

ЗМІСТ

Розділ 1. Вступ	3
Розділ 2. Соціально-економічний аналіз Криворізької міської територіальної громади	5
2.1. Розташування, склад та історія утворення Криворізької міської територіальної громади	5
2.2. Природно-ресурсний потенціал Криворізької міської територіальної громади	9
2.3. Стан навколишнього природного середовища Криворізької міської територіальної громади	13
2.4. Характеристика населення та трудових ресурсів Криворізької міської територіальної громади	17
2.5. Соціальна інфраструктура Криворізької міської територіальної громади ..	19
2.6. Інфраструктура торгівлі, послуг і туризму	24
2.7. Житлово-комунальна та енергетична інфраструктура	25
2.8. Транспортна інфраструктура та зв'язок	30
2.9. Розвиток економіки Криворізької міської територіальної громади	33
2.10. Бюджет Криворізької міської територіальної громади	38
Розділ 3. Результати SWOT-аналізу розвитку Криворізької міської територіальної громади	41
3.1. Результати SWOT-аналізу розвитку Криворізької міської територіальної громади	41
3.2. SWOT-матриця Криворізької міської територіальної громади	48
Розділ 4. Сценарії розвитку Криворізької міської територіальної громади	59
4.1. Песимістичний сценарій розвитку Криворізької міської територіальної громади	59
4.2. Стримано-оптимістичний сценарій розвитку Криворізької міської територіальної громади	62
Розділ 5. Стратегічне бачення розвитку Криворізької міської територіальної громади	67
Розділ 6. Стратегічні, оперативні цілі та завдання розвитку Криворізької міської територіальної громади	68
6.1. Стратегічна ціль 1. Громада високоякісного людського капіталу	69
6.2. Стратегічна ціль 2. Громада ефективного управління ресурсами зі сталою екосистемою	82
6.3. Стратегічна ціль 3. Громада з диверсифікованою економікою та інвестиційним потенціалом	95
6.4. Стратегічна ціль 4. Громада з високотехнологічною інфраструктурою та соціально відповідальним управлінням	109
Розділ 7. Аналіз відповідності положень Стратегії розвитку Криворізької міської територіальної громади Стратегії розвитку Дніпропетровської області та Державній стратегії регіонального розвитку України	125
Розділ 8. Проведення моніторингу, оцінювання реалізації Стратегія розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року	131

Стратегія розвитку Криворізької міської територіальної громади (надалі – Стратегія) є документом стратегічного планування місцевого рівня, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для її сталого розвитку, які відповідають стратегічним пріоритетам Державної стратегії регіонального розвитку та Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області. Документ націлений на об'єднання зусиль усіх зацікавлених сторін – місцевих мешканців, бізнесових структур, влади, громадських активістів задля забезпечення місцевого економічного та соціального поступу через використання стратегічних переваг громади.

Стратегія розроблена відповідно до Законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стратегічну екологічну оцінку» з урахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року №265 (надалі – Наказ №265).

Воєнне вторгнення Російської Федерації (надалі – РФ) в Україну та розгортання війни суттєво змінили соціальні й економічні умови розвитку громади, регіонів та України. Виконкомом міської ради було ухвалено рішення про початок розроблення проєкту Стратегії з урахуванням нових реалій і умов розвитку громади.

Стратегія узгоджується зі стратегічними й оперативними цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Державної стратегії регіонального розвитку на 2021—2027 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року №695 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року №940) та актуалізованої Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року.

Стратегію розроблено відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722.

Стратегія враховує План України, схвалений Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року №244-р, та План заходів з реалізації Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями на 2024- 2028 роки, затверджений Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 червня 2024 року №588.

До Стратегії включено напрацювання Громадської організації «Урбаністична коаліція для України «Ro3kvit» щодо міської стійкості для Криворізької міської територіальної громади (надалі – Криворізька МТГ), підготовлені в межах реалізації Проєкту «Посилення стійкості міст у сфері життєзабезпечення міських територіальних громад в Україні (SUR)», за фінансової допомоги перехідного періоду, що надається на замовлення Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (Federal Ministry for Economic Cooperation and Development, надалі – BMZ) і виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit, надалі – GIZ) GmbH.

Для організації процесу стратегічного планування та розроблення Стратегії рішенням виконкому міської ради від 21.06.2024 №721, зі змінами, було створено

Робочу групу з розробки проєкту Стратегії розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року (надалі – Робоча група), затверджено склад та Положення про неї.

До процесу формування бачення та визначення пріоритетів розвитку громади були долучені представники органів місцевого самоврядування, регіональної влади, бізнес-спільноти, науковці, представники громадянського суспільства. Аналіз соціального-економічного стану Криворізької МТГ та проблем її розвитку, SWOT-аналіз, визначення сценаріїв розвитку громади, формування структури стратегічних, оперативних цілей і завдань було здійснено спільними зусиллями членів Робочої групи, відділів, управлінь, інших виконавчих органів міської ради та незалежних експертів зі стратегічного планування.

Для забезпечення публічності процесу розроблення Стратегії через офіційний вебсайт Криворізької міської ради та її виконавчого комітету й офіційні сторінки в соціальних мережах було повідомлено про початок роботи над проєктом Стратегії, строки й форми подання пропозицій до нього від зацікавлених сторін, проведення засідань Робочої групи з розроблення Стратегії. На офіційному вебсайті Криворізької міської ради та її виконавчого комітету оприлюднено проєкт Стратегії, організовано його громадське обговорення.

Стратегія є документом, що враховує спільні інтереси та бачення сталого розвитку Криворізької МТГ й зорієнтований на забезпечення її економічного розвитку та покращення рівня життя мешканців в умовах воєнного й поствоєнного періодів.

2.1. РОЗТАШУВАННЯ, СКЛАД ТА ІСТОРІЯ УТВОРЕННЯ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ**Географічне розташування та склад Криворізької МТГ**

Територія Криворізької МТГ розташована в Криворізькому районі Дніпропетровської області України. Адміністративний центр громади – місто Кривий Ріг.

Відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій громад (надалі – КАТОТТГ), затвердженого Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 23 липня 2021 року №178, до складу території Криворізької МТГ увійшли: місто Кривий Ріг, села Новоіванівка, Тернуватий Кут та селища Авангард, Гірницьке, Коломійцеве.

Таблиця 2.1. Населені пункти Криворізької МТГ

№ п/п	Назва населеного пункту	Код згідно з КАТОТТГ	Площа, га
1	місто Кривий Ріг	UA12060170010065850	43 000,2
2	селище Авангард	UA12060170040018454	8,0
3	селище Гірницьке	UA12060170050068450	101,0
4	селище Коломійцеве	UA12060170060034150	8,0
5	село Новоіванівка	UA12060170020084226	11,0
6	село Тернуватий Кут	UA12060170030052932	12,0
	Усього:		43 140,2

Загальна площа території Криворізької МТГ — 43 140,2 га (431,4 км²).

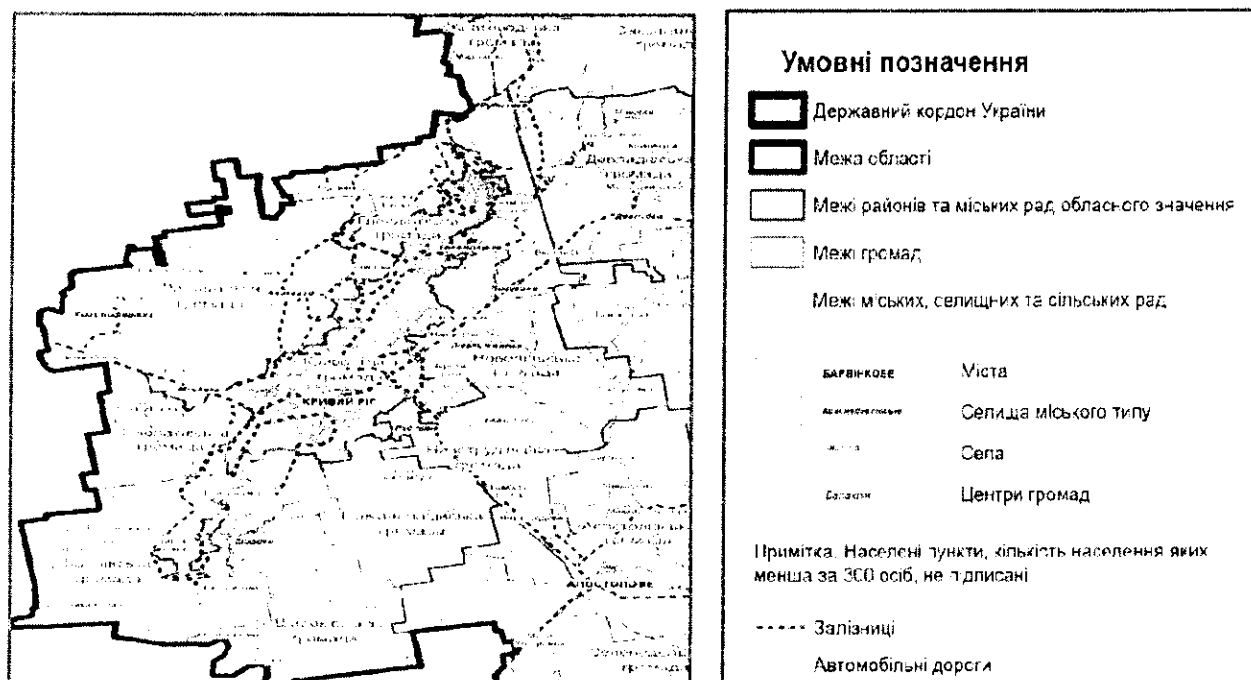

Рис. 2.1. Адміністративні центри та території територіальних громад Криворізького району Дніпропетровської області (фрагмент)

Криворізька МТГ межує з Карпівською, Широківською, Новолатівською, Гречаноподівською, Лозуватською, Новопільською та Глеюватською територіальними громадами.

Громада розташована в центральній частині Українського кристалічного масиву в степовій зоні України на злитті річок Інгульця й Саксагані, що входять до басейну річки Дніпра.

Місто Кривий Ріг поділено на сім адміністративних районів: Тернівський, Покровський, Саксаганський, Довгинцівський, Металургійний, Центральноміський та Інгулецький. Межі Кривого Рогу затверджені Постановою Верховної Ради України від 24 жовтня 2002 року №217-IV «Про зміни меж міста Кривого Рогу Дніпропетровської області».

Громаду перетинають 2 автошляхи національного значення Н11, Н23. Відстань від міста Кривого Рогу до міст Дніпра – 146 км, Києва – 426 км.

Історія створення й розвитку Криворізької МТГ

Криворізька МТГ створена у 2020 році відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року №709-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Дніпропетровської області».

Перші археологічні знахідки на території сучасної Криворізької МТГ датуються добою середнього палеоліту (100-40 тис. р. тому).

З початком залізної доби (І тис. до н. е.) на території громади розташовувалися відомі племена кімерійців, скіфів, сарматів, з II-IV ст. н.е. – племена Черняхівської культури, у V ст. – антів (слов'яни), пізніше – болгарів, аварів, угрів, з кінця VII ст. – печенігів, із середини XI ст. – половців. Після руйнування Русі криворізька земля спочатку перейшла під владу Золотої Орди, а згодом до Великого Князівства Литовського.

З початком створення Запорізької Січі починається козацька колонізація українського степу й на території громади в середині XVII ст. з'являються перші зимівники. Вони розташовувалися поряд з великими стратегічними торгівельними шляхами – Кизикерменським та Микитинським, що з'єднували південь України й Крим із центральними регіонами.

Щодо назви поселення є кілька версій, одна з яких пов'язана з рельєфом місцевості: при впадінні Саксагані в Інгулець утворюється довгий кривий мис, або ріг. Крім того, наявні численні перекази щодо проживання на території громади козака Рога, який через фізичну ваду отримав прізвисько Кривий.

У першій половині XVIII ст. територія сучасної Криворізької МТГ входила до складу трьох паланок Січі Запорізької – Бугогардівської, Інгульської (Перевізької), Кодацької. Після ліквідації Запорізької Січі в травні 1775 року Кривий Ріг отримав статус військової слободи.

27 квітня 1775 року був відкритий Кизикирменський поштовий тракт, на якому була розташована поштова станція «Кривий Ріг». Саме ця дата вважається офіційною датою заснування Кривого Рогу. Про це свідчить копія документа «Розклад заснованих поштових станцій по р. Інгулець від Кременчука до Херсона. 27 квітня 1775 р.» (Центральний державний історичний архів м. Київ).

У грудні 1860 року Олександр II підписав Указ про переведення державного поселення Кривий Ріг у ранг містечка. З 1866 року містечко стало центром

новоствореної Криворізької волості.

Інформація про місцеве самоврядування

Система місцевого самоврядування включає Криворізьку міську раду, Криворізького міського голову, виконавчий комітет та інші виконавчі органи Криворізької міської ради, 7 районних у місті рад, їх виконавчі органи, органи самоорганізації населення.

Загальний склад Криворізької міської ради включає 54 депутати. Криворізькою міською радою VIII скликання утворено 10 постійних комісій. До складу виконавчого комітету Криворізької міської ради входить 16 осіб. Виконавчі органи Криворізької міської ради включають 36 підрозділів: 7 департаментів, 18 управлінь, 8 відділів, 2 служби, 1 сектор.

Інформація про об'єднання громадян і медіа

У Криворізькій МТГ зареєстровано 1 115 об'єднань громадян, з них 580 місцевих та 535 всеукраїнських і міжнародних осередків (станом на 01.01.2022).

Міські медіа представлені: двома телеканалами, вісім'ю друкованими виданнями (що виходять на постійній основі), радіостанціями «Город FM» і «Радіо «Кривбас», десятима сайтами та інформаційними агентствами.

Надання публічних послуг і цифровізація Криворізької МТГ

Важливим показником ефективності роботи органів місцевого самоврядування є доступність та якість надання публічних послуг, зокрема адміністративних.

Для забезпечення потреб мешканців Криворізької МТГ в наданні адміністративних і інших публічних послуг функціонує Центр адміністративних послуг «Віза» («Центр Дії») виконкому Криворізької міської ради (надалі – Центр «Віза»).

Протягом 2024 року обслужено 489 704 замовників послуг. Отримання більше 600 видів послуг забезпечується через 39 офісів, що розташовані в усіх районах громади.

Одним з ключових напрямів надання послуг є впровадження нового формату роботи з обслуговування захисників, захисниць, ветеранів і ветеранок та членів їх родин. Зростання кількості звернень до офісу «Я – Ветеран» свідчить про довіру та створені зручні умови для замовників зазначеної категорії. За шість місяців 2023 року (офіс відкрито 01.06.2023) надано 4 405 послуг, у 2024 – 20 627 послуг. Запроваджується електронний сервіс «Я – ветеран».

Незмінним пріоритетом у роботі Центру «Віза» є цифрова трансформація сфери адміністративних послуг і допомога замовникам послуг в опануванні цифровими навичками. Окрім загальнодержавних в електронному форматі доступні 42 муніципальні послуги, надання яких упроваджено через вебпортал Центру «Віза» (<https://viza.kr.gov.ua/>), де розміщується інформація про його роботу та реалізовано зворотний зв'язок, можливість оплати адміністративного збору за надання послуг, функціонує електронна система запису на прийом.

У Центрі «Віза» реалізована можливість шерингу документів – долучення в разі потреби до пакета документів заявника адміністративної, іншої публічної послуги цифрової копії відповідного документа (паспорт громадянина України у формі ID-картки, паспорт громадянина України для виїзду за кордон, обліковий номер

картки платника податків, посвідчення ветерана тощо).

За підсумками DIGITAL FORUM: Дієвий ЦНАП 4.0 у 2023 році Центр «Віза» увійшов до ТОП-8 ЦНАПів України та був відзначений як кращий у номінації «Драйвер інноваційних змін. Цифровий ЦНАП». У 2024 році Центр «Віза» на Всеукраїнському форумі «ДІЄВИЙ ЦНАП: точка доступу до державного сервісу та цифрового майбутнього» на загальнонаціональному рівні визнаний Дієвим ЦНАПом та відзначений спеціальною відзнакою.

Великою популярністю користується мобільний сервіс Центру «Віза» «ВІЗА МОБІЛЬНА», завдяки роботі якого мешканці віддалених мікрорайонів Криворізької МТГ можуть отримати послуги в кроковій доступності від дому, а пільгові категорії мешканців – за місцем перебування (удома, у лікарні).

У мережі «Інтернет» функціонує офіційний вебсайт Криворізької міської ради та її виконавчого комітету (<https://kr.gov.ua>), що був створений з відповідною структурою інформаційного наповнення, системою пошуку, для надання можливості простого зрозумілого доступу мешканцям Криворізької МТГ до інформації про діяльність міської ради та її виконавчого комітету.

Упроваджено багатофункціональну електронну «Картку криворіжця», що програмується додатками: транспортним, медичним, освітнім, соціальним, персоналізованим, комунальним, торгівельним, адміністративним, у сфері культури. Наявний на «Картці криворіжця» функціонал дозволяє утримувачу без додаткових документів отримувати визначені види послуг, пільг, доплат, допомог, компенсацій, знижок, цільової адресної допомоги, інших заходів соціальної підтримки.

Упроваджено інтелектуальну систему управління транспортом, Е-квиток.

В умовах воєнного стану та подолання наслідків збройної агресії приділяється увага цифровізації процесів надання допомог внутрішньо переміщеним особам (надалі – ВПО), послуг ветеранам війни та членам їх сімей. ВПО мають можливість користування наявними соціальними електронними сервісами Криворізької МТГ з використанням «Гостьової картки криворіжця».

Заклади охорони здоров'я Криворізької МТГ завдяки впровадженню медичним інформаційним системам мають доступ до цифрових послуг: створюються електронні медичні записи, електронні направлення, електронні рецепти, електронні «лікарняні».

У 100% закладів середньої освіти Кривого Рогу під час освітнього процесу впроваджено та використовуються шкільні е-журнали, автоматизована система обліку відвідування та харчування учнів закладів загальної середньої освіти громади.

Для мешканців громади функціонує е-сервіс «Контакт-центр виконкому Криворізької міської ради» – єдина автоматизована система приймання, реєстрації, обробки заявок у режимах телефонного та онлайн-зв'язку.

Упроваджено Єдину систему відеоспостереження м. Кривого Рогу. Наразі в системі підключено та введено в експлуатацію 1 291 камеру відеоспостереження з функціями розпізнавання номерних знаків, обличчя, оглядовими, роботизованими. У 2023 році на базі Комунального підприємства «Центр електронних послуг» Криворізької міської ради впроваджено єдиний міський «Дата-Центр», доступ до якого відбувається через захищену приватну локальну мережу L2VPN.

2.2. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Земельні ресурси та територія Криворізької МТГ

Криворізька МТГ займає територію з північного сходу на південний захід. Крайніми точками міста є два об'єкти – хвостосховища Приватних акціонерних товариств «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат» (надалі – ПрАТ «Інгулецький ГЗК») та «Північний гірничо-збагачувальний комбінат» (надалі – ПрАТ «Північний ГЗК»).

Окремо розташовані підприємства гірничо-металургійного комплексу (надалі – ГМК) займають понад 70% загальної площі промислових територій Криворізької МТГ, на них зайнято понад 60% працездатного населення Криворізької МТГ.

Території великих окремих підприємств і промислових утворень мають суттєвий вплив на розвиток Криворізької МТГ, оскільки вони є основним місцем роботи мешканців, формують структуру громади та її забудову, впливають на організацію інженерно-транспортної інфраструктури й стан навколишнього середовища.

Основу планувального розв'язку утворює магістрально-вулична мережа Криворізької МТГ, структура якої обумовлена специфікою містобудівних умов – розчленованим характером території, формуванням основних сельбищних зон на території великої довжини, значне віддалення від житла основних фокусів трудового тяжіння.

Таблиця 2.2. Структура земель Криворізької МТГ станом на 01.01.2020, га

<i>Типи земельних ресурсів</i>	<i>Площа, га</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
Загальна площа території Криворізької МТГ	43 140,2000
Територія міста в установлених межах	43 000,2000
Землі житлової забудови	3 910,9009
Землі промисловості	6 391,9720
Землі громадського призначення	2 572,0299
Землі транспорту, зв'язку	2 751,6411
Землі технічної інфраструктури	215,7179
Землі, що використовуються для відпочинку, та інші відкриті землі	2 027,4281
Землі, зайняті поточним будівництвом та відведені під будівництво	68,0289
Ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку і господарських будівель (присадибні ділянки)	3 887,7889
Сільськогосподарські угіддя (крім земель, що є присадибними ділянками, наданими громадянам для будівництва та обслуговування житлового будинку і господарських будівель)	2 952,4253
Інші сільськогосподарські землі (під господарськими будівлями і дворами; під господарськими шляхами і прогонами, під дорогами, зокрема під ґрунтовими)	438,0762
Ліси та інші лісовкриті площі	2 677,0286
Внутрішні води	1 354,3211
Відкриті заболочені землі	21,9950

1	2
Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (солончаки, яри, забруднені промисловими та іншими відходами)	3 460,5485
Землі під залізницями	556,8265
Землі під відкритими розробками, шахтами, кар'єрами, торфорозробками та відповідними спорудами	9 713,4711

Стрижнем усієї магістральної мережі є магістральна автодорога, що перетинає Криворізьку МТГ та єднає основні місця розселення з основними промвузлами, планувальними районами, основними вузлами центру громади й центрами планувальних районів. Магістральну мережу доріг для швидкісного руху доповнює розгалужена мережа міських і районних магістралей кільцеподібної форми для поперечного сполучення, локалізованих у межах окремих планувальних районів, що зв'язують їх між собою, мають виходи на мережу доріг для швидкісного руху з подальшим виходом на позаміську мережу в напрямках міст Дніпра, П'ятихаток, Кропивницького, Миколаєва, Нікополя, Запоріжжя.

Містобудівна документація, геоінформаційна система та Геопортал Криворізької МТГ

Місто Кривий Ріг має Генеральний план м.Кривий Ріг, розроблений Державним підприємством «Державний інститут по проєктуванню підприємств гірничорудної промисловості «Кривбаспроект» та затверджений рішенням міської ради від 21.11.2011 №789, згідно з яким проводиться розвиток містобудівних територій на розрахунковий період до 2030 року.

При виникненні нагальних містобудівних потреб, плануванні інвестиційної діяльності в різних сферах життєдіяльності Криворізької МТГ, документація оновлюється й коригується. Невід'ємною частиною Генерального плану м. Кривий Ріг є розроблена Комунальним підприємством «Парковка та реклама» Криворізької міської ради у 2021 році містобудівна документація «Оновлення (унесення змін) до Генерального плану м. Кривого Рогу (Металургійний район)», що затверджена рішенням міської ради від 27.10.2021 №869.

На перспективу визначено перелік будівництва першочергових об'єктів у цілому по місту та окремо в районах: будівництво об'єктів соціальної сфери, організація рекреаційних зон, житлове будівництво, реконструкція житла, будівництво логістичних центрів, будівництво вуличної мережі, реконструкція вуличної мережі.

Кривий Ріг унесено до списку історичних населених місць України. Особливістю структури архітектурно-просторового середовища міста є історичний характер його формування. Для збереження традиційного характеру середовища, об'єктів культурної спадщини в суспільному житті Державним підприємством «Науково-дослідний і проєктний інститут містобудування» була розроблена науково-проєктна документація «Історико-архітектурний опорний план м. Кривий Ріг» (затверджено рішенням міської ради від 27.06.2017 №1793), результатом якої є визначені межі та режими використання історичних ареалів

міста: Соцмісто, Тернівський, Центральний, Довгинцеве.

Зонування Кривого Рогу розроблено на основі рішень Генерального плану. Для вдосконалення містобудівної діяльності рішенням міської ради від 30.06.2021 №591 унесені зміни до розробленого та затвердженого у 2013 році плану зонування території міста шляхом затвердження містобудівної документації «Актуалізація плану зонування м. Кривий Ріг».

У межах створення Єдиної інформаційної системи Криворізької МТГ формується та ведеться містобудівний кадастр геоінформаційної системи, розділений на основні підрозділи відповідно до напрямів «Містобудування», «Архітектура», «Земельні ресурси», «Комунальне майно», «Житлово-комунальне господарство», «Зелені насадження та благоустрій», «Екологія та природні ресурси», «Інвестиції та бюджет», «Організація дорожнього руху та моніторинг стану доріг». Упроваджений програмно-інтеграційний комплекс Геоінформаційної системи та геопорталу Криворізької МТГ забезпечив функціонування підсистем управління активами Криворізької МТГ і взаємодії з громадою, зокрема, відображення всієї необхідної публічної інформації та метаданих Криворізької МТГ, а також можливість отримання повідомлень і звернень від громадян.

Гідрографічна мережа

Територія Криворізької МТГ розташована на злитті річок Інгульця та Саксагані, що належать до басейну річки Дніпра.

Усі водойми на території Криворізької МТГ належать до водних об'єктів загальнодержавного значення.

Для задоволення водних потреб господарства у 30–60 роках ХХ століття були споруджені 5 водосховищ. Джерелами питного водопостачання Криворізької МТГ є Карачунівське та Південне водосховища.

Таблиця 2.3. Характеристика водосховищ громади

Назва водосховища	Об'єм при НПР* млн м³	Рівень води при НПР, м	Площа водного дзеркала при НПР, км²	Розташоване
Карачунівське	308,5	59,0	44,2	р. Інгулець
Саксаганське	2,5	40,8	1,5	р. Саксагань
Кресівське	10,2	50,4	5,2	р. Саксагань
Макортівське	57,8	81,8	13,8	р. Саксагань
Південне	57,3	96,5	11,3	Наливне**

* НПР – нормальний підпірний рівень

** до 06.06.2023 подача води здійснювалася з Каховського водосховища каналом Дніпро-Кривий Ріг

Річка Інгулець – основна водна артерія громади. Вона бере початок у заболоченій балці біля села Топило Знам'янського району Кіровоградської області. Тече Придніпровською височиною територіями Кіровоградської, Дніпропетровської, Миколаївської та Херсонської областей України.

Річка Саксагань є лівою притокою річки Інгульця. Річка живиться переважно талими та дощовими водами й має 28 приток. Долина річки Саксагані в межах Криворізької МТГ переважно трапецеїдальна, заплава відкрита. Річка Саксагань

на гирловій ділянці закрита в Саксаганський дериваційний тунель на глибині від 24 до 65 м. Тунель з підземною річкою проходить під житловою зоною міста Кривого Рогу. Довжина тунелю складає 5 322,0 м, діаметр тунелю 3,5 м. Для збору води до тунелю збудоване Саксаганське водосховище.

До Криворізької МТГ підведено канал Дніпро – Інгулець та канал Дніпро – Кривий Ріг.

Корисні копалини

Ґрунти території Криворізької МТГ чорноземи звичайні, лучно-чорноземні, чорноземи солонцюваті, лучно-солонцюваті і лучно-болотні. Територія околиць громади розчленована численними балками.

У надрах Криворізького залізорудного басейну зосереджено близько 50 видів металевих і неметалевих корисних копалин, що мають практичне значення для промислового використання.

Територія Криворізької МТГ унікальна та є однією з найбагатших на корисні копалини громад України. Найбільш важливі: рудні родовища, поклади доломіту, покривельні та талькові сланці, сурик, охра, будівельні піски, суглинки, скандій, ванадій та ще близько 40 елементів таблиці Менделєєва.

Добуваються три основні промислові типи залізних руд: багаті руди, що використовуються в металургії, магнетитові та окислені залізисті кварцити, які потребують збагачення. Багаті руди залягають головним чином серед окислених кварцитів, утворюючи близько 300 рудних покладів. Добувають їх переважно підземним способом.

Крім того, надра території Криворізькій МТГ містять унікальне виробне каміння, представлене променистим кварцом (різноманітні природні «котятчі», «соколині», «тигрові очі») та криворізькою яшмою.

Територія Криворізької МТГ багата мінеральними водами як питними, лікувально-столовими, так і лікувальними (радоновими, сірководневими, залізистими та водами, багатими на йод і бром) для зовнішнього призначення, які за хімічними властивостями близькі водам міст П'ятигорська та Цхалтубо.

Кліматичні умови

Територія Криворізької МТГ розташована в зоні помірно-континентального клімату й належить до південного посушливого дуже теплого агрокліматичного району з досить активною атмосферною циркуляцією, переважаючим типом якої є західний перенос повітряних мас. Однією з особливостей клімату громади є значні коливання погодних умов з року в рік. Загалом клімат характеризується помірно м'якою зимою, з частими відлигами, нестійким сніговим покривом і теплим, посушливим літом.

Січень – найхолодніший місяць року із середньою температурою повітря – 3,4°C. Абсолютний мінімум температури за весь ряд спостережень становив – 33,2°C. Тривалість безморозного періоду в середньому складає 194 дні. Зимовий період у Криворізькій МТГ продовжується в середньому 89 днів.

Найтепліший місяць липень із середньою температурою повітря +22,5°C.

Середня річна кількість опадів становить 469 мм, у холодний період (листопад – березень) – 161 мм, у теплий період (квітень – жовтень) – 308 мм. Максимальна добова сума опадів – 41,4 мм. Мінімальна місячна сума опадів –

0,1 мм. У середньому за рік спостерігається 152 дні з опадами – з максимумом у січні і грудні – по 18 днів і мінімумом у серпні – 7 днів.

На території Криворізької МТГ переважають вітри північного й північно-східного напрямку із середньою швидкістю за рік 4,3 м/с. Повторюваність швидкості вітру 3-5 м/с складає близько 50%. Повторюваність штилів 4,2%. У холодний період середня швидкість вітру більша ніж у теплий, але в теплий період за рахунок грозової діяльності значно збільшується максимальна швидкість вітру під час поривів і шквалів. Максимальна швидкість вітру 33 м/с. Середня кількість днів з максимальною швидкістю 10 м/с та більше за рік складає 195 днів. Більше таких днів у весняний період. Середнє число днів з максимальною швидкістю 15 м/с і більше за рік складає 27 днів, але майже в кожному місяці таких днів може бути до 10.

Середня річна відносна вологість повітря – 72%. Найбільші її значення спостерігаються в холодну пору року з максимумом у січні й грудні – 88%, найменші – у теплий період з мінімумом у серпні (57%).

2.3. СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Стан довкілля на території Криворізькій МТГ переважно обумовлюється впливом діяльності підприємств металургійної та гірничодобувної промисловості. З 24.02.2022 ситуація ускладнена військовою агресією РФ проти України, штучно створеним унаслідок руйнування об'єктів енергосистеми блекаутом, зниженням обсягів виробництва продукції, зупинкою частини технологічного обладнання, підривами дамби Карачунівського водосховища та греблі Каховської гідроелектростанції.

Стан забруднення атмосферного повітря

Одним з найбільш вразливих елементів довкілля є атмосферне повітря.

Основними забруднювачами атмосферного повітря на території Криворізької МТГ є Публічне акціонерне товариство «АрселорМіттал Кривий Ріг» (надалі – ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», Приватні акціонерні товариства «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» (надалі – ПрАТ «Центральний ГЗК»), «Північний ГЗК», «Ігулецький ГЗК», «Кривий Ріг Цемент», «СУХА БАЛКА», Акціонерні товариства «Криворізький залізорудний комбінат», «Південний гірничо-збагачувальний комбінат» (надалі – АТ «Південний ГЗК»), Товариства з обмеженою відповідальністю «Рудомайн», «УКРАЇНСЬКА ГІРНИЧОДОБУВНА КОМПАНІЯ», «Запорізький ливарно-механічний завод».

З 2015 року обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел скоротилися більш ніж на 70%. Це значно перевищує цільові показники, визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», що передбачає зменшення викидів на 22,5% до 2030 року.

Викиди діоксиду вуглецю (CO₂), що є основним парниковим газом антропогенного походження, у 2024 році склали 6 млн тонн, що на 60% менше, ніж у 2015. Така динаміка відповідає державній кліматичній політиці, що передбачає зменшення викидів парникових газів щонайменше на 65% до 2030 року відносно рівня 1990 року.

Таблиця 2.4. Динаміка викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря, тис. тонн

Показники	2015 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Викиди забруднюючих речовин	326,8	266,5	269,9	223,9	228,8	65,3	74,8	77,9
у тому числі								
тверді	52,9	35,06	33,4	29,1	32,4	11,5	9,5	13,9
газоподібні	273,9	231,4	236,5	194,8	196,4	53,8	65,3	64
Викиди діоксиду вуглецю (CO ₂), млн тонн	14,8	13,6	14,7	13,3	14,7	5,3	4,8	6
Питомий обсяг викидів у розрахунку:								
на одного мешканця, кг/1 особу	507	425	434	364	378,6	108,1	123,8	125,8
на 1 км ² території, т/км ²	760	620	628	521	532,0	151,9	174,0	177,4

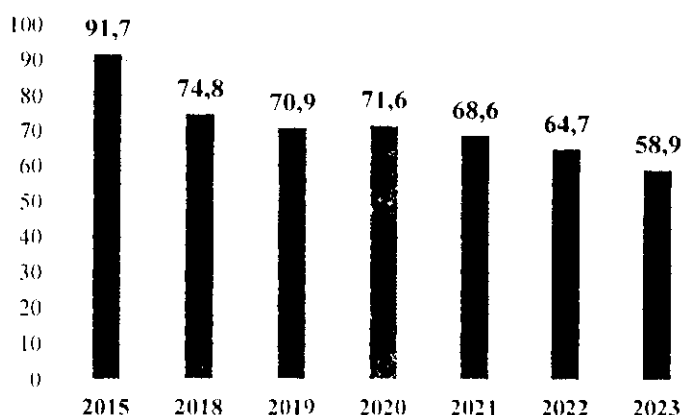
У розрахунку на 1 км² площі Криворізької МТГ обсяги викидів у 2024 році становили 177 тонн, на одного мешканця – 125,8 кг проти 760 тонн і 507 кг у 2015 році.

Навіть за складних умов воєнного часу продовжується реалізація природоохоронних заходів Міської програми вирішення екологічних проблем Кривбасу та поліпшення стану навколишнього природного середовища на 2016-2025 роки, що є основою природоохоронної діяльності в Криворізькій МТГ.

Природоохоронні заходи включають модернізацію обладнання на найбільших промислових підприємствах громади, таких як ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ПрАТ «Північний ГЗК», «Центральний ГЗК», «Інгулецький ГЗК», АТ «Південний ГЗК» та ін.

Стале управління водними ресурсами

Водні ресурси є національним багатством держави й одним з найважливіших економічних чинників її економічного розвитку. Питання раціонального використання водних ресурсів, зокрема питної води, є пріоритетом на шляху інтеграції України в європейську спільноту. Проблемою сьогодення для Криворізької МТГ є знищення в результаті воєнних дій Каховського водосховища.

Позитивними чинником для Криворізької МТГ є зменшення обсягів використання питної води для господарсько-побутових і виробничих потреб у 2023 році порівняно з 2018 роком на 21%, порівняно з 2015 роком – на 35%, що свідчить про ощадливе використання питної води.

Рис. 2.2. Динаміка обсягів використання питної води, млн м³

У 2023 році підприємствами Криворізької МТГ скинуто 11,3 млн м³ стічних

вод, що в порівнянні з 2015 роком менше на 35%. Відведення високомінералізованих шахтних вод у обсязі 4,2–7,4 млн м³ щорічно здійснюється поза межами Криворізької МТГ.

Природоохоронна робота в Криворізькій МТГ спрямована на системне комплексне здійснення заходів у сфері охорони та збереження водойм.

Для здійснення заходів з ліквідації надзвичайної ситуації, що сталася в червні 2023 року внаслідок знищення Каховського водосховища, а також для недопущення повного припинення питного водопостачання Криворізької МТГ, населених пунктів Криворізького району та м. Миколаєва, на виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 06 червня 2023 року №566 «Про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії для реалізації експериментального проєкту з будівництва магістральних водогонів у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції», з метою наповнення Карачунівського водосховища та покращення якості води річки Інгульця реалізовано експериментальний проєкт з будівництва магістрального водогону р. Інгулець – Південне водосховище. Комплексно вирішуючи питання забезпечення питним водопостачанням мешканців Криворізької МТГ та оздоровлення річки Інгульця, вдалося забезпечити подачу у 2023 році понад 151 млн м³, у 2024 році понад 365 млн м³ дніпровської води каналом Дніпро – Інгулець до Карачунівського водосховища.

Таблиця 2.5. Обсяги скиду стічних вод у 2015, 2018–2024 роках, млн м³ на рік

Показники	2015	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Обсяги скиду стічних вод, усього	75,1	93,3*	93,1*	95,9*	98,4*	88,9	75,7	73,4
у т. ч. в межах міста Кривий Ріг	17,5	23,5*	10,2	10,2	10,8	9,5	11,3**	8,3

* Обсяг скидів збільшено у зв'язку з орендою Комунальним підприємством «Кривбасводоканал» (надалі – КП «Кривбасводоканал») об'єктів водопідготовки, у результаті експлуатації яких утворюються зворотні води, удосконаленням системи обліку зворотних вод (установлення приладів обліку на каналізаційних очисних спорудах вищого класу точності).

** Обсяг скиду збільшено у зв'язку зі скидом зворотних вод з Північної та Південної станцій аерації КП «Кривбасводоканал».

Зниження скиду стічних вод відбулося за рахунок упровадження комплексу водоохоронних заходів, а саме: раціонального використання водних ресурсів, використання води в зворотних циклах підприємств, зниження фільтрації з хвостосховищ та інших промислових об'єктів шляхом перехоплення. Протягом 2024 року у зворотній цикл повернуто 39,5 млн м³ фільтраційних вод. У межах контролю за дотриманням законодавства про охорону навколишнього природного середовища, організацією охорони водойм виконками районних у місті рад проведено 159 обстежень територій водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, виявлено та ліквідовано 48 несанкціонованих витоків.

У межах реалізації заходів щодо комплексного оздоровлення, поліпшення гідрологічного режиму та проточності водних об'єктів громади:

направлено пропозиції Державному агентству водних ресурсів України,

Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України щодо включення в План управління річковим басейном Дніпра на 2025–2030 роки заходів, направлених на комплексне оздоровлення річок Інгульця та Саксагані;

через упровадження проєкту «Відновлення водності р. Стара Саксагань у Центрально-Міському районі м. Кривий Ріг Дніпропетровської області (подача води)» протягом 2017–2024 років забезпечено подачу 4 млн м³ води з Карачунівського водосховища в русло річки Стара Саксагань. У 2024 році подано 228,5 тис. м³ води.

Стан управління відходами

Згідно з формою державного статистичного спостереження №1-відходи (річна) «Утворення та поводження з відходами», що надаються суб'єктами господарювання, щорічно в Криворізькій МТГ утворюється понад 200 млн тонн промислових відходів. Основну їх частку складають відходи видобутку й збагачення залізної руди (розкривні та пусті породи, шлами збагачення).

Таблиця 2.6. Динаміка обсягів промислових відходів, млн тонн

Показник	2015 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Утворено	216,9	232,7	239,9	256,6	268,5	108,6	112,2	140,6
Утилізовано	72,0	80,7	83,4	80,1	91,7	51,5	42,8	43,7
Розміщено	146,8	153,1	158,1	178,3	178,0	58,0	70,5	98,2

Щорічно обсяг промислових відходів, які утилізуються, становить 31–34%, що відповідає напрямам національної Стратегії управління відходами в Україні на період до 2030 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року №820-р, щодо збільшення обсягів їх утилізації та повторного використання.

У межах реалізації заходів Міської екологічної програми за період 2016–2025 рр. у сфері управління відходами та раціонального використання земель використано в агломераційному виробництві, для виробництва щебню, будівництва технологічних автомобільних і залізничних шляхів, проведення гірничотехнічної рекультивації земель 275,9 млн тонн відходів видобувної промисловості. Щодо рекультивації порушених земель протягом 2016–2023 років промисловими підприємствами проведено біологічну рекультивацію земель на площі 58,2 га.

Триває розробка проєкту «Нове будівництво комплексу з перероблення, знешкодження та складування побутових відходів у Металургійному районі м. Кривого Рогу Дніпропетровської області». Проєктом передбачається сортування твердих побутових відходів (надалі – ТПВ), і вилучення ресурсоцінних компонентів для їх подальшого повторного використання та рециклінгу, зокрема отримання альтернативних видів палива, що відповідає вимогам Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року.

Комплексний поступовий перехід на сучасний екологічний рівень управління побутовими відходами в Криворізькій МТГ забезпечується через упровадження роздільного збирання ресурсоцінних компонентів побутових відходів та формування громадської думки щодо екологобезпечного управління ними. Протягом 2016–2024 років придбано 2 602 контейнери для збирання ТПВ, зокрема роздільного, що встановлені в закладах освіти й охорони здоров'я

Криворізької МТГ та в районах з багатоквартирною забудовою.

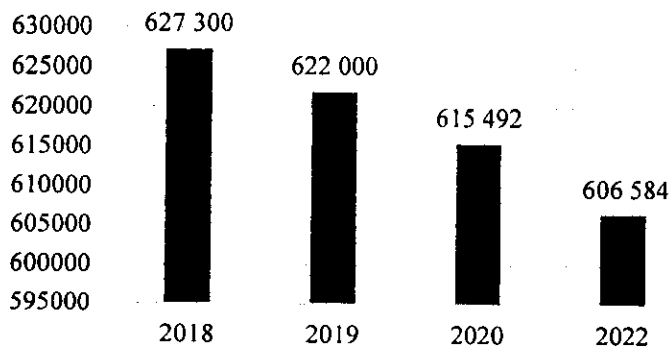
Природно-заповідний фонд Криворізької МТГ

На території Криворізької МТГ налічується 14 об'єктів природно-заповідного фонду України загальною площею 375,45 га, з них загальнодержавного значення – 142,4 га (3 об'єкти), місцевого значення – 233,05 га (11 об'єктів).

2.4. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Чисельність населення та демографічна ситуація

Населення Криворізької МТГ поступово скорочується. У період з 2018 до 2022 року чисельність наявного населення громади зменшилася на 20 716 осіб та станом на 01.01.2022 складала 606 584 особи.

З початку війни загальна кількість ВПО, які через російську військову агресію були змушені змінити місце проживання, у Криворізькій МТГ склала понад 100 тис. осіб, з яких облікованих ВПО (наявність довідки про взяття на облік ВПО) станом на 01.01.2025 становить 63 671 особу.

Рис. 2.3. Чисельність мешканців громади, осіб

У загальній кількості населення Криворізької МТГ середній пропорційний показник за статевим розподілом складає 45% чоловіків та 55% жінок.

Середній вік населення громади за останні 5 років суттєво не змінювався та станом на поточний рік складає: серед чоловіків – 38,0 років; серед жінок – 45,0 років.

Таблиця 2.7. Динаміка чисельності ВПО у Криворізькій МТГ, осіб

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Кількість прибулого населення протягом року, осіб	463	316	231	70152	7833	5736
Кількість ВПО станом на 01 січня, осіб	16878	17341	17657	17888	88040	101609

Починаючи з 2018 року спостерігається тенденція щодо зменшення рівня народжуваності. Якщо протягом 2018 року в Криворізькій МТГ народилося 4 796 немовлят, то у 2020 році цей показник зменшився на 484 особи й становив 4 312 дітей.

Протягом 2018–2020 років спостерігається щорічне зменшення чисельності населення за рахунок природного скорочення – 5 716 осіб. Одночасно спостерігається тенденція щодо збільшення смертності серед мешканців Криворізької МТГ. У порівнянні з 2018 роком кількість померлих зросла на 579 осіб та становила 11 327 осіб проти 10 748 осіб. Усього в указаному періоді померло 32 147 осіб.

Незважаючи на це, у Криворізькій МТГ спостерігається міграційний приріст

населення на 1 753 особи. Починаючи з 2018 року впродовж трьох років до громади прибуло всього 14 826 осіб, а вибуло 13 073 особи.

Зайнятість населення та безробіття

З 2022 року з початком уведення воєнного стану ситуація на ринку праці Криворізької МТГ зазнала суттєвих змін. Відбулася значна міграція населення. Багато мешканців виїхали за кордон, натомість Криворізька МТГ прийняла ВПО із зони ведення бойових дій. Зміни в законодавстві та введення в дію активних програм зайнятості населення знизили кількість зареєстрованого безробіття.

Таблиця 2.8. Показники зареєстрованого безробіття

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Кількість зареєстрованих безробітних протягом року, осіб – усього	12 241	15 697	14 778	13 788	10 604	7 460
з них отримували допомогу по безробіттю, осіб	7 440	13 085	12 901	12 040	7 270	5 572
Кількість зареєстрованих безробітних станом на кінець року, осіб	3 023	5 356	3 115	2 687	1 496	1 514
Середня тривалість безробіття, протягом року, місяців	3,7	4,8	5,2	4,3	4,0	3,6
Середній розмір допомоги по безробіттю, станом на грудень відповідного року, грн	4 570	4 159	4 658	3 865	3 514	4 959
Кількість безробітних на одну вакансію	2	3	2	7	2	4

З 2022 року міграційні процеси на місцевому ринку праці змінили структуру зареєстрованих безробітних, у тому числі за рівнем освіти. Наразі збільшилася питома вага осіб із загальною середньою та професійно-технічною освітою.

Доходи населення та заробітна плата

Середня заробітна плата в Україні впродовж 2018–2024 років зросла на 125%. Починаючи з 2022 року, середня заробітна плата українців зросла на 39%, що є високим показником, зважаючи на воєнний стан.

Рис. 2.4. Динаміка середньомісячної номінальної заробітної плати, грн

* Дніпропетровська область та Криворізька МТГ – дані за січень 2022 року

Середньомісячна заробітна плата в Україні на кінець 2023 року становить 17 442 грн, а за III квартал 2024 року – 21 946 грн.

2.5. СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Мережа закладів освіти

У Криворізькій МТГ налічується 152 заклади дошкільної освіти, 125 закладів загальної середньої освіти, 30 закладів позашкільної освіти, 11 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 3 комунальних оздоровчих дитячих табори.

У громаді діють 14 закладів фахової передвищої освіти державної форми власності, 12 закладів професійної (професійно-технічної) освіти державної форми власності та 5 закладів вищої освіти державної форми власності.

У мережі закладів дошкільної освіти виховуються понад 15 тис. дітей.

Таблиця 2.9. Динаміка показників діяльності закладів дошкільної освіти Криворізької МТГ

<i>Показники</i>	<i>2019 р.</i>	<i>2020 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>
Кількість дошкільних закладів	152	152	152	152	152	152
Кількість дітей у дошкільних закладах	22 686	20 637	19 347	17 702	16 514	15 077
Завантаженість дошкільних закладів (дітей на 100 місць)	102	95	91	91	90	95

Показник охоплення дітей 5-річного віку організованими формами дошкільної освіти складає 100%.

У розрізі типів закладів загальної середньої освіти функціонують 4 початкові школи, 98 гімназій, 21 ліцей академічного спрямування та 2 навчально-реабілітаційні центри.

Наявна мережа закладів загальної середньої освіти в повній мірі гарантує конституційне право кожного мешканця Криворізької МТГ на доступність до якісної освіти.

Таблиця 2.10. Динаміка показників діяльності закладів загальної середньої освіти Криворізької МТГ

<i>Показники</i>	<i>2019 р.</i>	<i>2020 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>
Кількість закладів загальної середньої освіти	136	134	134	129	129	125
Кількість учнів у закладах загальної середньої освіти	67 255	68 817	69 699	69 177	62 321	59 163
Кількість учителів у закладах загальної середньої освіти	5 725	5 830	6 004	6 180	5 267	5 058

Позашкільна освіта представлена різнопрофільними інституціями, до яких входять 30 закладів позашкільної освіти (серед яких: 13 Палаців, центрів дитячо-юнацької творчості, 2 центри позашкільної освіти, 3 станції юних техніків, 2 центри науково-технічної творчості, 5 центрів туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді, 2 станції юних натуралістів, клуб юних моряків, клуб юних авіаторів, центр спорту для дітей та юнацтва «Олімп»), 11 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 3 комунальні оздоровчі дитячі табори.

Таблиця 2.11. Динаміка показників діяльності закладів позашкільної освіти Криворізької МТГ

<i>Показники</i>	<i>2019 р.</i>	<i>2020 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>
Кількість закладів позашкільної освіти	30	30	30	30	30	30
Кількість груп у закладах позашкільної освіти	1 539	1 554	1 522	1 528	1 331	1 349
Кількість вихованців у закладах позашкільної освіти	21 768	21 719	21 336	21 106	17 667	18 001

Вища освіта громади представлена п'ятьма закладами державної форми власності, що забезпечують отримання якісної вищої освіти для понад 10 тис. студентів. Відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2024 року №350-р Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського реорганізовано шляхом приєднання до Криворізького національного університету.

Таблиця 2.12. Заклади вищої, фахової передвищої, професійно-технічної освіти Криворізької МТГ

<i>Показники</i>	<i>2020 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>
Кількість закладів вищої освіти державної форми власності	6	6	6	6	5
Кількість студентів	12 950	12 464	11 192	11 192	10 171
Кількість закладів фахової передвищої освіти	16	16	18	16	14
Кількість студентів	9 283	9 779	10 233	10 227	10 895
Кількість закладів професійної (професійно-технічної) освіти	14	14	14	12	12
Кількість учнів	6 923	7 055	6 719	5 991	6 109

У громаді функціонує 14 закладів фахової передвищої освіти державної форми власності, де здобувають освіту понад 10 тис. студентів. Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 13 листопада 2023 року №1388 Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж «Політехніка» Державного університету економіки і технологій, Відокремлений структурний підрозділ «Криворізький технічний фаховий коледж Державного університету економіки і технологій» та Відокремлений структурний підрозділ «Криворізький металургійний фаховий коледж Державного університету економіки і технологій» з вересня 2024 року реорганізовано шляхом їх злиття з утворенням на їх базі Відокремленого структурного підрозділу «Технологічний фаховий коледж Державного університету економіки і технологій».

На базі 12 закладів професійної (професійно-технічної) освіти державної форми власності ведеться допрофесійна, первинна професійна підготовка, перепідготовка, курсове професійно-технічне навчання, підвищення кваліфікації для всіх галузей виробництва та сфер послуг міста для понад 6 тис. учнів.

Мережа закладів охорони здоров'я

Мережу закладів охорони здоров'я Криворізької МТГ складають 32 заклади охорони здоров'я, серед яких: 17 закладів охорони здоров'я (Комунальні підприємства

«Криворізька міська лікарня №1», «Криворізька міська клінічна лікарня №2», Комунальні некомерційні підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» №№1–7, «Криворізька міська лікарня» №№3, 5, 7, 16, 17, «Криворізька міська дитяча лікарня №4», «Криворізький перинатальний центр зі стаціонаром», Комунальний заклад «Криворізький Центр здоров'я» Криворізької міської ради; 3 обласні заклади охорони здоров'я (Комунальні підприємства «Криворізький онкологічний диспансер», «Міжобласний центр медичної генетики і пренатальної діагностики імені П.М. Веропотвеляна», «Криворізький центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям» Дніпропетровської обласної ради).

Крім того, у Криворізькій МТГ працюють: Криворізька станція екстреної медичної допомоги – структурний підрозділ Комунального підприємства «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Дніпропетровської обласної ради», Державна лікарня МВС України у м. Кривий Ріг, Комунальні підприємства «Дніпропетровський обласний медичний центр соціально значущих хвороб», «Дніпропетровська багатoproфільна клінічна лікарня з надання психіатричної допомоги» Дніпропетровської обласної ради, Комунальний заклад «Криворізький фаховий медичний коледж» Дніпропетровської обласної ради», Відокремлений структурний підрозділ «Криворізький навчально-консультаційний центр» Комунального підприємства «Дніпропетровський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики» Дніпропетровської обласної ради», Криворізька філія Комунального підприємства «Дніпропетровська обласна клінічна офтальмологічна лікарня», Комунальне підприємство «Фармація» Криворізької міської ради, Відокремлений структурний підрозділ «Криворізький районний відділ Державної установи «Дніпропетровський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», Відокремлений підрозділ «Науково-практичний медичний центр професійного здоров'я Національного університету охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупіка», Комунальне підприємство «Дніпропетровська обласна станція переливання крові», Комунальне некомерційне підприємство «Покровська клінічна лікарня інтенсивного лікування».

У Криворізькій МТГ здійснюють роботу 309 приватних медичних закладів, з них: 54 заклади юридичних осіб та 255 медичних кабінетів фізичних осіб-підприємців.

Мережа закладів культури

На території Криворізької МТГ функціонують заклади культури та мистецтва комунальної власності, серед яких: 3 театри, 2 бібліотечні системи, що включають 46 філій з бібліотечним фондом 2,7 млн примірників, 18 позашкільних мистецьких навчальних закладів, у яких навчається більше 6 600 учнів; 10 Палаців культури на 6 176 місць; Комунальний заклад культури «Міський історико-краєзнавчий музей» Криворізької міської ради та 2 його філії («Музей – квартира художника Г.І. Синиці» і Тернівський філіал), 1 виставкова зала, відеогалерея, розташована в павільйоні «Квітковий годинник»;

Державний цирк на 1 800 місць;

Комунальний заклад «Криворізький обласний фаховий музичний коледж» Дніпропетровської обласної ради». Загальна кількість працівників у комунальних закладах культури складає 1 754 особи.

Таблиця 2.13. Місткість споруд культурно-мистецького призначення

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Палаці культури, од.,	6	9	9	10	10	10	10
у них місць	3153	5670	5670	6176	6176	6176	6176
Театри, од.,	3	3	3	3	3	3	3
у них місць	1331	1331	1331	1331	1331	1331	1331
Школи естетичного виховання, од.,	18	18	18	18	18	18	18
у них місць	6806	6835	6706	6703	6107	6322	6650

У Палацах культури діють 178 аматорських колективів, у яких займається понад 4,6 тис. дітей та дорослих. Серед колективів 55 – мають почесне звання «народний» і «зразковий».

У 18 мистецьких школах Криворізької МТГ навчається понад 6,6 тис. дітей (близько 1 тис. – учні пільгових категорій, які здобувають мистецьку освіту безоплатно).

Доступ до мережі «Інтернет», мультимедійне обладнання, вебкамери, електронні та аудіокниги, безоплатну правову допомогу, юридичні консультації та інше надають відвідувачам 46 бібліотечних філій. На базі бібліотек працюють розмовні клуби: «Mówimy po polsku», «English Speaking Club», «Спілкуймося українською», проводяться заходи, присвячені культурі Фінляндської Республіки в межах побудови культурних та партнерських відносин між містами Кривий Ріг та Есппо (Фінляндська Республіка), а саме: творчі зустрічі, книжкові експозиції, літературні читання.

Комунальний заклад культури «Міський історико-краєзнавчий музей» Криворізької міської ради та його філії організовують краєзнавчі й мистецькі виставки (стаціонарні та віртуальні), проводять культурологічні заходи, історико-патріотичні лекції. У співпраці з волонтерами, громадськими організаціями, бійцями та їх родинами активно проводять роботу зі збору експонатів для нового розділу музейної експозиції «Російсько-українська війна». У 2024 році наукові співробітники закладу підготували видання «Книга пам'яті воїнів Кривого Рогу, загиблих за Україну». Книга містить поіменний список та короткі біографічні дані загиблих мешканців Кривого Рогу, які брали участь у російсько-українській війні на сході України.

У період воєнного стану Криворізька МТГ продовжує системно працювати над розвитком спорту й проводить роботу із збереження та утримання наявної спортивної інфраструктури, що включає 1 468 спортивних споруд: 17 стадіонів, 15 плавальних басейнів, 234 спортивні зали, 214 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять, з яких 111 з тренажерним обладнанням, 893 площині спортивні споруди (спортивні майданчики для ігрових видів спорту та з тренажерним обладнанням, спортивні майданчики для воркаута, тенісні корти, мультимайданчики, футбольні поля та ін.), 2 криті споруди зі штучним льодом, автодром «Кривбас-Екстрим».

Організацію фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів у Криворізькій МТГ забезпечують 11 дитячо-юнацьких спортивних шкіл (10 комунальних і 1 приватна), 118 спортивних клубів підприємств, організацій, фітнес-центрів, громадських організацій, 5 закладів вищої, 14 фахової передвищої, 12 професійно-технічної, 125 загальної середньої та 152 дошкільної освіти, яким

удалось залучити більше 58,0 тис. мешканців Криворізької МТГ до участі у фізкультурно-оздоровчих заходах, а до занять спортивною діяльністю більше 22,0 тис. мешканців.

Кадровий потенціал працівників фізичної культури налічує 1 189 фахівців з фізичної культури та спорту, з яких 999 – штатні працівники.

За останні шість років у Криворізькій МТГ за рахунок державного, обласного бюджетів, бюджету Криворізької МТГ та інших позабюджетних надходжень збудовано 11 спортивних майданчиків для занять воркаутом, 6 футбольних майданчиків із синтетичним покриттям «Штучна трава», 4 мультиспортивні майданчики, 2 тенісні корти, майданчик із тренажерним обладнанням, спортивний майданчик для стрітбола, скейтмайданчик, 9 спортивних майданчиків у межах соціального проєкту «Активні корти-локації здорової України», 4 спортивні приміщення для фітнесу.

Мережа надавачів соціальних послуг

Мережа надавачів соціальних послуг Криворізької МТГ складається з 16 комунальних установ Криворізької міської ради: Криворізький міський центр соціальних служб, який є сновним надавачем соціальних послуг сім'ям з дітьми, два комунальні центри соціально-психологічної реабілітації дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах, 8 Комунальних установ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)», метою яких є надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах (особи з інвалідністю, особи похилого віку, ВПО), Комунальна установа «Центр соціальної реабілітації дітей з інвалідністю», діяльність якої направлена на здійснення комплексу реабілітаційних заходів, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку дітей з інвалідністю та/або дітей віком до трьох років (включно), які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності, 2 будинки інтернатного типу (Комунальні установи «Будинок милосердя «Затишок» та «Будинок милосердя» Криворізької міської ради), у яких створені необхідні умови для постійного проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, побутового обслуговування, медичної допомоги, Комунальна установа «Будинок нічного перебування» для надання різноманітних соціальних послуг громадянам без певного місця проживання та особам, які повернулися з місць позбавлення волі. Жінки, які зазнали домашнього насильства, отримують соціальні послуги в Комунальному закладі «Кризовий центр для жінок, постраждалих від насильства в сім'ї, «З надією в майбутнє» Криворізької міської ради.

Також у Криворізькій МТГ функціонують 2 Комунальні заклади Дніпропетровської обласної ради: «Криворізький психоневрологічний інтернат», що здійснює діяльність, спрямовану на забезпечення постійного проживання психічно хворих громадян, які потребують постійного стороннього догляду, побутового та медичного обслуговування, та «Криворізький дитячий будинок-інтернат», що є стаціонарним соціально-медичним закладом, призначеним для постійного проживання дітей та молоді з вадами фізичного й розумового розвитку, психічними розладами, які потребують стороннього догляду та медичного обслуговування.

У Криворізькій МТГ функціонують 19 дитячих будинків сімейного типу, у яких виховуються 109 дітей, та 49 прийомних сімей, у яких – 89 дітей. З початку

повномасштабного вторгнення 5 дитячих будинків сімейного типу прибули до Криворізької МТГ з тимчасово окупованих територій України (34 вихованця). У Криворізькій МТГ обліковується 3 771 багатодітна родина (12 645 дітей), 1 515 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, 3 150 дітей з інвалідністю, 697 дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах. У загальноосвітніх закладах Криворізької МТГ навчаються понад 800 дітей з особливими освітніми потребами.

У Криворізькій МТГ розвивається система надання соціальних послуг недержавними суб'єктами господарювання.

Обсяги руйнувань / пошкоджень об'єктів соціальної інфраструктури Криворізької МТГ

З початку 2022 року внаслідок повномасштабного російського вторгнення на територію України в Криворізькій МТГ було зруйновано (пошкоджено) понад 1 100 об'єктів різного типу, серед яких заклади освіти, охорони здоров'я, спорту, культури, готелі та інші.

Таблиця 2.14. Кількість зруйнованих (пошкоджених) об'єктів соціальної інфраструктури внаслідок військового вторгнення РФ, од.

<i>Види об'єктів</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>	<i>Усього</i>
Заклади дошкільної освіти	8	15	11	34
Заклади загальної середньої освіти	11	28	22	61
Заклади позашкільної освіти	2	5	44	11
Заклади охорони здоров'я	5	8	3	16
Заклади спорту	4	1	5	10

2.6. ІНФРАСТРУКТУРА ТОРГІВЛІ, ПОСЛУГ І ТУРИЗМУ

Мережа закладів торгівлі та ресторанного господарства

Сфера торгівлі та ресторанного господарства громади характеризується достатнім рівнем пристосованості до сучасних потреб споживачів. Торговельна галузь налічує майже 10 тис. об'єктів, з яких понад 1 тис. – ресторанного господарства, понад 4 тис. – стаціонарної торгівлі: торговельні центри, супермаркети, магазини, павільйони.

Для забезпечення потреб мешканців Криворізької МТГ ринковими послугами, організації належних умов для реалізації товарів і обслуговування покупців функціонує 20 ринків, на яких облаштовано понад 10 тис. торгових місць. Ринки розвиваються, перетворюються на сучасні торговельні комплекси, покращують умови для мешканців Криворізької МТГ.

Мережа закладів побутового обслуговування

Сфера побутового обслуговування Криворізької МТГ нараховує 1 876 об'єктів різних форм власності із чисельністю працюючих до 4,5 тис. осіб.

Побутові послуги надають 356 перукарень, 48 майстерень з ремонту побутової техніки. Ремонт взуття виконується в 77 майстернях, пошиття та ремонт одягу здійснюється в 103 ательє, 154 об'єкта надають послуги з обслуговування та ремонту автомобілів.

Туристична інфраструктура

Туристів та гостей Криворізької МТГ приймають і обслуговують 14 об'єктів готельного бізнесу.

Таблиця 2.15. Можливості для розміщення гостей у готелях

Заклад	Кількість номерів	Кількість місць
Готель «Дружба»*	126	150
Готель «Раціотель Кривий Ріг»	47	54
Готель «Україночка»	26	30
Готель «Оптіма Делюкс Кривий Ріг»	63	115
Готель «Парк ХАУС»*	90	124
Готель «Центральний»*	45	100
Готель «Братислава»	62	90
Ресторанно-готельний комплекс «Околиця»	8	12
Міні-готель «Прайд»	2	2
Міні-готель «Mini Hotel Business clas»	8	16
Міні-готель «Вест»	8	10
Готель «Імперіал»	31	61
Будинок артистів «Арена»*	76	123
Готель «Рейкарц Аврора»*	84	124
УСЬОГО	676	1011

* Зруйновано внаслідок ракетних атак.

Перспективним напрямом розвитку економіки Криворізької МТГ є туристична галузь, що розвивається через реалізацію заходів Програми розвитку промислового туризму в місті Кривому Розі на відповідні роки. У межах Програми розроблено 144 екскурсійні маршрути. У період 2015–2024 років проведено 13 117 екскурсій, які відвідали понад 231 тис. туристів / екскурсантів.

Фактичні надходження від туристичного збору до бюджету Криворізької міської територіальної громади в період 2017–2024 років склали 9 097,9 тис. грн. У 2024 році надходження від туристичного збору склали 1 552,4 тис. грн, що у 8 разів більше, ніж у 2017 році (189,0 тис. грн).

2.7. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНА ТА ЕНЕРГЕТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА

Житловий фонд Криворізької МТГ

У Кривому Розі станом на 01.01.2025 житловий фонд складається з 57 563 житлових будинків, з них: 5 324 – багатоквартирні (у тому числі 911 об'єднань співвласників багатоквартирного будинку (надалі – ОСББ) та 177 житлово-будівельних кооперативів) загальною площею 15,33 млн м², 247 467 квартир, 52 239 домоволодінь – сектор індивідуальної житлової забудови.

Таблиця 2.16. Стан житлового фонду Криворізької МТГ

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
Житловий фонд складає	57 563	57 563	57 563	57 563	57 563	57 563	57 563
Сектор індивідуальної житлової забудови	52 239	52 239	52 239	52 239	52 239	52 239	51 178
Багатоквартирні будинки, з яких:	5 324	5 324	5 324	5 324	5 324	5 324	5 324
Багатоквартирні будинки, у яких створено ОСББ	526	611	719	819	836	862	911
Житлово-будівельні кооперативи	177	177	177	177	177	177	177

1	2	3	4	5	6	7	8
% багатоквартирних будинків, де створені ОСББ до загальної кількості будинків	9,9	11,5	13,5	15,4	15,7	16,2	17,1

Послуги з управління будинком надають 12 управляючих компаній різних форм власності. Чинним законодавством України передбачено право можливості співвласникам самостійно здійснювати управління житловим будинком, а саме: ухвалювати рішення на загальних зборах стосовно визначення управителя, затвердження умов договору з ним або створення об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. На теперішній час більше 70% співвласників багатоквартирних будинків самостійно обрали управителя.

Система водопостачання та водовідведення території Криворізької МТГ

Система водопостачання території Криворізької МТГ включає великий комплекс споруд, у складі якого КП «Кривбасводоканал» експлуатує:

5 водосховищ (Карачунівське, Південне, Макортівське, Кресівське, Саксаганське) загальним об'ємом 437 млн м³;

4 греблі першого класу (Макортівська; Карачунівська; Кресівська; гребля №18 Південного водосховища);

канал №33 довжиною 16 км, пропускною спроможністю 5,5 м³/сек;

два комплексу очисних водопровідних споруд (Карачунівський і Радущанський) продуктивністю 250, 750 тис. м³ за добу;

35 насосних станцій;

46 резервуарів питної води загальним об'ємом 219,95 тис. м³;

737,73 км магістральних водогонів діаметром 2800-150 мм;

Саксаганський тунель довжиною 5,3 км діаметром 3,5 м;

канал Дніпро–Кривий Ріг довжиною 42 км (не експлуатується через руйнування греблі Каховської ГЕС).

Як джерела централізованого питного водопостачання КП «Кривбасводоканал» продовжує використовувати наявні: Південне та Карачунівське водосховища.

Унаслідок російського терористичного акту 06.06.2023 було зруйновано греблю Каховської ГЕС, через що зменшився рівень води Каховського водосховища. Водой з Каховського водосховища наповнювалося Південне водосховище. Задля забезпечення потреб громади у воді реалізовано заходи з упровадження альтернативної моделі наповнення Південного водосховища з Кресівського водосховища.

КП «Кривбасводоканал» є єдиним виробником питної води в Криворізькому регіоні, що постачає питну й технічну воду населенню та промисловим підприємствам, а також експлуатує насосні станції і споруди з відводу шахтної води. Крім того, підприємством здійснюється транспортування питної води за допомогою комплексу будівель, споруд, розподільчих водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом. КП «Кривбасводоканал» забезпечує подачу води магістральною мережею через систему насосних станцій більше ніж на 130 км.

Станом на 01.07.2023 на балансі підприємства перебувають: водопровідні насосні станції – 72, каналізаційні насосні станції – 114, станції аерації (5 компл.), поля фільтрації (1 компл. з чотирьох карт).

Таблиця 2.17. Динаміка показників водопостачання та водовідведення у Криворізькій МТГ

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Довжина мереж водопостачання, км	1 913,0	1 922,7	1 942,4	1 942,8	1 943,3	1 944,6	1 945,12
Довжина мереж водовідведення, км	1 167,5	1 178,0	1 184,5	1 184,5	1 184,6	1 187,3	1 190,39
Споживання питної води, тис. м ³ , усього, у тому числі:	64 630,61	64 392,31	60 278,4	57 326,51	52 364,85	49 026,23	56 029,92
населенням	33 507,14	32 038,43	29 088,6	26 641,76	23 459,56	22 971,4	23 974,32
підприємствами	27 919,56	29 473,41	27 321,66	27 749,7	26 442,64	23 834,49	29 788,66

Загальна довжина мереж становить 3 тис. км, з них: мережі водопостачання – 1 876 км, мережі водовідведення – 1 154 км. Рівень зносу мереж водопостачання складає 60%. Мережі водопостачання вимагають заміни на рівні 37%, що необхідно здійснити протягом найближчих років.

Система водовідведення забезпечує потреби як промислових, так і побутових споживачів. Мережі та системи очистки мають понад 30% потужностей, що не використовуються.

У Криворізькій МТГ реалізуються програми, спрямовані на енергозбереження, розвиток і безпечну експлуатацію водопровідно-каналізаційного господарства.

Рівень зносу насосних станцій – 51%, мереж водовідведення – 46%. Мережі та системи очистки мають понад 30% потужностей, що не використовуються. Заміни потребують 44% мереж водовідведення.

Система теплопостачання території Криворізької МТГ

Теплозабезпечення (виробництво, транспортування, розподіл і реалізація теплової енергії всім групам споживачів) території Криворізької МТГ здійснюється чотирма підприємствами різних форм власності: Акціонерним товариством «Криворізька теплоцентрально» (надалі – АТ «Криворізька теплоцентрально»), Комунальним підприємством теплових мереж «Криворіжтепломережа» (надалі – КПТМ «Криворіжтепломережа»), Комунальним підприємством «Кривбастеплоенерго» Криворізької міської ради (надалі – КП «Кривбастеплоенерго» КМР) та Товариством з обмеженою відповідальністю «Дніпровське управління регіонального будівництва» (надалі – ТОВ «Дніпровське управління регіонального будівництва»), які є виробниками, постачальниками теплової енергії та виконавцями послуг із централізованого теплопостачання, що надаються населенню.

На території Криворізької МТГ функціонують 98 котелень, з них: КПТМ «Криворіжтепломережа» – 72, КП «Кривбастеплоенерго» КМР – 9, АТ «Криворізька теплоцентрально» – 6, ТОВ «Дніпровське управління регіонального будівництва» – 2, відомчих – 2, бюджетних установ – 7. Працюють 124 теплорозподільчі пункти. Довжина теплових мереж у двотрубному вимірюванні становить 780,310 км.

На балансі КПТМ «Криворіжтепломережа» перебувають 54 теплорозподільчі пункти (ТРП), 373,12 км теплових мереж у двотрубному вимірюванні. Довжина мереж теплоподачі становить від трьох і більше кілометрів. У зв'язку з цим наявні значні втрати теплоносія.

Усі котельні обладнані лічильниками тепла, що забезпечують контроль за

кількістю виробленого теплоносія. Система мереж має оптимальну довжину та може забезпечувати подачу теплоносія споживачеві.

Таблиця 2.18. Динаміка показників теплопостачання Криворізької МТГ

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
КПТМ «Криворіжтепломережа»							
Довжина мереж, км	677,1	676,8	678,7	678,0	673,2	671,8	673,4
Виробництво теплової енергії, на рік Гкал, усього	968 759	888 069	847 279	959 438	802 846	741 261	807 832
у тому числі для населення	693 248	623 774	604 090	689 247	595 005	550 679	610 977
АТ «Криворізька теплоцентраль»							
Довжина мереж, км. (у двотрубному обчисленні)	292,876	292,876	292,876	292,876	292,876	292,876	-
Виробництво теплової енергії, на рік Гкал, усього	969 569	962 436	883 634	101 2042	817 581	719 158	718 426
у тому числі для населення	795 223	795 271	734 164	847 874	687 220	604 785	611 569

Рівень зносу обладнання котелень складає 73%, теплорозподільчих пунктів – 54%, теплових мереж – 67%.

На балансі АТ «Криворізька теплоцентраль» перебуває 6 котелень, 70 теплорозподільчих пунктів, 382 208 км у двотрубному вимірюванні. Зношеність основних засобів складає 69%.

Технічний стан об'єктів дозволяє експлуатувати їх, але більшість уведено в експлуатацію в 60–70 роках минулого сторіччя, а тому потребує реконструкції.

ТОВ «Дніпровське управління регіонального будівництва» розпочало діяльність з початку 2013 року. На балансі підприємства перебувають дві котельні та теплорозподільчий пункт.

Дві котельні «Криворізька виправна колонія» (КВК-80) та «Військове містечко – 33» – сучасні споруди, на яких встановлено обладнання провідних світових і вітчизняних виробників. Котельні працюють без обслуговуючого персоналу завдяки системі диспетчеризації та дистанційно контролюються оператором.

Усі котельні максимально наближені до споживачів.

КП «Кривбастеплоенерго» КМР розпочало діяльність з початку 2002 року. На балансі підприємства перебуває 9 котелень, кожна з яких призначена для обслуговування закладів освіти та культури.

Для зручності оплати за житлово-комунальні послуги населенням громади продовжується розширення мережі приймальних пунктів Єдиної міської автоматизованої системи комунальних розрахунків Товариства з обмеженою відповідальністю «НОВА-КОМ».

Газопостачання території Криворізької МТГ

Територія Криворізької МТГ газифікована. Потужностей мереж достатньо для забезпечення газом як побутових потреб, так і промислових потужностей. Загальна довжина мереж становить 2,9 тис. км. Послуги з розподілу газу надаються Криворізькою філією Товариства з обмеженою відповідальністю «Газорозподільні мережі України».

Електропостачання території Криворізької МТГ

Загальна довжина електромереж зовнішнього освітлення складає 1 830,7 км.

Криворізький район електричних мереж Акціонерного товариства «ДТЕК Дніпровські електромережі» забезпечує електроенергією споживачів від розподільчих електричних мереж напругою 0,4-6-10 кВт. Знос електричних мереж складає за силовими трансформаторами 61%, за лініями електропередач – 29%.

Система енергоспоживання та енергозбереження Криворізької МТГ

Підвищення рівня енергоефективності об'єктів комунального господарства, бюджетних будівель, житлових будинків є однією з передумов сталого енергетичного розвитку громади.

За 2024 рік промисловими, комунальними підприємствами та бюджетними закладами міста було виконано заходи з енергоефективності на загальну суму 205,8 млн грн, з яких за рахунок бюджетних коштів – 66,0 млн грн.

За 2023, 2024 роки промисловими, комунальними підприємствами та бюджетними закладами громади було виконано заходів з енергоефективності на загальну суму 583,8 млн грн, з яких за рахунок бюджетних коштів – 105,8 млн грн, що були спрямовані на заміну вікон на енергоефективні, ремонт системи опалення, заміну ламп на енергозберігаючі, установлення приладів обліку природних і енергетичних ресурсів та інші заходи на об'єктах комунальної власності Криворізької МТГ.

Таблиця 2.19. Фінансування енергозберігаючих заходів у Криворізькій МТГ та економія енергоресурсів

<i>Показники</i>	<i>2018 р.</i>	<i>2019 р.</i>	<i>2020 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>
Сума фінансування, млн грн	125,9	140,7	180,1	172,7	51,5	378,0	205,8
Економія природного газу, млн м ³	8,5	10,44	10,3	0,98	2,0	6,46	4,75
Економія електроенергії, млн кВт*год	67,20	108,71	75,50	63,10	74,20	29,18	18,4
Економія теплоенергії, тис. Гкал	7,90	9,89	26,30	3,03	0,23	1,29	3,08

У співпраці з Європейським банком реконструкції та розвитку (надалі – ЄБРР) триває робота в напрямку реалізації проєкту «Підвищення енергоефективності громадських будівель у м. Кривому Розі», до якого включено 36 бюджетних закладів освіти Криворізької МТГ. Його мета – зниження енергоспоживання, витрат на експлуатацію та викидів CO₂. Очікувана економія від базового споживання: 40% теплової та 5% електроенергії.

У межах Програми відшкодування витрат за кредитами, що надаються об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку та житлово-будівельним кооперативам на впровадження енергоефективних заходів у житловій сфері на відповідні бюджетні роки з бюджету Криворізької МТГ забезпечено відшкодування 20% суми банківського кредиту, залученого ОСББ та житлово-будівельними кооперативами для придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів (надалі – «теплий» кредит). За 2017–2023 роки відшкодовано частину вартості 323 «тепліх» кредитів на загальну суму 11,9 млн грн.

Криворізька МТГ здійснює залучення приватних інвестицій для впровадження енергоефективних заходів за механізмом енергосервісу без

додаткового фінансування з бюджету Криворізької МТГ. Протягом 2019 – 2024 років укладено 29 енергосервісних контрактів, у тому числі для закладів охорони здоров'я – 9, закладів соціального захисту населення – 2.

У Криворізькій МТГ встановлено 5 сонячних електростанцій, зокрема 4 за механізмом енергосервісу.

Обсяги руйнувань і пошкоджень житлово-комунальної інфраструктури Криворізької МТГ

З початку 2022 року внаслідок повномасштабного вторгнення РФ на територію України в Криворізькій МТГ було зруйновано (пошкоджено) об'єкти критичної інфраструктури, житлові будинки (багатоповерхові та приватні) та інші інфраструктурні об'єкти.

Таблиця 2.20. Кількість пошкоджених об'єктів інфраструктури внаслідок військового вторгнення РФ на територію України, од.

<i>Види об'єктів</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>	<i>Усього</i>
Житлові будинки (багатоповерхові)	112	410	1080	1602
Житлові будинки (приватні садиби)	77	273	1549	1899
Інші (невійськові) об'єкти	2	-	14	16

2.8. ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ЗВ'ЯЗОК

Розвиток громадського транспорту

Громадський транспорт – невід'ємна частина складної системи життєзабезпечення мешканців Криворізької МТГ. Перевезення здійснюють Комунальні підприємства «Міський тролейбус», «Швидкісний трамвай» та автоперевізники різних форм власності. Міська маршрутна мережа пасажирського транспорту складається з 64 автобусних маршрутів, 21 тролейбусного маршруту та 20 трамвайних (у тому числі швидкісного трамвая).

Таблиця 2.21. Показники діяльності громадського транспорту Криворізької МТГ

<i>Показники</i>	<i>2019 р.</i>	<i>2020 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Маршрутна мережа пасажирського автомобільного транспорту						
Сумарна довжина маршрутів, (зі зворотним напрямком), км	2 558	2 558	2 558	2 558	2 351	2 351
Кількість маршрутів	70	70	70	70	64	64
Автобусні маршрути, що обслуговуються комунальним транспортом						
Кількість маршрутів	4	7	8	7	8	8
Сумарна довжина маршрутів, (зі зворотним напрямком), км	306,4	408,8	434,8	408,8	488,8	488,8
Перевезено пасажирів, млн осіб	5,56	5,45	4,93	4,92	9,42	13,1
Маршрутна мережа пасажирського електричного транспорту						
Кількість маршрутів	44	42	42	42	41	41
Тролейбус	23	21	21	21	21	21
Трамвай	21	21	21	21	20	20
Сумарна довжина маршрутів (зі зворотним напрямком), км	1 259,11	1 213,63	1 275,57	1 275,57	1 232,47	1 232,47
Тролейбус	638,51	593,03	654,97	654,97	643,37	643,37

1	2	3	4	5	6	7
Трамвай	620,6	620,6	620,6	620,6	589,1	589,1
Довжина ліній, км	393,7	393,7	393,7	393,7	393,7	393,7
Тролейбус	262,2	262,2	262,2	262,2	262,2	262,2
Трамвай	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5
Перевезено пасажирів, млн осіб	57,77	45,88	43,05	40,92	66,48	75,27
Тролейбус	20,26	20,08	20,41	20,36	32,17	36,9
Трамвай	37,51	25,8	22,64	20,56	34,31	38,37

Тролейбусні та автобусні перевезення на території Криворізької МТГ здійснює Комунальне підприємство «Міський тролейбус», до структури якого входять 2 тролейбусні депо та автотранспортний підрозділ (АТП). Довжина 21 тролейбусного маршруту становить 643,37 км (загальна довжина оборотних рейсів), довжина 8 автобусних маршрутів становить – 488,8 км, на яких у робочі дні в години «пік» задіяно 80 тролейбусів та 30 автобусів. За 2024 рік підприємством перевезено – 50,061 млн пасажирів, зокрема тролейбусами перевезено 36,934 млн пасажирів, автобусами – 13,127 млн пасажирів.

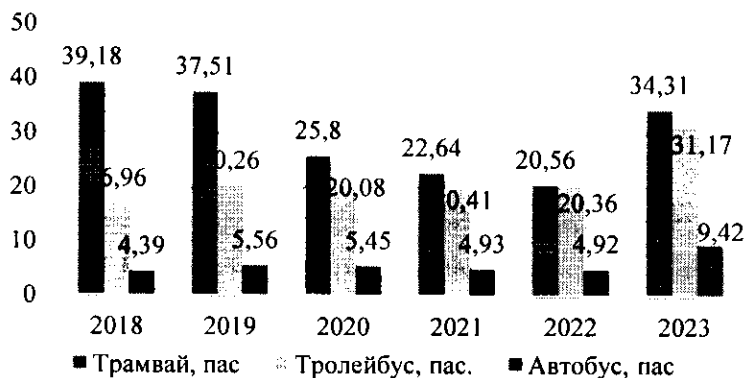

Рис. 2.5. Динаміка кількості перевезень пасажирів, млн осіб

Сумарна довжина трамвайних маршрутів – 589,1 км (зі зворотним напрямком), з яких міського трамвая – 426,6 км, швидкісного трамвая – 162,5 км (у тому числі 13,6 км у тунелях).

Випуск пасажирських трамвайних вагонів на лінію в робочі дні в години «пік» становить 71 вагон. Ними за 2024 рік перевезено 38,37 млн пасажирів.

Для надання якісних транспортних послуг і забезпечення інформування пасажирів про переміщення рухомого складу громадського транспорту впроваджено інтелектуальну систему управління транспортом, на базі якої функціонують «Єдиний диспетчерський центр моніторингу роботи міського пасажирського транспорту», система транспортного планування, мобільний застосунок (для користувачів операційних систем iOS та Android) «Картка криворіжця» модуль «Зручний маршрут». Завдяки впровадженню інтелектуальної системи управління транспортом Криворізька МТГ має можливість обліку та оплати за фактично виконану роботу комунальними підприємствами – перевізниками, створено цифрову копію мобільності Криворізької МТГ, що включає геопросторові дані відносно вулично-дорожньої мережі, соціально-демографічну статистику, всіх учасників руху з особливостями їх взаємодії та допомагає ухвалювати обґрунтовані рішення в транспортних проєктах,

Трамвайні перевезення здійснює Комунальне підприємство «Швидкісний трамвай». Довжина трамвайних колій в одноколіїному вимірі складає 131,5 км, у тому числі: наземна лінія – 81,6 км, швидкісна лінія – 35,4 км, трамвайні колії на території депо №1 – 6,3 км, на території депо №2 – 8,2 км.

здійснювати автоматичне визначення та відображення місцезнаходження пасажирського транспорту.

Мобільний застосунок дає можливість кожному мешканцю та гостю громади в режимі реального часу відстежувати пасажирський транспорт, планувати поїздки й прокладати маршрути, отримувати в режимі реального часу інформацію про відхилення в роботі транспорту, планові ремонти тролейбусної лінії.

Міжміське, міжобласне та міждержавне транспортне сполучення

Транспортне сполучення території Криворізької МТГ з іншими населеними пунктами забезпечують: міські автостанції Приватного акціонерного товариства «Дніпропетровське обласне підприємство автобусних станцій», Структурного підрозділу «Криворізька дирекція залізничних перевезень» Регіональної філії «Придніпровська залізниця» Акціонерного товариства «Укрзалізниця» та Комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт Кривий Ріг» Криворізької міської ради (надалі – КП «Міжнародний аеропорт Кривий Ріг» КМР).

На території Криворізької МТГ працюють 2 автостанції. Автостанція Кривий Ріг АС-1 є центральним автовокзалом, забезпечує міжміське, міжобласне та міждержавне транспортне сполучення. З автостанції курсують автобуси до більшості обласних центрів і низки великих міст держави. Автостанція Кривий Ріг АС-2 здійснює обслуговування пасажирів ближньої дальності. Основні маршрути курсування автобусів – внутрішньорайонні та внутрішньообласні (приміські) перевезення пасажирів.

Структурний підрозділ «Криворізька дирекція залізничних перевезень» за обсягами вантажних перевезень є одним з найбільших серед підрозділів Акціонерного товариства «Укрзалізниця». Підрозділ має пряме пасажирське сполучення з Харковом, Дніпром, Запоріжжям, Одесою, Києвом. Окрім того, залізниця має розгалужену маршрутну мережу приміського залізничного сполучення. Пасажирів і вантажі, що відправляються залізничним транспортом, у Криворізькій МТГ обслуговують 6 пасажирських залізничних станцій: ст. Кривий Ріг-Головний та ст. Рокувата – це два головні залізничні вокзали Кривого Рогу, на яких здійснюються більшість операцій з пасажирями, багажем і вантажами, що відправляються залізницею; Кривий Ріг (Червона), Кривий Ріг-Західний, Мудрьона та Інгулець, що переважно здійснюють відправку пасажирів приміськими потягами й працюють з вантажообігом.

КП «Міжнародний аеропорт Кривий Ріг» КМР з 2001 року перебуває в комунальній власності Криворізької МТГ. Міжнародні коди аеропорту за класифікаціями: IATA – KWG, ICAO – UKDR. Розташований в 20 км від міста Кривого Рогу. Висота над рівнем моря – 124 м. Оснащення та послуги: вантажний термінал (площа вантажного сховища складає 864 м²), транзитна зона, технічне обслуговування повітряних суден, карантин тварин, харчова інспекція, медичний контроль, рентгенівський та інші види досмотру. Навігаційні засоби для обслуговування повітряних суден: DME, тип «runway» 1: 032/R/B/W/U, ILS. Аеропорт має злітно-посадкову смугу довжиною 2 500 м, шириною 42 м. Наявність необхідних служб, спеціального обладнання, зручного місця розташування дає змогу цілодобово приймати літаки всіх класів. Пропускна спроможність – 9 операцій (зліт – посадка) на годину. З 2022 року не працює через військову агресію проти України.

Мережа поштових відділень, зв'язку та телебачення Криворізької МТГ

Послугами поштового зв'язку населення Криворізької МТГ забезпечується через мережу 67 відділень поштового зв'язку Акціонерного товариства «Укрпошта». Протягом останніх років робота Акціонерного товариства «Укрпошта» спрямована на модернізацію всіх видів поштових послуг з упровадженням сучасних інформаційних технологій.

У Криворізькій МТГ також працюють логістичні оператори: «Нова пошта», «Meest Group», «SAT», «Делівері», «Автотранссервіс», діють міжнародні поштові сервіси: «DHL Express», «Fedex», «Globalpost», «DHL-Service».

Територію Криворізької МТГ забезпечують телефонним зв'язком автоматизовані телефонні станції міської телефонної мережі Дніпропетровської філії Акціонерного товариства «Укртелеком», що є найбільшим оператором фіксованого зв'язку в Україні. Криворізькій МТГ підприємство надає практично всі види сучасних електронних комунікаційних послуг: телефонія (усіх видів), інтернет (мобільний, стаціонарний), інтерактивне TV (хмарні сервіси).

Послуги мобільного телефонного зв'язку в громаді надають: Приватні акціонерні товариства «ВФ Україна», «Київстар» та Товариство з обмеженою відповідальністю «Лайфселл» – три найбільші оператори в Україні, які разом займають понад 95% ринку мобільного зв'язку. Окрім послуг телефонії ці компанії також надають послуги мобільного й стаціонарного інтернету, сервіси «Online-TV».

На території Криворізької МТГ найбільшими надавачами сервісу кабельного, супутникового та онлайн-телебачення й інтернету є: «Volia», «Megogo», «Sweet.tv», «Київстар», «Altair», «Датагруп», «Теле-Ком», «ISP SunLine», «DKM», «ISP Darkwood», «Starlink». Операторами надаються пакети послуг, що розраховані на різні можливості та потреби жителів Криворізької МТГ.

2.9. РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Суб'єкти господарювання та галузева структура економіки Криворізької МТГ

Економічний потенціал Криворізької МТГ станом на 01.01.2025 складають понад 42,7 тис. суб'єктів господарської діяльності, які перебувають на обліку в податковій службі, з них 12,7 тис. суб'єктів господарювання – юридичні особи та 30,0 тис. фізичні особи-підприємці.

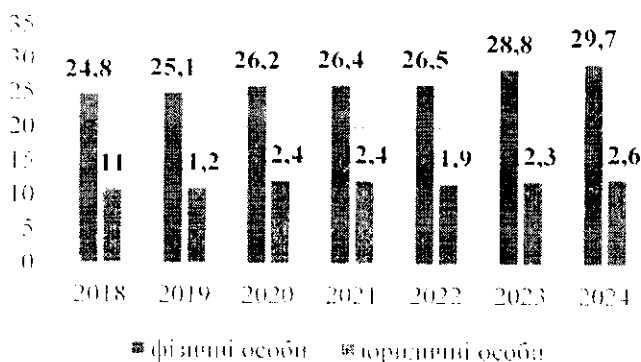

Рис. 2.6. Кількість суб'єктів господарської діяльності, тис. од.

У структурі економіки Криворізької МТГ переважають добувна та переробна промисловість. За рівнем зайнятості та обсягом реального випуску найвагомішою є переробна промисловість, добувна – посідає друге місце. Сукупна частка переробної та добувної промисловості становить понад 70% випуску продукції в Криворізькій МТГ.

Економічний розвиток Криворізької МТГ значною мірою визначається розвитком переробної та добувної промисловості, що залежать від економічних умов за межами Криворізької МТГ. Ураховуючи залежність переробної та добувної промисловості від зовнішніх економічних умов, зростання в секторі добувної промисловості в Криворізькій МТГ досить точно відображає темпи зростання економіки України загалом.

З 2019 року спостерігається спад економічної активності: з початку – спалах пандемії COVID-19, з 2022 року – військове вторгнення в Україну, що призвело до погіршення динаміки випуску та реалізації продукції в Криворізькій МТГ впродовж 2020, 2022, 2023 років.

У II півріччі 2023 року розпочався процес відновлення галузі з поступовим нарощуванням виробництва, як результат – отримання чистого доходу підприємствами галузі.

Промисловий потенціал Криворізької МТГ

Криворіжжя – великий індустріальний центр України. Основою економіки Криворізької МТГ є промисловість, що представлена гірничо-металургійним кластером, де здійснюють діяльність близько 140 підприємств, які виробляють і реалізують промислову продукцію.

За показником обсягу реалізованої промислової продукції Криворізька МТГ посідає одну з лідируючих позицій серед інших громад України. Через втрату Україною частини територій та руйнування великої кількості промислових підприємств доля Криворізької МТГ у валовому внутрішньому продукті (ВВП) країни складає 17–19%. У той же час частка Кривого Рогу в загальнообласному обсязі залишається найбільшою та орієнтовно становить 38–42%.

З початку 2020 року спостерігалось незначне уповільнення економічної активності суб'єктів господарювання Криворізької МТГ, що стало наслідком загальносвітової кризи, викликаной спалахом пандемії COVID-19. Зниження попиту й цін на залізну руду та металопродукцію відобразилося на діяльності підприємств ГМК Криворізької МТГ.

З початку 2022 року повномасштабна війна, розв'язана РФ проти України, спричинила значну кризу в промисловості. Постійні загрози обстрілів виробничої, енергетичної інфраструктури, вимушена трудова міграція, руйнування металургійних комбінатів, блокування морських портів, що є основними логістичними маршрутами експорту металопродукції та залізничної сировини, збільшення ціни на вантажні залізничні перевезення, загальні труднощі з логістикою, особливо для міської експортоорієнтованої галузі – гірничо-металургійного комплексу, – усі ці чинники негативно вплинули на стан переважної більшості підприємств, що здійснюють діяльність на території Криворізької МТГ.

Попри війну промислові підприємства адаптують виробничі та технологічні процеси до реалій сьогодення, спрямовуючи зусилля на проведення ремонтних робіт техніки й обладнання, стабілізують виробництво, вибудовують нові логістичні зв'язки та розпочали системне виробництво й демонструють певне економічне зростання.

Довоєнний щорічний приріст обсягу реалізації продукції підприємствами громади в середньому складав 3,5-4%. Обсяг реалізації промислової продукції в Криворізькій МТГ у 2023 році склав 172,3 млрд грн (на 2,1% більше ніж у 2022 році).

Головною галуззю спеціалізації Криворізької МТГ є чорна металургія. На території Криворізької МТГ розташовано 8 з 11 підприємств України з видобутку та переробки залізорудної сировини, а також підприємства з обслуговування основного виробництва. Це потужний виробничий комплекс, що включає гірничо-металургійний комбінат, чотири гірничозбагачувальні й один залізорудний комбінат та інші підприємства.

На території Криворізької МТГ розташовано один з найбільших у світі металургійний комбінат – ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг».

Єдине в країні Приватне акціонерне товариство «Криворізький суриковий завод» виробляє залізний сурик, що користується великим попитом в Україні та за її межами.

На території Криворізької МТГ функціонує: більше 50 будівельних підприємств, більшість з яких спеціалізується на виконанні будівельних робіт на промислових об'єктах, понад 40 підприємств, що виготовляють товари легкої промисловості, культурно-побутового й господарського призначення, понад 50 суб'єктів господарювання, які займаються виробництвом продуктів харчування.

В умовах повномасштабної війни РФ проти України підприємці громади адаптувалися до кадрових і логістичних змін, перебоїв у енергетичній системі, продовжили працювати, забезпечуючи якісною продукцією мешканців не лише Криворізької МТГ, а й прилеглих регіонів.

Розвиток малого та середнього бізнесу

Останні роки змусили підприємництво пристосовуватися до нових більш складних реалій: запровадження карантинних заходів, оголошення на території України воєнного стану й початок бойових дій. Це призвело до значних негативних наслідків для розвитку й діяльності підприємництва через часткове або повне зупинення функціонування частини підприємств, ускладнення логістики, зниження попиту й руйнування ланцюгів постачання та реалізації продукції.

Моніторинг стану підприємницького середовища в Криворізькій МТГ показав, що сфера малого та середнього бізнесу (надалі – МСБ) не втратила позиції за основними показниками. На обліку в податковій службі Криворізької МТГ перебувають понад 42,7 тис. суб'єктів господарювання, а кількість зайнятих працівників становить 81,4 тис. осіб.

Таблиця 2.22. Показники роботи малого й середнього підприємств

<i>Показники</i>	<i>2018 р.</i>	<i>2019 р.</i>	<i>2020 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	<i>2024 р.</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
Кількість юридичних осіб, що перебувають на обліку в податковій службі Криворізької МТГ, тис. од.	11,0	11,2	12,4	12,4	11,9	12,3	12,7
Кількість фізичних осіб-підприємців, які перебувають на обліку в податковій службі Криворізької МТГ, тис. од.	24,9	25,1	26,2	26,4	26,5	28,8	30,0

1	2	3	4	5	6	7	8
Кількість малих підприємств на 10,0 тис. населення громади, од	49	52	51	55*	46*	46*	47*
Кількість середніх підприємств на 10,0 тис. населення громади, од	3	3	4	3*	3*	3*	3*
Кількість малих підприємств, од.	3 089	3 228	3 162	3 519*	3 438*	3 656*	3 876*
Кількість середніх підприємств, од.	205	227	231	262*	225*	234*	244*
Кількість зайнятих працівників (середні підприємства), тис. осіб	48,7	54,5	54,7	52,7*	49,8*	58,7*	61,9*
Кількість зайнятих працівників (малі підприємства), тис. осіб	15,8	17,3	16,8	22,1*	19,1*	18,3*	19,5*
Кількість найманих працівників у малому підприємстві, тис. осіб	15,3	16,2	16,3	20,9*	18,3*	18,0*	19,1*
Кількість найманих працівників у середньому підприємстві, тис. осіб	48,7	54,5	54,7	52,7*	49,7*	58,6*	61,7*

* Статистична інформація по Криворізькому району надана у відповідності до змін у адміністративно-територіальному устрої.

Стан розвитку малого й середнього підприємництва (надалі – МСП) свідчить про необхідність реалізації активної виваженої політики з підтримки й подальшого розвитку підприємницького потенціалу та поліпшення бізнес-клімату через здійснення комплексу відповідних заходів:

урегулювання питань оренди;

створення сприятливих умов для релокованих підприємств з інших регіонів України (запроваджено проєкт «Релокація бізнесу», у рамках якого з діючими релокантами проводиться робота, зокрема щодо залучення їх до участі в грантових програмах, розміщення інформації про них в Інтернет-ресурсах);

реєстрація в Криворізькій МТГ суб'єктів господарювання, які створюють нові робочі місця, мають можливість отримати компенсацію 75% фактично сплачених відсотків за користування кредитними коштами, отриманими в банках.

Залучення інвестицій у розвиток Криворізької МТГ

В умовах воєнного стану інвестиційна діяльність в Криворізькій МТГ сповільнилася. Ключові місцеві інвестори через військові дії в країні значно скоротили виробництво. Така ситуація негативно вплинула на економічний потенціал підприємств, через що було значно зменшено обсяг капітальних інвестицій в об'єкти виробничого призначення. Обсяги інвестування в капітальне будівництво об'єктів невиробничого призначення у 2024 році складають 1 083,1 млн грн, що значно більше, ніж у 2023 році (411,8 млн грн).

Кривий Ріг має низку інвестиційних пропозицій для потенційних інвесторів за різними сферами: циркулярна економіка (Криворізький інноваційний бізнес інкубатор (надалі – КРІБІ), індустріальний парк), енергоефективність

(упровадження альтернативних джерел енергії та теплодернізація), бізнес-проекти (удосконалення виробничих процесів, модернізація підприємств, підтримка МСБ), безпека населення (створення укриттів і пунктів незламності), брендинг території (розвиток промислового туризму та рекреаційних зон), інновації (упровадження інформаційних технологій), розвиток інституцій та людського капіталу (упровадження стратегій у Криворізькій МТГ та утримання фахових людських ресурсів).

Для забезпечення функціонування та розвитку індустріального парку «Кривбас» проведено конкурс з вибору керуючої компанії і визначено переможця – Комунальне підприємство «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» Криворізької міської ради (надалі – КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР).

У Криворізькій МТГ створено перелік об'єктів та промислових зон, серед яких 5 земельних ділянок з присвоєними кадастровими номерами, зокрема територія для розміщення індустріального парку «Кривбас».

Для взаємодії з інвесторами та донорами важливою є наявність у Криворізькій МТГ кредитного рейтингу (це критерій довіри для міжнародних фінансових організацій та потенційних інвесторів), поновлення та підтвердження якого здійснюється двічі на рік (у травні й листопаді) Рейтинговим агентством «Fitch Ratings». Зважаючи на військові дії в Україні, кредитний рейтинг Криворізької МТГ було змінено у відповідності до змін суверенного рейтингу країни. У жовтні 2024 року «Fitch Ratings» визначило кредитний рейтинг Кривого Рогу в іноземній та національній валюті – «ССС». Це свідчить про стійкість Криворізької МТГ навіть за умов військової агресії, що є особливо важливим для наявних і потенційних інвесторів.

Криворізькою МТГ забезпечено розробку та здійснюється вдосконалення вебсервісу «Інвестиційна платформа проєктів» із застосуванням AI-технологій штучного інтелекту (надалі – ШІ) для створення централізованої системи, що об'єднує всі ініціативи та інвестпроекти Криворізької МТГ, з метою ознайомлення потенційних інвесторів з наявними інвестпроектами та вивчення потенціалу Криворізької МТГ.

Розвиток міжнародної співпраці Криворізької МТГ

Значна активізація діяльності спостерігається за напрямом міжнародної співпраці та залучення ресурсів проєктів і програм міжнародної технічної допомоги (надалі – МТД) на відновлення економічного потенціалу Криворізької МТГ.

Серед ключових напрямів міжнародної співпраці та залучення інвестицій є доступ до питної води, стійкість системи теплозабезпечення, енергетична стійкість і незалежність об'єктів критичної інфраструктури, будівництво та реконструкція соціального житла, підтримка ВПО і адаптація ветеранів, розвиток циркулярної економіки, підтримка мікро-, малого й середнього бізнесу та створення нових робочих місць, ін.

Для сприяння ефективному управлінню та участі громадян в ухваленні рішень на місцевому рівні в серпні 2023 року Криворізька МТГ вступила до Європейської асоціації місцевої демократії (ALDA).

Проводиться активна робота з відновлення економічного розвитку Криворізької МТГ та залучення суб'єктів мікро-, малого й середнього бізнесу до

участі в конкурсах і програмах на отримання грантової підтримки від міжнародних та українських організацій. У 2024 році 1 022 суб'єкти господарювання міста подали грантові заявки до Урядової програми безповоротних грантів для створення та розвитку власного бізнесу (єРобота) і програм від українських та міжнародних організацій, з них 242 – отримали підтвердження про грантову підтримку на загальну суму 61,4 млн грн, створено 277 робочих місць.

Особливу увагу влада приділяє розширенню міжнародних зв'язків з громадами країн Європейського Союзу (надалі – ЄС). Навіть у такий складний період продовжилася робота з установами партнерських відносин, зокрема укладено документи про партнерство з містами: Дуйсбург (Федеративна Республіка Німеччина), Люблін (Республіка Польща), Еспоо (Фінляндська Республіка), Лінгдал (Королівство Норвегія). Співпраця передбачає, що сторони розвиватимуть партнерські відносини в різних напрямках життєдіяльності Криворізької МТГ, обмін кращими європейськими практиками, підтримку контактів між закладами культури, освіти, творчості та спорту, заохочення розвитку підприємництва й економічної співпраці.

Підписано (07.11.2024) Меморандум про взаємопорозуміння між Міністерством розвитку громад та територій України, Міністерством закордонних та європейських справ, оборони, співробітництва у сфері розвитку та зовнішньої торгівлі Великого Герцогства Люксембург, виконавчим комітетом Криворізької міської ради, Криворізькою районною державною адміністрацією, що має на меті підтримку зайнятості через заклади професійної (професійно-технічної) освіти та надання спеціального фінансування для мікро-, малих і середніх підприємств, покращення доступу та якості освіти для дітей віком від 3 до 17 років через удосконалення платформ онлайн-освіти для підвищення доступності й привабливості цифрового навчання.

2.10. БЮДЖЕТ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

У 2022–2024 роках бюджет Криворізької МТГ виконувався в умовах негативного впливу чинників правового режиму воєнного стану, при значному ступені невизначеності, постійній зміні перебігу подій і виникненні нових викликів для країни та громади.

У 2023 році доходи зведеного бюджету Криворізької МТГ становили 10 132,9 млн грн. За 2024 рік доходи склали 11 313,0 млн грн.

Таблиця 2.23. Структура доходів зведеного бюджету Криворізької МТГ, млн грн

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Доходи бюджету, усього	7 352,9	7 971,3	6 705,2	9 260,9	9 271,3	10 132,9	11 313,0
Податкові надходження, у т.ч.:	3 841,8	5 209,2	5 212,6	6 318,4	7 857,4	8 454,2	8 885,9
податок на доходи фізичних осіб	2 461,5	3 092,8	3 245,2	3 660,3	4 450,2	4 366,7	3 688,1
плата за землю	792,2	1 357,3	1 062,6	1 524,1	2 212,6	2 820,9	3 531,4

1	2	3	4	5	6	7	8
місцеві податки та збори	38,9	62,9	79,9	115,2	119,5	153,6	178,2
єдиний податок	269,8	343,0	374,7	463,4	423,8	488,4	747,4
Неподаткові надходження	285,0	345,5	214,2	292,1	268,3	292,7	514,8
Надходження від оренди комунального майна	22,1	20,3	16,8	20,6	5,0	6,3	6,7
Доходи від операцій з капіталом, усього	8,7	5,5	17,1	6,0	9,2	11,1	23,7
у т. ч.: доходи від відчуження майна	7,3	4,7	10,6	5,9	9,0	10,6	23,1
Цільові фонди	43,4	15,5	20,8	18,9	1,2	1,2	0,5
Офіційні трансферти	3 174,0	2 395,6	1 240,6	2 625,5	1 135,2	1 373,7	1 888,1

Податкові надходження в доходах бюджету Криворізької МТГ за 2024 рік становили 8 885,9 млн грн або майже 78% всіх доходів. Офіційні трансферти (дотації та субвенції) надійшли в розмірі 1 888,1 млн грн або 16,7% усіх доходів бюджету Криворізької МТГ.

Виконання показників бюджету Криворізької МТГ у 2020, 2021 роках у порівнянні з минулими роками ускладнювалося впливом поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) та введенням карантинних заходів. Ситуація з поширенням COVID-19 призвела до зниження економічної активності суб'єктів господарювання та вимагала виділення додаткових коштів на боротьбу з хворобою.

Таблиця 2.24. Динаміка витрат зведеного бюджету Криворізької МТГ у розрізі галузей, млн грн

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1	2	3	4	5	6	7
Витрати зведеного бюджету громади усього	7 878,1	6 920,6	8 936,9	8 323,4	10 449,0	11 369,5
у тому числі:						
Освіта	2 634,7	2 653,8	3 230,1	3 072,9	3 074,4	3 633,0
Охорона здоров'я	929,7	594,5	329,2	458,7	514,4	629,2
Соціальний захист та соціальне забезпечення	1 491,1	520,2	635,2	820,3	933,1	1 191,2
Культура й мистецтво, фізична культура та спорт	276,0	230,4	294,4	284,5	316,4	374,7
Транспорт та транспортна інфраструктура, дорожнє господарство	847,5	870,9	1 061,1	1 496,4	2 170,8	1 068,2
Житлово-комунальне господарство	625,7	422,0	1 620,3	691,7	950,1	1 884,2
Будівництво та регіональний розвиток	91,6	424,9	298,0	17,1	33,2	133,7
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	175,0	204,9	111,3	110,5	426,5	603,0

1	2	3	4	5	6	7
Заходи та роботи з територіальної оборони	-	-	-	338,9	454,9	530,1
Резервний фонд	-	-	25,2	163,6	119,4	-
Міжбюджетні трансферти	247,4	348,0	493,6	128,7	536,9	208,9
Інші видатки	559,4	651,0	838,5	740,1	918,9	1 113,3
Із загальної суми витрати за рахунок міжбюджетних трансфертів з інших бюджетів	2 405,7	1 250,4	2 424,1	1 233,3	1 365,5	1 791,3

Протягом 2022–2024 років виконання показників бюджету Криворізької МТГ відбувалося в умовах триваючої збройної російської агресії проти України, з урахуванням умов і обмежень, визначених Постановою Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 року №590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану».

Від початку введення воєнного стану в Україні особлива увага приділялася заходам, спрямованим на підтримку сил безпеки та оборони, будівництво, ремонт і оснащення захисних споруд, укриттів, облаштування «Пунктів незламності» для цивільного населення, ліквідацію наслідків російської агресії, соціальну підтримку захисників і захисниць та членів їх сімей, постраждалих унаслідок збройної агресії, у тому числі на придбання житла, малозахищених категорій та ВПО, забезпечення безперебійної роботи підприємств критичної інфраструктури тощо. У 2024 році на ці цілі з бюджету Криворізької МТГ витрачено 8 587,6 млн грн або понад 75,5% усіх видатків.

Розділ 3. РЕЗУЛЬТАТИ SWOT-АНАЛІЗУ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

На основі проведеного аналізу основних тенденцій проблем соціально-економічного розвитку Криворізької МТГ, оцінки природно-ресурсного, економічного, фінансового й людського потенціалу визначено сильні та слабкі сторони (внутрішні чинники), можливості й загрози (можливі зовнішні впливи) розвитку громади.

3.1. РЕЗУЛЬТАТИ SWOT-АНАЛІЗУ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

ВНУТРІШНІ ЧИННИКИ	
СИЛЬНІ СТОРОНИ	
1. Унікальне географічне розташування та логістичний потенціал	Криворізька МТГ розташована в центральній частині України (між Кіровоградською, Миколаївською, Херсонською, Запорізькою областями) у степовій зоні України. Криворізьку МТГ перетинають 2 автошляхи національного значення Н11, Н23. Криворізька МТГ має розвинену транспортну й логістичну інфраструктуру, зокрема залізничну (вантажна залізнична станція 1 класу), автомобільну. Наявний аеропорт (КП «Міжнародний аеропорт Кривий Ріг» КМР), що може приймати літаки всіх класів
2. Кліматичне, природне різноманіття та багаті поклади мінеральних ресурсів	Кривий Ріг розташований у зоні помірно-континентального клімату й належать до південного посушливого теплого агрокліматичного району. Це місце злиття річок Інгульця і Саксагані, що належать до басейну річки Дніпра. У Криворізькій МТГ налічується 14 об'єктів природно-заповідного фонду України загальною площею 375,45 га. Криворізька багата мінеральними водами: питними, лікувально-столовими та лікувальними (радоновими, сірководневими, залізистими й водами, багатими на йод і бром). Криворізька МТГ розташована в межах Криворізького залізничного басейну, у якому зосереджено близько 50 видів металевих і неметалевих корисних копалин: рудні родовища, поклади доломіту, покривельні та талькові сланці, сурик, охра, будівельні піски, суглинки, скандій, ванадій, унікальне у своєму роді виробне каміння, представлене променистим кварцом і криворізькою яшмою, а також ще близько 40 елементів таблиці Менделєєва
3. Унікальна економічна спеціалізація та промисловий потенціал	У Кривому Розі розташовано 8 з 11 підприємств України з видобутку та переробки залізничної сировини. У Криворізькій МТГ є близько 140 промислових підприємств, що разом формують унікальний гірничо-металургійний кластер. Суттєвою є доля громади у валовому внутрішньому продукті країни. У Кривому Розі наявні понад 50 будівельних підприємств; 40 підприємств, що виробляють товари легкої промисловості; понад 50 підприємств займаються виробництвом продуктів харчування; розвивається промисловий туризм
4. Ефективна муніципальна політика збереження і поліпшення довкілля та сталого управління	Активне впровадження природоохоронних заходів на промислових підприємствах за період 2015–2024 років зумовило зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря майже в 4 рази, зменшення обсягів використання питної води на 22%. У Криворізькій МТГ збудовано магістральний

відходами (промисловими й побутовими)	водогін річки Інгулець–Південне водосховище, що забезпечило оздоровлення річки Інгульця та поліпшило водопостачання. Розроблено Місцевий план управління відходами в м.Кривому Розі, що є ключовим керівним документом у сфері управління всіма видами відходів у Криворізькій МТГ за європейськими стандартами. У Криворізькій МТГ впроваджено інноваційні технології з раціонального використання відходів видобувної промисловості. Реалізуються проекти з упровадження новітніх технологій у сфері збору й перероблення ТПВ, зокрема будівництва комплексу з перероблення ТПВ
5. Ефективна муніципальна політика енергоефективності	У Криворізькій МТГ активно здійснюються роботи з модернізації системи опалення, заміни вікон на енергоефективні та ламп на енергозберігаючі, установлення приладів обліку природних і енергетичних ресурсів та інші енергоефективні заходи на об'єктах комунальної власності, у житловому й виробничому секторах
6. Притік людських ресурсів за рахунок ВПО	Залучення ВПО в Криворізьку МТГ (станом на 01.01.2025 – 101 609 осіб ВПО) збільшує чисельність населення громади, забезпечує позитивне сальдо міграції. Збільшилася кількість трудових ресурсів, які можна залучити в місцеву економіку
7. Розвинена соціальна інфраструктура та громадський транспорт	Добре розвинена (у порівнянні з іншими громадами) соціальна інфраструктура забезпечує населення якісними послугами у сфері культури, спорту, охорони здоров'я, освіти, соціального захисту. Створено Комунальний заклад «Кризовий центр для жінок, постраждалих від насильства в сім'ї, «З надією в майбутнє» Криворізької міської ради, денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, при якому працюють 4 мобільні бригади соціально-психологічної допомоги. У Криворізькій МТГ достатньо розгалужена мережа громадського транспорту, представлена різними його видами, зокрема електротранспортом
8. Розгалужена система закладів освіти та високий науково-технічний потенціал	У Криворізькій МТГ наявні 5 закладів вищої освіти (понад 10 тис. здобувачів освіти), 14 закладів фахової передвищої освіти, 12 закладів професійної освіти, STEM-освіта, STEM – лабораторії. Наявний кадровий потенціал для наукових розробок та інноваційної діяльності, частково збережений науковий потенціал Криворізької МТГ
9. Ефективна містобудівна діяльність	Розроблено Генеральний план м.Кривий Ріг (2011 р.), науково-проектну документацію «Історико-архітектурний опорний план м. Кривого Рогу» та визначено межі й режими використання історичних ареалів, розроблено зонування території. У межах створення Єдиної інформаційної системи формується і ведеться містобудівний кадастр геоінформаційної системи, упроваджено програмно-інтеграційний комплекс «ГІС» та геопортал Криворізької МТГ

10. Ефективна міжнародна співпраця	Керівництвом Криворізької МТГ побудовано системну роботу з міжнародними партнерами в межах спільних проєктів у різних сферах і галузях: Агенство США з міжнародного розвитку (United States Agency for International Development, надалі – USAID), Дитячий фонд ООН (United Nations Children's Fund, надалі – UNICEF), Агентство розвитку Великого Герцогства Люксембург «Lux-Dev» та Люксембурзькою консалтинговою компанією «Proman», Програма розвитку ООН (UNDP), Французька компанія «Нео-Еко», GIZ (Федеративна Республіка Німеччина), «Hyundai Engineering Co.LTD» (Республіка Корея), Французька агенція розвитку (AFD), Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, ACTED (Франція), ЄБРР Швейцарська агенція розвитку та співробітництва (SDC), Міжнародна організація з міграції (IOM), Міжнародна компанія «Deloitte» та ін. Завдяки такій співпраці отримано підтримку в реалізації різноманітних інфраструктурних проєктів, гуманітарну допомогу в соціальній сфері та в галузях освіти й культури
11. Створено якісні інвестиційні продукти	У Криворізькій МТГ створено й зареєстровано індустріальний парк «Кривбас». КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР визначено керуючою компанією парку. У Криворізькій МТГ є вільні земельні ділянки та сформовано портфель інвестиційних проєктів за напрямками водозабезпечення, енергоефективності, підтримки стартапів і підприємництва, розвитку інновацій та впровадження засад циркулярної економіки. Значна кількість проєктів розробляється /фінансується у співпраці з міжнародними партнерами. Міжнародним рейтинговим агентством «Fitch Ratings» присвоєно кредитний рейтинг Кривому Рогу в іноземній та національній валюті «ССС». Це свідчить про стійкість Криворізької МТГ навіть за умов військової агресії, що є особливо важливим для наявних і потенційних інвесторів
12. Активна цифровізація громади	У Криворізькій МТГ впроваджено електронні сервіси з надання послуг для населення, зокрема на базі Центру «Віза», здійснюються комунікації з громадськістю із застосуванням мобільних додатків
СЛАБКІ СТОРОНИ	
1. Високій рівень антропогенного навантаження на довкілля	Найбільший вплив на довкілля в Криворізькій МТГ здійснюють підприємства металургійної та гірничодобувної промисловості. Основними забруднювачами атмосферного повітря громади є: ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», Приватні акціонерні товариства «Центральний ГЗК», «Північний ГЗК», «Інгулецький ГЗК», «Кривий Ріг Цемент», «Суша Балка», Акціонерні товариства «Криворізький залізорудний комбінат», «Південний ГЗК», Товариства з обмеженою відповідальністю «Рудомайн», «Українська гірничодобувна компанія», «Запорізький ливарно-механічний завод». Діяльність великих підприємств чинить суттєвий негативний вплив на стан усіх складових довкілля (пустоти, відвали, ґрунти, вода, повітря тощо). Зокрема розробка родовищ корисних копалин призводить до порушення земної поверхні, створення нових техногенних форм ландшафту, що є джерелами впливу на довкілля

2. Монопрофільність Криворізької МТГ	Залежність Криворізької МТГ від ГМК, підприємства якого займають понад 70% загальної площі промислових територій міста. На цих та суміжних підприємствах зайнято понад 60% працездатного населення Криворізької МТГ
3. Високий рівень зносу житлово-комунальної інфраструктури та інженерних мереж	Рівень зносу обладнання котелень 73%, теплорозподільчих пунктів – 54%, теплових мереж – 67%, знос мереж Криворізьких міських електричних мереж Акціонерного товариства «ДТЕК Дніпровські електромережі» складає за силовими трансформаторами – 61%, за лініями електропередач – 29%. У Криворізькій МТГ застарілий житловий фонд, недостатні темпи реконструкції / будівництва нового житла, зокрема соціального
4. Ускладнені містобудівні та логістичні умови Криворізької МТГ	Територія Криворізької МТГ має розчленований характер. Основні зони розселення та інфраструктури життєзабезпечення мешканців формуються на великій території (площа Криворізької МТГ – 431,4 км², довжина – 126 км, ширина – 20 км). Інфраструктурне обслуговування населення та бізнесу ускладнює значне віддалення від житла основних фокусів трудового тяжіння. Низький рівень доступності міського середовища для всіх категорій населення Криворізької МТГ. Недостатня кількість безбар'єрних об'єктів, зокрема пристосованого громадського транспорту, магазинів й інших закладів
5. Негативна демографічна ситуація й скорочення природного приросту населення	Населення Криворізької МТГ поступово скорочується (з 2018 до 2022 року чисельність наявного населення зменшилася на 20 716 осіб). Починаючи з 2018 року, спостерігається тенденція до зменшення рівня народжуваності та збільшення смертності населення. Так якщо протягом 2018 року в Криворізькій МТГ народилося 4 796 немовлят, то у 2020 році цей показник зменшився на 484 особи і становив 4 312 дітей
6. Дисбаланс між попитом і пропозицією робочої сили на ринку праці	Значна міграція населення, зокрема професійних кадрів і молоді, спричинила зміну його структури та безробіття (зменшення кількості висококваліфікованих кадрів з вищою та професійно-технічною освітою). Зменшення обсягів виробництва спричиняє зменшення кількості високооплачуваних нових робочих місць. Професійно-технічна освіта не завжди відповідає потребам сучасного ринку праці, а рівень співпраці між місцевими підприємствами та освітніми закладами недостатній, зокрема щодо розвитку дуальної освіти
7. Ускладнені умови забезпечення потреб у водопостачанні та теплозабезпеченні Криворізької МТГ	Унаслідок знищення греблі Каховської ГЕС і гідротехнічних споруд (греблі) Карачунівського водосховища виникла загроза припинення питного водопостачання для понад 600 тис. мешканців Криворізької МТГ і громад Криворізького району. Рівень зносу насосних станцій становить 51%, мереж водопостачання – 60%, мереж водовідведення – 46%, що спричиняє часті пориви водопроводів і знижує якість водопостачання та водовідведення. У Криворізькій МТГ досить велика довжина теплових мереж, що в двотрубному вимірюванні становить 780,31 км. Рівень зносу обладнання котелень сягає 73%, теплорозподільчих пунктів – 54%, теплових мереж – 67%

8. Пошкодження виробничої, транспортної, енергетичної та соціальної інфраструктури Криворізької МТГ внаслідок ракетних обстрілів	Значних пошкоджень у Криворізькій МТГ зазнали житлові будинки, промислові об'єкти, готелі («Аврора», «Арена» «Дружба», «Центральний», «Парк Хаус»), об'єкти соціальної сфери (освітні, медичні заклади, будинки культури), енергетики, електро-, газо-, теплопостачання (Криворізька ТЕС), водопостачання та водовідведення (Карачунівське водосховище) тощо. Початок повномасштабної війни спричинив значні кризові явища в промисловості, обумовлені загрозою обстрілів, вимушеною трудовою міграцією, руйнуванням виробництв, ускладненням експорту продукції, збільшенням ціни на перевезення
9. Недостатній рівень розвитку системи цивільного захисту населення в умовах воєнного стану	У Криворізькій МТГ відчувається дефіцит якісних захисних споруд (укриттів). Система накопичення матеріального резерву в обсягах, необхідних для проведення відновних робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій та здійсненням заходів в умовах воєнного стану, потребує поліпшення
10. Недосконала система фінансування прикладних досліджень та інноваційних розробок	У Криворізькій МТГ спостерігається низький рівень взаємодії бізнесу з університетською й академічною наукою, недостатній рівень фінансування витрат на інноваційну діяльність, неналежна науково-виробнича інтеграція, відсутність локальних інструментів підтримки кластерів і кооперації. Освітні й наукові інституції Криворізької МТГ мають низький рівень співпраці зі світовими університетами та дослідницькими центрами у сфері розвитку нових технологій
11. Недосконала система здійснення ремонтів у багатоквартирних будинках	У Кривому Розі низький показник рівня створення ОСББ (911 ОСББ, до прикладу у Львові 1 436 ОСББ). Відповідно повільно відбувається оновлення фасадів і здійснення ремонтних робіт у багатоквартирних житлових будинках. Недостатньо ефективно впроваджуються механізми співфінансування ремонтних робіт мешканцями багатоквартирних будинків та їх участь у державних і грантових програмах співфінансування таких робіт
12. Недостатній рівень енергонезалежності й енергобезпеки Криворізької МТГ	Криворізька МТГ недостатньо забезпечена власною електрогенерацією. Кількість місцевих електрогенеруючих установок, розташованих у Криворізькій МТГ, не забезпечує її енергонезалежність

ЗОВНІШНІ ЧИННИКИ

МОЖЛИВОСТІ

1. Завершення активної фази воєнних дій	Стабілізація соціально-економічної та політичної ситуації в країні. Очікується повернення економічно активної частини мешканців, поживлення інвестиційної діяльності та економіки загалом
2. Продовження розпочатих реформ з трансформації України	Очікується продовження та поглиблення трансформаційних реформ у сферах децентралізації, освіти, медицини, підтримки МСП, енергетики, боротьби з корупцією, цифровізації тощо
3. Залучення додаткових фінансових ресурсів для розвитку громади з національних джерел	Розширення участі Криворізької МТГ й фінансування проєктів коштом Державного фонду регіонального розвитку, Державного фонду енергоефективності, Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації тощо

4. Державне стимулювання розвитку високо-технологічних виробництв та інноваційної діяльності	Створення інституцій науково-технічної та технологічної підтримки інноваційної економіки. Стимулювання впровадження високоефективних технологій (4.0 Індустрія), SMART-спеціалізації, стимулювання інвестицій у пріоритетні галузі економіки
5. Стимуляційна державна політика підтримки вітчизняного бізнесу	Удосконалення державної регуляторної та фінансової політики щодо вітчизняних підприємств. Упровадження політики підтримки виробництва локальних продуктів харчування, переробної промисловості тощо
6. Вступ України до ЄС	Повноцінне входження в європейські природно-географічні, екологічні, економічні, соціальні та інноваційні спільноти й мережі відкриває значні можливості та ресурси до розвитку країни, регіонів і територіальних громад України. Після вступу України до ЄС Криворізька МТГ отримає доступ до Європейських структурних та інвестиційних фондів (ESIF) у межах Політики згуртованості ЄС, що дозволить фінансувати проекти її розвитку як регіонального полюсу зростання
7. Посилення доступу до фінансово-ресурсних можливостей програм МТД та міжнародних фінансових інституцій (надалі – МФІ)	Передбачається розширення присутності в Україні програм і проєктів МТД, транскордонної співпраці, МФІ, що поліпшить доступ до фінансово-ресурсних можливостей
8. Співпраця з міжнародними програмами розвитку МСП	Співпраця з ЄС передбачає інтеграцію українського МСП в економічні, фінансові, інноваційні європейські мережі (європейські програми й проєкти підтримки бізнесу, програми та кредитні ресурси МФІ, Європейські програми «Горизонт 2020», «COSME» тощо)
9. «Зелене» відновлення України та збільшення фінансування проєктів у сфері відновлюваних джерел енергії (надалі – ВДЕ)	Упровадження державної політики підтримки «зеленої» енергетики й енергоефективності, державне стимулювання та запровадження цільових державних програм підтримки «зеленого переходу» та «справедливої трансформації». Упровадження новітніх технологій у сфері збереження довкілля, протидії зміні клімату, інтеграція положень директив ЄС щодо досягнення кліматичної нейтральності. Усе більше донорів підтримують проєкти, що стосуються використання ВДЕ, що створює додаткові можливості для залучення ресурсів до економіки Криворізької МТГ. Криворізька МТГ має значний потенціал для розвитку сонячної та вітрової енергетики
10. Упровадження політики підвищення соціальних стандартів життя	Реформування застарілої системи соціального забезпечення, розвиток ринку соціальних послуг в умовах післявоєнного відновлення країни
11. Підтримка цифровізації та впровадження електронних послуг	Підвищення попиту на електронні публічні послуги та їх трансформація. Інтеграція України в Єдиний цифровий ринок ЄС та впровадження Геоінформаційної системи України, сервісів з використанням технологій ШІ AI

ЗАГРОЗИ	
1. Посилення впливу глобальних тенденцій зміни клімату та погіршення стану довкілля	Непрогнозоване прискорення процесів глобальних тенденцій зміни клімату, їх вплив на природні, урбаністичні та соціально-економічні системи. Підвищення техногенного навантаження негативно впливає на стан довкілля Криворізької МТГ та регіону. Погіршення екологічної ситуації внаслідок бойових дій і обстрілів. Посуха або аномальні погодні умови можуть ускладнити доступ до водних ресурсів, важливих для промисловості
2. Ескалація та розширення воєнних дій	Посилення негативних тенденцій – зниження інвестиційної привабливості України, зростання соціальної напруги, відтік найбільш активного населення, втрата чоловічої частини населення. Атаки на енергетичні об'єкти в Кривому Розі, Дніпрі, Одесі, Миколаєві, Запоріжжі, що можуть призвести до часткової або повної зупинки електропостачання в Криворізькій МТГ
3. Відтік капіталу та інвестицій з України внаслідок воєнних дій і безпекових умов	Перетікання зарубіжного інвестиційного капіталу в аналогічні галузі виробництва й сфери послуг та інфраструктуру більш безпечних країн-сусідів
4. Демографічна криза, старіння населення та «вимивання» трудового потенціалу України	Високий рівень захворюваності та смертності населення, зокрема через військові дії, відтік працездатного населення, у тому числі молоді, за кордон, соціальна депресія, погіршення психологічного стану суспільства через війну та кризові явища Збільшення кількості трудових мігрантів з громади, регіону, країни (ліберальне ставлення більшості країн ЄС до біженців з України), ВПО, зменшення кількості висококваліфікованої робочої сили. Подальший відтік населення, особливо молоді, з часом може створити дефіцит трудових ресурсів.
5. Збільшення кількості аварій на об'єктах критичної інфраструктури	Унаслідок ракетних обстрілів значних ушкоджень зазнали об'єкти критичної інфраструктури, зокрема енергетичної системи України, що підвищує навантаження на наявні об'єкти. Збільшення аварійності інженерних мереж і об'єктів інфраструктури також обумовлено зростаючим рівнем їх зношеності
6. Посилення інфляційних процесів	Інфляційні процеси можуть призвести до зниження купівельної спроможності населення, зростання вартості енергоносіїв, транспортних витрат, сировини, девальвації національної валюти
7. Підвищення вартості енергоносіїв, низький рівень енергоефективності та енергобезпеки	На розвиток Криворізької МТГ впливає висока вартість і тривалість підключення до електромереж, зростання вартості енергоносіїв, низький рівень упровадження альтернативних джерел енергії, сучасних енергоефективних технологій та проєктів
8. Скорочення МТД та діяльності МФІ в Україні	Скорочення зовнішніх ресурсів може призвести до посилення конкурентної боротьби за інвестиційні ресурси, новітні технології модернізації інфраструктури, подолання екологічних, економічних і соціальних проблем. Зниження обсягів інвестування в інноваційні технології та дослідницьку діяльність у сфері збереження довкілля впливатиме на стримання імплементації положень директив ЄС і діяльність проєктів МТД

9. Упровадження більш жорстких екологічних стандартів ЄС на продукцію	Жорсткі екологічні стандарти ЄС можуть викликати додаткові витрати для виробників (експортерів) металургійної продукції. Уряди багатьох країн, включаючи країни ЄС, активно зменшують використання вуглецевоемної продукції, що знижує попит на традиційну металургійну продукцію
10. Глобальні коливання і нестабільність на міжнародних ринках продукції та сировини	Нестабільність (волатильність) ринків металургійної продукції та геополітична нестабільність можуть негативно вплинути на ключові експортні ринки підприємств громади. У зв'язку з російсько-українською війною спостерігається суттєве зменшення видобутку українського вугілля, зокрема коксівного. Ця негативна тенденція впливає на стан і стабільність роботи підприємств металургійного комплексу та спричиняє потребу в закупівлі вугілля на міжнародних ринках

3.2. SWOT-МАТРИЦЯ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) і «зовнішніми» (можливості й загрози) чинниками, що мають стратегічне значення для розвитку Криворізької МТГ.

Порівняльні переваги. За допомогою матриці зв'язків між внутрішніми чинниками в частині сильних сторін та зовнішніх впливів–можливостей визначаються найбільш перспективні аспекти, що краще за інші сприймають вплив зовнішніх факторів і дають сильніший імпульс соціально-економічному розвитку громади (рис. 3.1).

Виклики. У цьому випадку матриця зв'язків будується між слабкими сторонами та зовнішніми позитивними можливостями, що дозволяють зменшити вразливість і подолати слабкі сторони (внутрішні чинники) через використання можливостей (зовнішні чинники) (рис. 3.2).

Ризики. Матриця зв'язків між слабкими сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш слабкі місця (внутрішні чинники) суб'єкта аналізу при впливі негативних зовнішніх чинників – загроз, тобто найбільш імовірні ризики при подальшій реалізації планів розвитку громади (рис. 3.3).

Протидія. Матриця зв'язків між сильними сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш сильні місця (внутрішні чинники) суб'єкта аналізу при впливі негативних зовнішніх чинників–загроз, тобто шляхи нівелювання загроз, що виникатимуть (рис. 3.4).

Порівняльні переваги, визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей

Рис. 3.1. Порівняльні переваги розвитку Криворізької МТГ

Криворізька МТГ порівняно з іншими громадами характеризується низкою переваг, що визначаються як її основні сильні сторони. До таких, передусім, належать:

У Криворізькій МТГ розташовано 8 з 11 підприємств України з видобутку та переробки залізорудної сировини, близько 140 промислових підприємств, що разом формують унікальний гірничо-металургійний кластер. Суттєвою є доля

Криворізької МТГ у ВВП країни. На території Криворізької МТГ є понад 50 будівельних підприємств, 40 підприємств, що виробляють товари легкої промисловості, понад 50 підприємств, які займаються виробництвом продуктів харчування, розвивається промисловий туризм.

Криворізька МТГ ефективно впроваджує інвестиційну політику та позиціонує себе як дієвий міжнародний партнер. Міжнародним рейтинговим агентством «Fitch Ratings» присвоєно кредитний рейтинг Кривому Рогу в іноземній та національній валюті – «ССС». Це свідчить про стійкість Криворізької МТГ навіть за умов військової агресії, що є особливо важливим для наявних і потенційних інвесторів. У Криворізькій МТГ створено й зареєстровано індустриальний парк «Кривбас». КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР визначено керуючою компанією парку. У Криворізькій МТГ є вільні земельні ділянки та сформовано портфель інвестиційних проєктів за напрямами водозабезпечення, енергоефективності, підтримки стартапів та підприємництва, розвитку інновацій і впровадження засад циркулярної економіки.

Криворізька МТГ впроваджує ефективну муніципальну політику збереження і поліпшення довкілля та сталого управління відходами (промисловими й побутовими), а також енергоефективності. Активне впровадження природоохоронних заходів на промислових підприємствах за період 2015-2024 років у 4 рази зменшило обсяги викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря. Збудовано магістральний водогін р. Інгулець – Південне водосховище, що забезпечило оздоровлення річки Інгульця та поліпшило водопостачання Криворізької МТГ. Розроблено Місцевий план управління відходами у місті Кривому Розі, що є ключовим керівним документом у сфері управління всіма видами відходів за європейськими стандартами. Упроваджено інноваційні технології з раціонального використання відходів видобувної промисловості. Реалізуються проєкти з упровадження новітніх технологій у сфері збору й перероблення ТПВ, зокрема будівництво комплексу з перероблення ТПВ. Активно здійснюються роботи з модернізації системи опалення, заміни вікон на енергоефективні та ламп на енергозберігаючі, установлення приладів обліку природних і енергетичних ресурсів та інші заходи на об'єктах комунальної власності, у житловому й виробничому секторах.

За оцінками експертів Громадської організації «Центр економічної стратегії» за 11 місяців 2024 року виробництво основних видів металопродукції (чавуну, прокату) зросло на 18–23%. У січні – жовтні 2024 року Україна експортувала 1,67 млн тонн напівфабрикатів зі сталі (+62% порівняно з аналогічним періодом минулого року) на загальну суму 828 млн дол. США. Зростанню виробництва металургії та видобутку залізної руди сприяв доступ до «Українського морського коридору». Після припинення бойових дій цей сектор економіки матиме ще більші можливості для зростання та формуватиме унікальну екосистему бізнесу в Криворізькій МТГ.

Перевагою Криворізької МТГ є експортна орієнтація великих підприємств гірничо-металургійного комплексу, що забезпечують зайнятість населення з високою заробітною платою. Позитивний досвід роботи таких підприємств сприяє іміджу стійкості Криворізької МТГ навіть в умовах воєнного

стану та залученню на її територію нових високотехнологічних виробництв і збільшенню кількості населення за рахунок ВПО. Це дозволяє формувати навколо промислових підприємств відповідну обслуговуючу інфраструктуру та сферу послуг.

Криворізька МТГ є активним партнером МФІ і грантових програм. Міжнародна допомога сприяє відновленню генерації електроенергії. Вона дозволила розпочати активні заходи сприяння зайнятості в межах Програми «SkillsAlliance» (зокрема програми навчання та перенавчання), а також надавати гранти й іншу фінансову підтримку бізнесу, що значно покращило бізнес-клімат у громаді. Зусилля Уряду та міжнародних донорів зі страхування військових ризиків та надання гарантій будуть більш результативними у 2025 році завдяки фінансуванню в межах другого компоненту Програми фінансової підтримки «UkraineFacility».

Енергонезалежність та енергоефективність – сильні сторони Криворізької МТГ. Обстріли великих об'єктів енергетики зумовили розвиток розподіленої генерації. За рік в Україні підключили таких об'єктів на 835 МВт, ще на 430 МВт нових потужностей було отримано фінансування в межах програм державної підтримки. Приватний бізнес інвестує в енергонезалежність: сонячні станції, модульні газові станції та ін. Цьому сприяли програми підтримки Уряду, мікрофінансових організацій та державних банків.

Пріоритетними для Криворізької МТГ в наступних роках є проекти відбудови та відновлення, що у 2024 році фінансувалися, передусім, за рахунок коштів МФІ. Зокрема йдеться про позики Європейського інвестиційного банку та Світового банку. Така ж ситуація залишатиметься у 2025 році. Тому надзвичайно важливим буде пріоритизація видатків на відбудову та забезпечення їх ефективності й прозорості.

Ефективна система управління та впровадження політики «прозорої громади», партисипації, ділового центру міжнародного співробітництва перетворить Криворізьку МТГ в майданчик громадської активності, генерації креативних ідей і проєктів міжнародної співпраці.

Виклики, визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей

Перед Криворізькою МТГ постали нові виклики, до яких, передусім, належать:

Зовнішнє фінансування, що може бути «панацеєю» не лише для вирішення проблем відновлення та модернізації інфраструктури Криворізької МТГ, але й питань екологічного спрямування та розвитку системи комунальних мереж. Залучення «зеленого» фінансування та інвестицій для заходів щодо запобігання та адаптації до зміни клімату, побудови циркулярної економіки та збереження довкілля сприятиме подоланню екологічних проблем Криворізької МТГ (викидів у атмосферне повітря, утворення промислових і побутових відходів, зношеності інженерної інфраструктури та ін.). Проблеми поводження з ТПВ, екоосвіти населення, «зеленого переходу» можна вирішити шляхом участі в проєктах та програмах екологічного спрямування міжнародних донорських організацій і фондів.

У Криворізькій МТГ відсутня ефективна інфраструктура підтримки інноваційної екосистеми через низький рівень взаємодії бізнесу з

університетською та академічною наукою, недостатній рівень фінансування витрат на інноваційну діяльність, неналежну науково-виробничу інтеграцію, відсутність локальних інструментів підтримки кластерів і кооперації. Освітні й наукові інституції Криворізької МТГ мають низький рівень співпраці з міжнародними дослідницькими центрами для розвитку нових технологій. Університети та дослідницькі інститути, здатні виступати генераторами ідей, інновацій, нових розробок і джерелом розвитку людського капіталу, мають здійснювати трансфер інновацій до підприємств Криворізької МТГ. Необхідно сформувати відповідну інноваційну спільноту, традиційно зорієнтовану на інноваційні процеси. До кола учасників такої спільноти можуть належати підприємці, інвестори, дослідники, викладачі університетів, представники венчурних компаній, а також провайдери бізнес-послуг. Це можливо завдяки долученню України до фінансування Європейських програм розвитку інновацій та Європейських інноваційних мереж. У 2025–2027 роках сформується сталий тренд зростання, в основу якого буде закладено як відбудову економіки, так і її трансформацію.

Криворізька МТГ зазнала значних пошкоджень унаслідок ракетних обстрілів виробничої, транспортної, енергетичної та соціальної інфраструктури. Інфраструктура має значний рівень зношеності, що призводить до великих витрат на її відновлення та модернізацію і гальмує розвиток Криворізької МТГ. У Криворізькій МТГ недостатній рівень розвитку системи цивільного захисту, недостатня кількість обладнаних укриттів у об'єктах фонду захисних споруд. Ці проблеми можливо вирішити за рахунок отримання Криворізькою МТГ додаткового фінансування від міжнародних донорів, а також з національних джерел фінансування, зокрема інвестиційного фінансування в межах другого компоненту Програми фінансової підтримки «UkraineFacility».

Значна міграція населення, зокрема професійних кадрів і молоді, спричинила зміну структури населення та безробіття (зменшення кількості висококваліфікованих кадрів з вищою та професійно-технічною освітою). Професійно-технічна освіта не завжди відповідає потребам сучасного ринку праці, а рівень співпраці між місцевими підприємствами та закладами освіти недостатній, зокрема щодо розвитку дуальної освіти. Продовження реалізації заходів Уряду з нівелювання негативного впливу війни як на бізнес, так і на населення в умовах систематичної фінансової допомоги міжнародних партнерів послабить негативний вплив зазначеного чинника. При цьому основні напрями реформування економіки України протягом усього прогнозованого періоду будуть спрямовані на впровадження системних горизонтальних і секторальних реформ, прийнятих у межах Програми фінансової підтримки «UkraineFacility», реалізацію програми з Міжнародним валютним фондом та інші реформи, зобов'язання за якими Україна взяла на шляху набуття членства в ЄС.

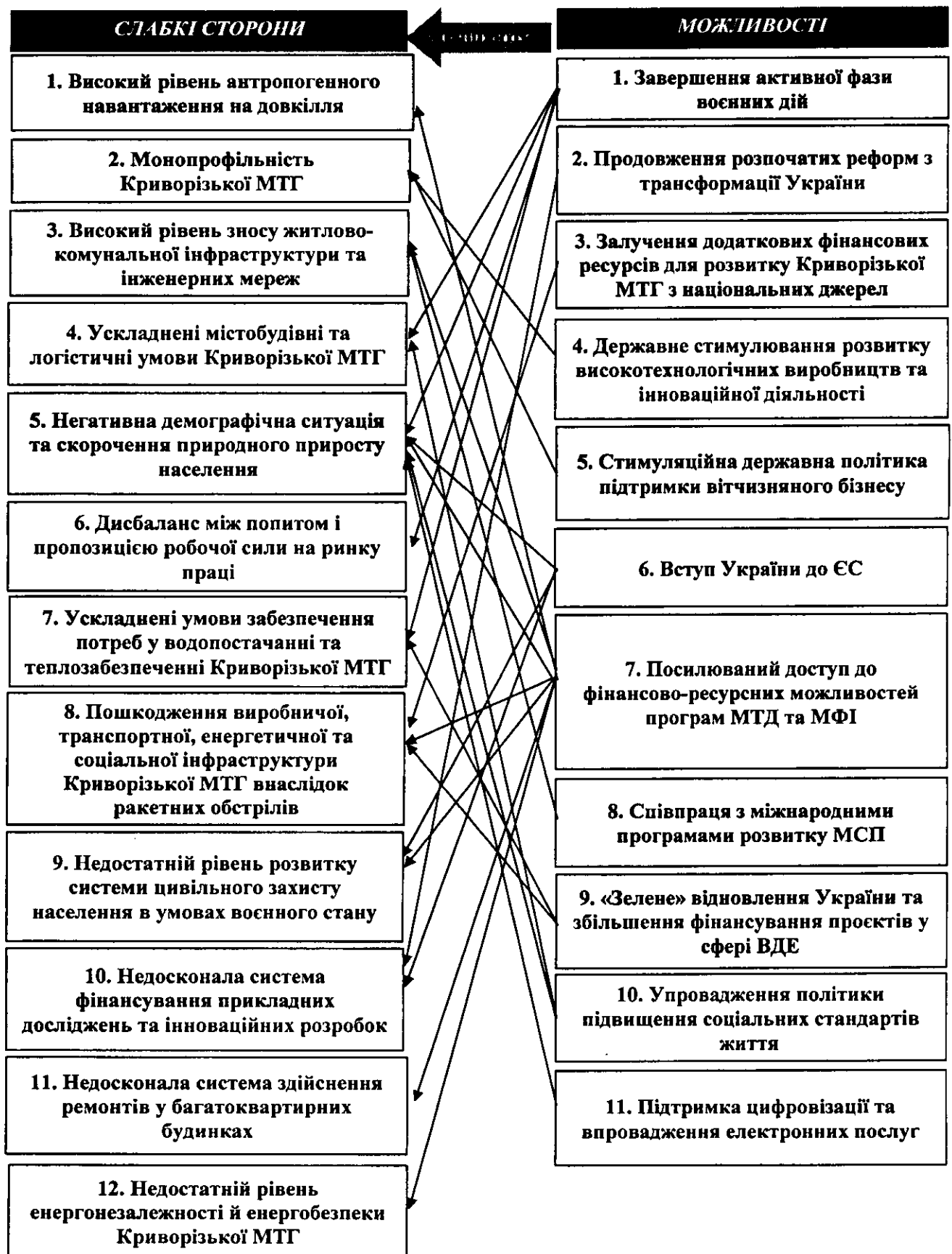

Рис. 3.2. Виклики розвитку Криворізької МТГ

Ризики, визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз

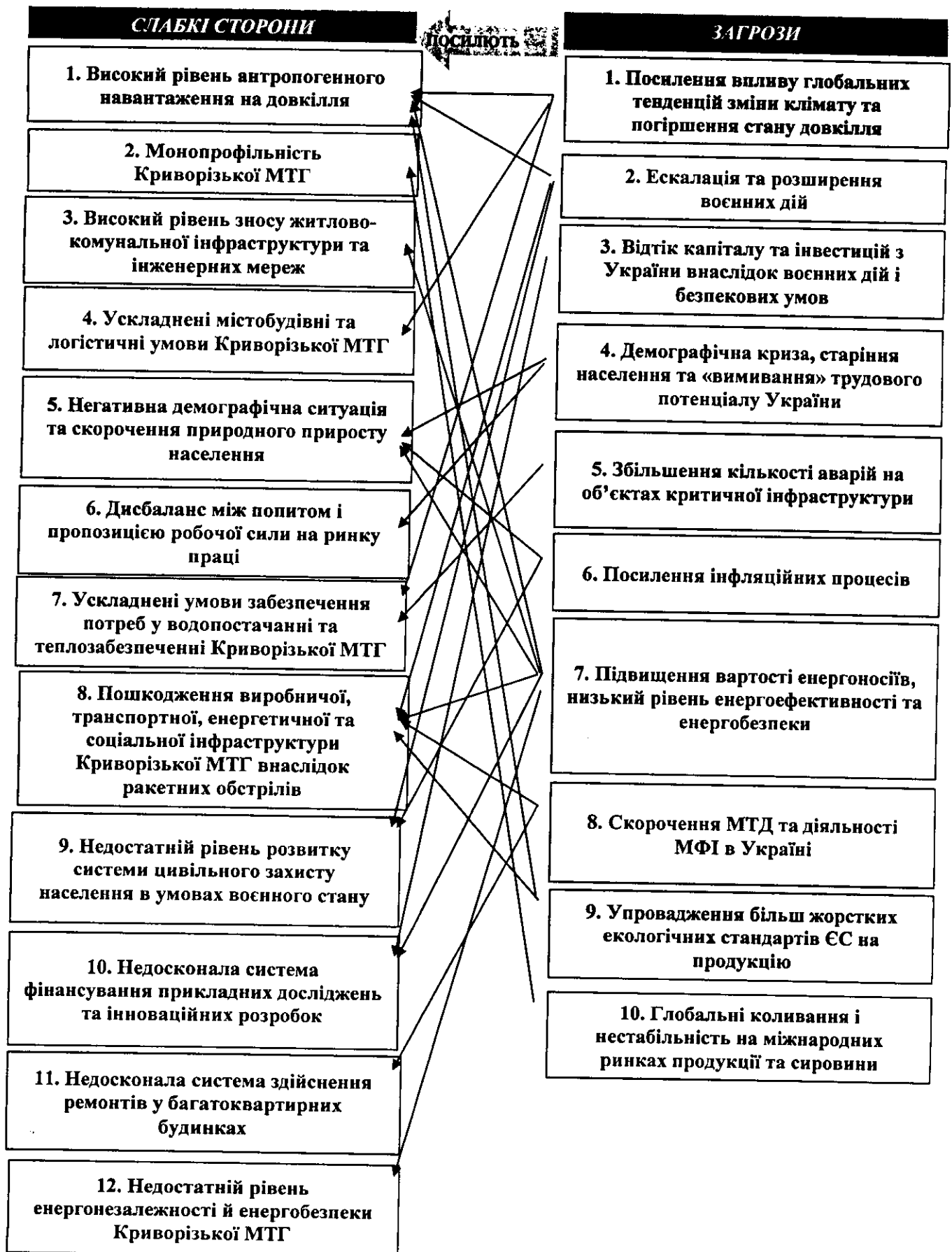

Рис. 3.3. Ризики розвитку Криворізької МТГ

Криворізька МТГ у розвитку зустрічається з ризиками, до яких, передусім, належать:

На сучасному етапі основною загрозою для розвитку Криворізької МТГ, як і всієї країни, є війна та її наслідки. Зокрема доцільно акцентувати увагу на екологічних ризиках, що включають збитки від засмічення земель і забруднення ґрунтів, забруднення повітря продуктами горіння нафтопродуктів, інших об'єктів, лісові пожежі, забруднення водних ресурсів. Станом на січень 2024 року в Україні зафіксовано 3 600 злочинів проти довкілля. Темпи згубного впливу війни на довкілля та людину нарощуються. Із найбільш масштабних російських злочинів – знищення Каховського водосховища, що спричинило ускладнення питного водопостачання Криворізької МТГ і населених пунктів Криворізького району, ракетний удар по ДніпроГЕС, який зумовив викид нафтопродуктів у річку Дніпро та заподіяв збитки для екології близько 140 млн грн. В умовах війни сформувалася ситуація, коли об'єктивно небезпечні для довкілля галузі/види господарської діяльності так би мовити «отримали» додаткові ризики, що збільшили їх негативний вплив на природу й людину. За таких реалій усталені підходи до врахування та нівелювання екологічних ризиків, у першу чергу з правової точки зору, потребують оновлення, реакції на нові умови й чинники.

Знищення критичної інфраструктури громад України та потужностей з генерації електроенергії країною-агресором РФ, чим завдано суттєвої шкоди енергетиці країни загалом. Лише генеруючі потужності у вигляді відновлюваних джерел та атомної генерації не зазнали ушкоджень (перші через значну «розпорошеність», другі – через неприйнятний навіть для РФ рівень ризику). Хоча й громадяни, і бізнес значно краще готові до можливих перебоїв з постачанням електроенергії, ніж у попередні роки, але в зимовий період РФ може зосередитися на атаках розподільчих мереж у безпосередній близькості від атомних електростанцій, що унеможливить транспортування енергії і, як наслідок, може призвести до зупинки цього типу електрогенерації. Реалізація такого сценарію матиме негативний вплив як на економічне зростання, так і на суспільні настрої в Криворізькій МТГ.

Через загрозу послаблення, затримки або призупинення фінансової підтримки України міжнародними партнерами, зокрема зменшення обсягу фінансування від ЄС та Сполучених Штатів Америки (у тому числі внаслідок внутрішньополітичної ситуації в країнах-партнерах), виникає ризик припинення будь-яких якісних змін інфраструктури Криворізької МТГ та організації безпеки населення.

Подальша міграція українців за кордон через збільшення інтенсивності обстрілів і розширення зони бойових дій є додатковим ризиком. За часів незалежності в Україні було проведено лише один офіційний перепис населення у 2001 році. За його даними в Україні проживало 48,5 млн осіб. За різними оцінками через природне скорочення та анексію Криму і частини Донбасу у 2014 році кількість населення зменшилася до 40 млн осіб. Повномасштабна агресія призвела до того, що на підконтрольній Уряду території за різними оцінками, перебуває близько 30 млн мешканців. Така динаміка є невтішною. Окрім того, що міграція в короткостроковій перспективі зменшує сукупний попит в економіці та посилює диспропорції на ринку праці, це ставить перед громадами України складне

завдання щодо створення умов для повернення/припинення відтоку людського капіталу за кордон. Криза поглиблює розбалансування ринку праці, спричиняє невідповідність між попитом і пропозицією, брак трудових ресурсів тощо.

Інфляція та її пришвидшення в другій половині 2024 року є ризиком економіки як України, так і територіальних громад. З одного боку значно подорожчали окремі групи продовольчих товарів через гірший урожай сільськогосподарських культур (переважно зернових) цього року та зростання експортних цін (на овочі, молочні продукти), з іншого – пришвидшилося зростання цін на переважну більшість товарів споживчого кошика. Це пояснюється відновленням економіки після того як виробники стримували зростання цін, щоб утримати ринкову частку в умовах обмеженого попиту. У більшості виробників зросли витрати на електроенергію, оплату праці та імпортні компоненти. Інфляційні процеси зберуться і у 2025 році, хоча можуть дещо зменшитися.

Протидія, визначена в результаті аналізу сильних сторін і загроз

У результаті аналізу сильних сторін і загроз розвитку Криворізької МТГ визначено параметри протидії, до яких, передусім, належать:

Виклик і загроза розвитку територіальних громад в умовах війни та післявоєнного відновлення – це зниження їх фінансової підтримки з державного бюджету внаслідок переходу системи на «воєнні рейки», згортання значної частини державних програм, скорочення спрямування бюджетних ресурсів на соціальні цілі, інфраструктурні проекти та підтримку місцевого самоврядування. Наявна загроза, що цей процес супроводжуватиметься скороченням обсягів міжбюджетних трансфертів з державного до місцевих бюджетів (зокрема зменшенням освітньої субвенції), що може негативно вплинути на рівень фінансової спроможності громад. Нівелювати цю загрозу Криворізька МТГ може завдяки підвищенню рівня фінансової спроможності власного бюджету внаслідок наявності на її території великих підприємств ГМК які сплачують податки до бюджету Криворізької МТГ, що забезпечує громаді відповідний рівень стійкості в умовах різних економічних потрясінь, а також сприяє ефективному використанню значної кількості потенційних інвестиційних майданчиків для залучення інвесторів на власну територію.

Одна з вагомих загроз – це недостатній рівень забезпеченості спорудами цивільного захисту, матеріального резерву та безпеки для мешканців Криворізької МТГ у зв'язку з техногенними аваріями й загрозою військової агресії. Але ця загроза може нівелюватися ефективною муніципальною політикою, націленою на впровадження проєктів безпеки вже в найближчій перспективі за рахунок коштів бюджету Криворізької МТГ та залучення додаткового фінансування міжнародних донорських організацій.

Рис. 3.4. Протидія

Залишається суттєвою загроза виведення енергосистеми України з ладу внаслідок ракетних обстрілів та виникнення перебоїв з енергопостачанням, зокрема в Криворізької МТГ. Криворізька МТГ протидіятиме цій загрозі шляхом упровадження ефективної муніципальної політики енергоефективності та енергонезалежності, упровадження енергоефективних проєктів і проєктів

розподіленої генерації в комунальній сфері. Ефективна муніципальна політика в сфері енергетики базуватиметься на муніципальному енергетичному плані й енергомоніторинзі, що дозволить збалансувати витрати енергії та забезпечити поступовий «зелений перехід».

На тлі демографічної кризи, старіння населення та «вимивання» трудового потенціалу України відбулися поведінкові зрушення в суспільстві, мобілізація громадської думки та консолідація зусиль навколо вирішення проблем у Криворізькій МТГ. Величезна кількість волонтерів, громадян об'єдналася для суспільно значущої цілі. Якщо до війни така здатність об'єднуватися тільки декларувалася, то наразі це відбулося на практиці. Громадяни отримали цінний досвід об'єднання заради спільної мети та цінні знання щодо залученості в різноманітні процеси функціонування громади. Величезну роль у цьому контексті відіграють неурядові організації, що стають рушійною силою якісних змін у сфері розвитку громадянського суспільства.

Цифровізація громади, приєднання її до електронних платформ демократії, запровадження електронних сервісів надання послуг населенню та залучення громадськості до ухвалення управлінських рішень – все це покращує партисипативний клімат і якість життя в Криворізькій МТГ, націлює її на інклюзивність та гендерний підхід до надання послуг населенню. В умовах ракетних обстрілів й інших актів агресії РФ надзвичайно важливо не припиняти процес надання публічних послуг населенню та залучати громадськість до процесів управління через електронні сервіси.

Розділ 4. СЦЕНАРІЙ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Сценарій – деяка послідовність подій, що можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови або чинники можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. В основу кожного сценарію мають бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші чинники впливу.

Для визначення сценарію розвитку Криворізької МТГ члени Робочої групи ознайомилися з результатами досліджень, презентація яких відбулася на першому засіданні. На розгляд членів Робочої групи був представлений Профіль Криворізької МТГ як інформаційна основа та базовий документ для планування розвитку Криворізької МТГ та аналітично-описова частина Стратегії. У Профілі Криворізької МТГ виконано аналіз кількості, якості та динаміки зміни основних показників економіки, демографічних процесів, ресурсів. Профіль показав стійкі тенденції зміни показників соціально-економічного розвитку Криворізької МТГ за останні 5 років.

На цьому ж засіданні члени Робочої групи ознайомилися з результатами суб'єктивного аналізу, а саме: звітами за результатами опитування представників бізнесу й мешканців Криворізької МТГ.

Проведені дослідження думки представників бізнесу та мешканців разом з інформацією, представленою в Профілі Криворізької МТГ, були корисними в періоді визначення можливих змін у процесі трансформації розвитку Криворізької МТГ й стратегічного вибору ефективного сценарію її розвитку.

Першим кроком стратегічного управління є бачення розгорнутого в часі ландшафту, що утворюється впливом чинників, які в динаміці й перспективі впливають на розвиток Криворізької МТГ.

На цьому ландшафті, з урахуванням певного тимчасового горизонту, може проглядатися або тільки один креод (структурно-стійкий шлях розвитку систем), або він може розгалужуватися (точка біфуркації), чимдалі – тим більше. Реалізований буде, у будь-якому випадку, тільки один з можливих варіантів розвитку – сценарій розвитку громади. Цей варіант може розглядатися на вже наявному ландшафті без його змін за відсутності направлених дій у точках біфуркації.

Основними можливими альтернативними сценаріями розвитку Криворізької МТГ є: песимістичний та стримано оптимістичний.

4.1. ПЕСИМІСТИЧНИЙ СЦЕНАРІЙ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Песимістичний сценарій розвитку території, що формується з урахуванням комплексу припущень, тривалого в часі (горизонті планування) балансу зовнішніх і внутрішніх чинників впливу на стан Криворізької МТГ як соціально-економічної системи, залишається незмінним або може погіршуватися, з огляду на продовження війни (протягом 2025 року) / її перехід у «заморожений» стан, що не дозволяє сформувати стимули для розвитку країни, регіону, громади.

Базові припущення песимістичного сценарію – зовнішні чинники:

1. Негативна демографічна ситуація в країні, спричинена війною, та

подальше зменшення кількості населення через падіння рівня народжуваності й активні еміграційні процеси, а також різкі зміни в системі розселення: у східних регіонах – посилення концентрації населення у великих міських громадах через концентроване відновлення інфраструктури, у центральних і західних регіонах – концентрація ВПО в обласних і районних центрах.

2. Затягування війни з РФ, здійснюються перманентні бомбардування українських громад, об'єктів інфраструктури, економіки тощо. Загроза ескалації конфлікту залишається високою.

3. Втрати економічного потенціалу східних регіонів, їх деіндустріалізація, різкі зміни в системі розміщення господарської діяльності.

4. Подальша окупація територій України, їх мінування, забруднення земель (зокрема сільськогосподарського призначення) через хімічні та вибухові ураження.

5. Руйнування критичної інфраструктури, невідповідність і вразливість інфраструктури для потреб військового часу, її недостатність в окремих регіонах.

6. Знижений рівень економічної спроможності більшості територіальних громад та регіонів України (через вилучення територій з господарської діяльності, релокацію бізнесу та переміщення трудових ресурсів, розірвання логістичних ланцюгів, втрату експортних можливостей тощо); розширено території, що потребують державної підтримки.

7. Необхідність відновлення управління та базової інфраструктури на деокупованих територіях.

8. Передача більших повноважень у соціальній сфері територіальним громадам.

9. Велика кількість ВПО, що вимагає їх інтеграції в соціальне й економічне життя приймаючих громад.

10. Велика кількість ветеранів, які потребують реабілітації та інтеграції в мирне життя.

11. Зниження доходів бюджету на тлі зростання видатків на утримання армії та розвитку ВПК.

12. Недостатній рівень міжнародної фінансової підтримки партнерів і донорів.

13. Інвестиційний клімат в Україні та регіоні суттєво не змінюється / погіршується.

14. Ринки праці дестабілізовані у зв'язку з масовим переміщенням працівників, релокацією бізнесу, втратою фахівців унаслідок мобілізації та еміграції.

15. Поступове скорочення офіційних трансфертів (освітньої субвенції, дотації вирівнювання тощо).

16. Інвестиційні потоки відкладаються в часі до завершення війни.

17. Відсутні реальні механізми/програми підтримки місцевого економічного розвитку.

18. Гривня підтримується виключно міжнародними вливаннями та кредитами, темп інфляції залишається високим.

19. Тенденцій відновлення економічної активності не спостерігається. Внутрішній валовий продукт країни досягнув мінімального рівня за останні 30

років.

20. Зниження купівельної спроможності населення через інфляцію та втрату доходів.

21. Згортання процесу децентралізації влади та повернення до централізованого управління.

22. Рівень тіньової зайнятості залишається високим, а в деяких територіальних громадах поглиблюється через економічну депресію та неспроможність суб'єктів бізнесу сплачувати податки.

23. Посилення податкового тиску на підприємців для наповнення державного та місцевих бюджетів.

Базові припущення песимістичного сценарію – внутрішні чинники:

1. Зростання демографічних ризиків для Криворізької МТГ через втрату дітей, молоді, населення працездатного віку, що вже в найближчі роки спричинить скорочення споживачів освітніх, медичних, культурних послуг.

2. Криворізька МТГ втрачає мешканців, зокрема фахівців вузької спеціалізації, що відображається на забезпеченні процесів життєдіяльності громади.

3. Криворізька МТГ далі несе навантаження, спричинене війною, – інтеграція ВПО в громаду, їх підтримка, робота з партнерами щодо надання гуманітарної допомоги, підтримка ЗСУ тощо.

4. Збільшення кількості зруйнованих об'єктів через ракетні обстріли та інші види агресії.

5. Значне зростання видатків бюджету Криворізької МТГ на заходи у сфері безпеки (зокрема будівництво / ремонт укриттів), забезпечення потреб військових, підтримки ВПО, соціальних виплат ветеранам і родинам загиблих тощо.

6. Оптимізація мережі закладів освіти, охорони здоров'я, соціальних послуг, культури з огляду на брак бюджетних ресурсів без поліпшення якості цих послуг.

7. Доходи бюджету Криворізької МТГ знижуються через зменшення офіційних трансфертів з державного бюджету та зниження економічної активності в громаді.

8. Обмеження притоку іноземних інвестицій до завершення бойових дій.

9. Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується.

10. Обмеження на використання бюджетних коштів на капітальні видатки залишаються жорсткими, що не дозволяє оновлювати соціальну та інженерну інфраструктуру в Криворізькій МТГ.

11. Заходи із забезпечення енергоефективності згортаються, видатки на екологічні цілі скорочуються, що поряд з відсутністю модернізації інженерної інфраструктури негативно впливає на екологічну ситуацію в Криворізькій МТГ.

12. Інституції підтримки бізнесу в громаді не формуються через обмеженість бюджетних ресурсів та відсутність фахівців (проектних менеджерів).

Альтернативний сценарій розвитку № 1 «Песимістичний – управляти в умовах негативного впливу зовнішніх і внутрішніх чинників»

Затяжна війна та значне погіршення соціально-економічної ситуації, зумовлене нею, може стати вагомим викликом для розвитку Криворізької МТГ в близькій перспективі (3 роки). Це проявиться, передусім, у погіршенні статеві-вікової структури населення громади (виїжджають молоді люди, а в умовах війни – жінки з дітьми) та втраті висококваліфікованих спеціалістів. Відповідно це негативним чином позначиться на якості трудових ресурсів, а через декілька років виявиться в зменшенні попиту на отримання послуг шкільної та дошкільної освіти, охорони здоров'я і призведе до від'ємного приросту населення.

У разі продовження агресивних дій РФ може відбуватися переміщення значної кількості людей і виникне необхідність створення просторів тимчасового їх перебування та забезпечення товарами першої необхідності, питною водою тощо. Організація транспорту для евакуації населення. Надання медичної допомоги населенню на базі мереж закладів первинної та вторинної медичної допомоги Криворізької МТГ, створення умов для роботи Організацій Червоного Хреста України та «Лікарі без кордонів», ін.

Затяжна війна може призвести до скорочення обсягів міжбюджетних трансфертів з державного бюджету до бюджету Криворізької МТГ, унаслідок чого відбудеться майже повне перекидання повноважень у соціальній сфері на місцевий бюджет. Через високе соціальне навантаження на бюджет Криворізької МТГ не фінансуватимуться програми з упровадження енергоефективних технологій, розвитку соціальної інфраструктури, створення місць для проведення дозвілля, відновлення та розвитку інженерної інфраструктури.

Війна спричинила необхідність зміцнення цивільного захисту населення через спорудження сучасних об'єктів цивільного захисту та забезпечення матеріального резерву. У разі виведення енергетичної системи України з ладу, – організація резервного енергозабезпечення буде здійснюватися через придбання електрогенераторів і розвиток альтернативних джерел енергії. Криворізька МТГ активно співпрацюватиме з країнами ЄС в питаннях безпеки та гуманітарної допомоги населенню, обмінюватиметься знаннями й технологіями в питаннях подолання кризових явищ

4.2. СТРИМАНО-ОПТИМІСТИЧНИЙ СЦЕНАРІЙ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Стримано-оптимістичний сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються більш сприятливі зовнішні (глобальні й національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) чинники впливу: Криворізька МТГ активно використовує власні сильні сторони (конкурентні переваги) та можливості для нівелювання ризиків, які виникають з огляду на умови суспільно-економічного розвитку країни. Основним чинником цього сценарію є імовірність завершення війни не пізніше 2025 року.

Базові припущення стримано-оптимістичного сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Війна з РФ завершується або переходить у «заморожений» формат (без активних бомбардувань українських міст, об'єктів інфраструктури, економіки тощо). Майже вся територія України деокупована. Можливість подальшої ескалації конфлікту й відновлення активних бойових дій мінімізується.
2. Частина території України залишається виключеною з господарської діяльності на найближчі роки та такою, що непридатна для ведення сільського господарства.
3. Частина населення, що перебувала за кордоном, повертається в Україну (щонайменше 50%).
4. ВПО повертаються в свої громади або активно інтегруються в соціальний, економічний простір приймаючих громад. Зростає частка населення, яке проживає у великих та середніх містах / громадах і активно розвиваються агломерації.
5. Відновлення східних регіонів відбувається досить активно, але концентрується у великих містах / громадах. Відновлення спрямоване на соціальну інфраструктуру, а економіка цих регіонів відроджується повільно. Безпековий чинник є необхідним для розбудови великих об'єктів промисловості, характерних для цих регіонів.
6. Відбувається поступове відновлення інженерної та дорожньої інфраструктури, її активна модернізація з урахуванням безпекового чинника.
7. Спостерігається висока активність міжнародних донорів у впровадженні програм відновлення українських громад.
8. Запущено державні програми підтримки розвитку територій, відновлено діяльність і збільшено фінансування функціонування Державного фонду регіонального розвитку, Українського культурного фонду тощо.
9. Доходи державного та місцевих бюджетів залишаються стабільними / не знижуються в абсолютних цифрах, але не враховують інфляцію, що призводить до зниження їх фінансової спроможності.
10. Відбувається поступове відновлення економічної активності в регіонах. Спрощено процедури підключення до інженерних мереж для інвесторів.
11. Створені й реалізуються програми для ветеранів, які потребують реабілітації та інтеграції в мирне життя, супровід їх у започаткуванні / веденні власного бізнесу.
12. Доступні кредити «5-7-9» та підтримка підприємництва державою активізують місцевий бізнес.
13. Інвестиційний клімат в Україні та регіоні суттєво не змінюється.
14. Мілітарна та фінансова підтримка партнерів і донорів залишається на високому рівні.
15. Значно зросла інвестиційна активність (закордонних інвесторів), що, водночас, супроводжується значною територіальною диференціацією та спрямуванням ресурсів у деокуповані й близькі до лінії фронту громади.
16. Рівень «тіньової» зайнятості знижується, що обумовлено зростанням економічної активності та покращенням податкового клімату.

17. Внутрішній валовий продукт країни поступово зростає, спостерігаються позитивні тенденції відновлення економічної активності.

18. Інфляція стає регульованою, що, поряд з розширенням доступності робочих місць, веде до зростання купівельної спроможності населення.

19. Поступово відновлюється транзитний потенціал південних і східних регіонів, розбудовуються пункти пропуску з країнами ЄС на західному кордоні, відновлено авіасполучення. Водночас Україна залишається «тупиковою» у контексті транзиту через РФ чи Республіку Білорусь.

20. Поступово стабілізуються ринки праці, налагоджено взаємодію між роботодавцями, закладами професійно-технічної та вищої освіти, відбувається підготовка фахівців затребуваних у регіонах спеціальностей.

21. Спостерігається активна реалізація низки реформ, що підтримуються міжнародними донорами.

22. Продовжено реалізацію процесів децентралізації та ухвалення низки необхідних законів.

23. Унормовано відповідальність за реалізацію повноважень у соціальній сфері між державним, регіональним, місцевим рівнями влади й бюджетами.

Базові припущення стримано-оптимістичного сценарію – місцевий рівень:

1. Криворізька МТГ системно підвищує власну економічну спроможність. Активізується діяльність наявних і створення нових суб'єктів господарювання.

2. Чисельність мешканців Криворізької МТГ поступово збільшується. Поліпшуються показники природного приросту населення.

3. Усі підприємства, що здійснюють діяльність на території Криворізької МТГ, перереєстровані в громаді та сплачують відповідні податки.

4. ВПО отримують необхідну підтримку та інтегровані в життєдіяльність Криворізької МТГ.

5. Зростають доходи бюджету Криворізької МТГ та його спроможність фінансувати видатки на проекти розвитку.

6. Зростає купівельна спроможність населення, що активізує місцеві ринки товарів і послуг.

7. Криворізька МТГ здійснює модернізацію мереж закладів освіти, охорони здоров'я, соціальних послуг, культури, що супроводжується поліпшенням якості послуг.

8. Сформовані базові планувальні документи Криворізької МТГ: комплексний план просторового розвитку, генеральні плани населених пунктів Криворізької МТГ, стратегія розвитку, зонування земель, інвестиційний паспорт; проведена інвентаризація комунальних і приватних активів.

9. Активізується інвестиційна діяльність у Криворізькій МТГ, оскільки Україна стає одним з найпопулярніших місць для інвестування.

10. Упровадження заходів із забезпечення енергоефективності, відновлення видатків на екологічні цілі, модернізація інженерної інфраструктури активно здійснюються з огляду на вимоги європейського законодавства.

11. Криворізька МТГ створює інституції підтримки МСБ, що сприяє активному розвитку підприємництва на її території.

12. Завдяки реалізації значної кількості програм міжнародних донорів зростає інституційна спроможність органів місцевого самоврядування.

13. Активно розвивається промисловий туризм (зокрема орієнтований на іноземного туриста), якість і кількість туристичних послуг зростає.

14. Криворізька МТГ ефективно використовує державні субвенції та кошти інвесторів на розвиток інфраструктури.

Альтернативний сценарій розвитку № 2 «Стримано-оптимістичний сценарій розвитку – управляти через якісні зміни»

За цим сценарієм Криворізька МТГ максимально використовує соціально-економічні перетворення в країні.

Завершення активних бойових дій сприяє стабілізації демографічної ситуації в Криворізькій МТГ й відбувається процес інтеграції ВПО, що є результатом її вигідного місцерозташування та сприятливих соціально-економічних умов проживання і працевлаштування. Збільшення кількості населення в Криворізькій МТГ забезпечує зростання попиту на адміністративні й соціальні послуги (дошкільної та загальної середньої освіти, охорони здоров'я тощо), що стимулює Криворізьку міську раду забезпечити повсюдність отримання та покращити якість надання цих послуг. В умовах міграції в Криворізьку МТГ нових мешканців відбувається зростання попиту на житло й землю під житлову забудову, що стимулює підвищення вартості нерухомого майна та земельних ресурсів.

Зростання привабливості Криворізької МТГ для нових мешканців супроводжується збільшенням обсягів доходів її бюджету від оподаткування майна, збільшенням і диверсифікацією трудових ресурсів, зростанням попиту на отримання якісних публічних послуг і підвищенням ефективності системи управління та комунікацій на засадах організаційної результативності й цифровізації. Відбувається демократизація процесів ухвалення управлінських рішень і впровадження різноманітних форм громадської участі. Передбачається створення креативного безпечного гендерно-орієнтованого зберігаючого здоров'я, інклюзивного та привабливого життєвого простору Криворізької МТГ, орієнтованого на потреби її жителів. Під час воєнного стану підвищується попит громади на створення безпечного простору та організацію безпеки мешканців Криворізької МТГ, зміцнення системи цивільного захисту населення. Підвищується привабливість Криворізької МТГ для дітей та молоді й створюється активне міське підприємницьке та артсередовище для молодих талантів, жінок, ВПО, ветеранів тощо.

Криворізька МТГ поступово формує імідж інвестиційно-привабливої, логістично вигідної території з акцентами на високотехнологічний та екологічний розвиток. Унаслідок ефективної політики місцевої влади Криворізька МТГ залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі економіки, що забезпечує їй підвищення рівня фінансової спроможності та диверсифікацію економіки. Промислові виробництва ГМК модернізуються та збільшують обсяги виробництва й експорту промислової продукції. Навколо стратегічних інвесторів активізується МСБ, що надає логістично-обслуговуючі послуги. Подальша підтримка диверсифікації економіки за рахунок

застосування стимулів розміщення нових бізнесів, високотехнологічного виробництва, електроніки, переробної промисловості, створення екосистеми інноваційного підприємництва забезпечить працевлаштування населення на території Криворізької МТГ. Стимулювання розвитку МСБ відбувається шляхом створення ефективної бізнес-інфраструктури: проєктний офіс, підтримка стартапів, бізнес-інкубатор, індустриальний парк, консалтингова, інформаційна та освітня підтримка підприємництва.

Розвиток транспортної мобільності приносить Криворізькій МТГ й регіону економічні вигоди, оскільки в громаді інвестиції спрямовуються на розвиток транспортної інфраструктури та впровадження інформаційних технологій. Маючи чіткий план модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі, Криворізька міська рада використовує всі можливості для залучення зовнішніх фінансових ресурсів. Громада залучає кошти Державного фонду регіонального розвитку, МТД та МФІ.

Активізація в Україні діяльності міжнародних фондів і організацій, міжнародна співпраця дозволяють Криворізькій МТГ працювати над залученням «зеленого» фінансування та інвестицій для заходів щодо запобігання та адаптації до зміни клімату, побудови циркулярної економіки й збереження довкілля, що, серед іншого, сприяє підвищенню рівня екологічної свідомості населення.

Криворізька МТГ реалізує можливості розвитку сфери відпочинку, дозвілля, промислового туризму та напрацювання ланцюгів доданої вартості в цих секторах економіки. Розвиток туризму може базуватися на основі промислової інфраструктури та розширенні туристичних послуг. Формуються місцеві продуктові бренди, а місцева продукція популяризується на фестивалях, що стають відомими в регіоні та приваблюють велику кількість учасників.

Описаний сценарій є базою для формулювання стратегічного бачення Криворізької МТГ на стратегічну перспективу.

Розділ 5. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Виходячи з матеріалів дослідження соціально-економічного стану та SWOT-аналізу території, ураховуючи думки експертів, науковців, працівників органів місцевого самоврядування, бізнесу й мешканців було сформульовано стратегічне бачення розвитку Криворізької МТГ.

Стратегічне бачення відображає унікальність Криворізької МТГ. Досягнення закріплених у ньому положень дозволить забезпечити її конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі. Стратегічне бачення відображає оптимістичний погляд на розвиток Криворізької МТГ в майбутньому і є визначальним для формування цілей і завдань стратегії її розвитку в середньо- та довгостроковій перспективі.

Стратегічне бачення, що окреслює різносторонній оптимістичний погляд на розвиток Криворізької МТГ та є концентрованим уявленням мешканців того, якою вони хочуть бачити її в майбутньому, було сформовано на черговому засіданні Робочої групи, що відбулося 01.11.2024.

КРИВОРІЗЬКА МТГ – 2030

➤ Громада з високоякісним людським капіталом, всебічною підтримкою розвитку людини, комерціалізованою сферою науки, інновацій та потенціалом розвитку освіти й креативних індустрій.

➤ Громада сталого розвитку, заснованого на засадах циркулярної економіки, з упровадженням екосистемного підходу в усіх сферах діяльності, збалансованого природокористування, збереження та відновлення природних екосистем.

➤ Енергетично безпечна громада сучасного просторового дизайну з високими стандартами надання житлово-комунальних послуг і високотехнологічною енергоефективною інфраструктурою.

➤ Потужний індустріальний центр України, регіональний лідер залучення інвестицій з диверсифікованою економікою, високотехнологічним ГМК, машинобудуванням, «зеленою» енергетикою, розвиненим промисловим туризмом і сектором МСП.

➤ Згуртована інклюзивна громада активних патріотичних мешканців із соціально відповідальним управлінням і широким використанням цифрових технологій.

Розділ 6. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ

Стратегічне бачення розвитку Криворізької МТГ буде досягатися завдяки реалізації чотирьох стратегічних цілей:

1. Громада високоякісного людського капіталу.
2. Громада ефективного управління ресурсами зі сталою екосистемою.
3. Громада з диверсифікованою економікою та інвестиційним потенціалом.
4. Громада з високотехнологічною інфраструктурою та соціально відповідальним управлінням.

Структура стратегічних і оперативних цілей Стратегії розвитку Криворізької МТГ

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ			
1. Громада високоякісного людського капіталу	2. Громада ефективного управління ресурсами зі сталою екосистемою	3. Громада з диверсифікованою економікою та інвестиційним потенціалом	4. Громада з високотехнологічною інфраструктурою та соціально відповідальним управлінням
ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ			
1.1. Доступна якісна та безпечна освіта	2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності	3.1. Розвинені супутні підприємства гірничо-металургійного кластеру	4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою
1.2. Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані кадри	2.2. Трансформована стала екосистема та екологічно свідомі громада	3.2. Розвинений сектор МСП	4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення
1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту	2.3. Ефективна система управління відходами	3.3. Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка	4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства
1.4. Розвинена економіка знань та комерціалізація наукових розробок	2.4. Комплексний моніторинг стану довкілля	3.4. Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями	4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство
1.5. Доступні якісні медичні та спортивні послуги	2.5. Енергетично стійка та енергоефективна громада	3.5. Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, ІТ	4.5. Сучасний просторовий дизайн, сталі землекористування, безбар'єрний простір громади
			
Відновлення людського потенціалу, довкілля, інфраструктури, житла та виробництва			

Стратегічні цілі визначають що необхідно зробити для досягнення стратегічного бачення розвитку Криворізької МТГ. Розроблення та впровадження заходів з досягнення цілей формує основу для управління громадою та дозволяє пов'язати Стратегію з бюджетним плануванням. Кожна стратегічна ціль включає оперативні цілі. Оперативні цілі, у свою чергу, деталізовані в завданнях. Завдання дають відповіді на запитання яким шляхом, у який спосіб Криворізька МТГ досягатиме цілей розвитку. Завдання деталізовані в проєктах, що структуровані в Плані заходів з реалізації Стратегії на 2026–2030 роки.

6.1. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. ГРОМАДА ВИСОКОЯКІСНОГО ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

Стратегічна ціль 1 передбачає прискорення розвитку людського капіталу. Російська агресія та військові події завдали відчутного удару по людському потенціалу України, війна призвела до великої кількості людських жертв, що спричинило втрату кваліфікованої робочої сили та талановитих людей. Населення Криворізької МТГ поступово скорочується. У період з 2018 до 2022 року чисельність наявного населення громади зменшилася на 20 716 осіб та станом на 01.01.2022 складала 606 584 особи. За даними Національної служби здоров'я України (надалі – НСЗУ) станом на 27.02.2025 кількість активних декларацій складає 521 638 од. Негативним показником є також зменшення контингенту учнів. У 2024 році їх кількість зменшилася до 59,1 тис. осіб порівняно з 62,3 тис. осіб у 2023 році.

Під час війни навіть з ВПО кількість населення Криворізької МТГ різко скоротилася. З 2022 року, з початком уведення в дію воєнного стану, ситуація на ринку праці Криворізької МТГ зазнала суттєвих змін, відбулася значна міграція населення – багато мешканців виїхали за кордон, натомість Криворізька МТГ прийняла ВПО із зони ведення бойових дій. У результаті, проблеми ринку праці поглибилися через дисбаланс між попитом і пропозицією робочої сили.

Створення нових робочих місць потребують також ВПО, які приїхали до Криворізької МТГ. З початку війни загальна кількість ВПО, які через російську агресію були змушені змінити місце проживання, у Криворізькій МТГ склала понад 100 тис. осіб. З одного боку це призводить до додаткового навантаження на соціальну та комунальну інфраструктуру громади. А з іншого – покращує якість людського капіталу, статево-вікову структуру, додає громаді інтелектуального та професійного ресурсу.

Такий стан є об'єктивним чинником трудової міграції. Тому завдання Стратегії, у першу чергу, орієнтовані на вирівнювання внутрішніх дисбалансів і підтримку проєктів, що сприяють природному приросту населення та ефективному використанню наявного людського потенціалу.

Стратегічна ціль «Громада високоякісного людського капіталу», як і вся Стратегія, орієнтована на людину й реалізація її завдань спрямована на поліпшення умов для життя, освіти, працевлаштування та самореалізації мешканців Криворізької МТГ.

Першочергова увага буде зосереджена на таких заходах:
функціонування мережі закладів освіти у відповідності до потреб громади;
підвищення освітнього рівня молоді та покращення підготовки кадрів з

урахуванням змін на ринку праці;

підтримка молодих талантів;

збалансування попиту та пропозиції на ринку праці;

підвищення компетенцій молоді для працевлаштування та самореалізації;

створення ефективної системи цивільного захисту та безпеки;

розвиток економіки знань та комерціалізація наукових розробок;

співпраця бізнесу з науково-дослідними організаціями;

підвищення якості й доступності медичних послуг;

розширення спортивної інфраструктури.

Реалізація Стратегічної цілі 1 буде досягатися через упровадження п'яти оперативних цілей:

1.1. Доступна якісна та безпечна освіта.

1.2. Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані кадри.

1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту.

1.4. Розвинена економіка знань та комерціалізація наукових розробок.

1.5. Доступні якісні медичні та спортивні послуги.

Структура оперативних цілей та завдань за стратегічною ціллю 1. Громада високоякісного людського капіталу:

Оперативні цілі	Завдання
1.1. Доступна якісна та безпечна освіта	1.1.1. Забезпечення рівного доступу та підвищення якості дошкільної, загальної середньої освіти
	1.1.2. Забезпечення доступності, розумного пристосування та універсального дизайну для задоволення освітніх потреб дітей з особливими освітніми потребами
	1.1.3. Розвиток позашкільної освіти відповідно до вільного, різнобічного розвитку особистості, інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних можливостей вихованців
1.2. Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані кадри	1.2.1. Сприяння розвитку мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти у відповідності до потреб ринку праці
	1.2.2. Трансформація та збалансування ринку праці через аналіз, стимулювання профорієнтації, навчання та перенавчання кадрів
	1.2.3. Підвищення професійних компетенцій наукових кадрів і студентської молоді через поглиблення співпраці між освітніми закладами, науково-дослідними установами й підприємствами
	1.2.4. Поглиблення співпраці та використання можливостей Державної служби зайнятості щодо підготовки / перекваліфікації працівників
1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту	1.3.1. Удосконалення системи централізованого оповіщення та збільшення фонду захисних споруд цивільного захисту (зокрема в закладах освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту населення) з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності
	1.3.2. Утворення інтегрованих центрів безпеки з єдиною комунікацією відповідно до актів законодавства у сфері захисту населення і територій від пожеж та надзвичайних ситуацій, забезпечення громадського порядку, охорони здоров'я населення

1.4. Розвинена економіка знань та комерціалізація наукових розробок	1.4.1. Розробка системи підтримки розвитку інноваційного виробництва
	1.4.2. Розвиток інноваційних лабораторій / інкубаторів
	1.4.3. Комерціалізація інновацій
1.5. Доступні якісні медичні та спортивні послуги	1.5.1. Забезпечення функціонування спроможної системи громадського здоров'я та формування здорового способу життя
	1.5.2. Формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я всіх рівнів (зокрема зі створенням реабілітаційних відділень)
	1.5.3. Розширення мережі закладів та створення інклюзивної спортивної інфраструктури

Оперативна ціль 1.1. Доступна якісна та безпечна освіта

Мережа закладів освіти Криворізької МТГ охоплює всі рівні освіти. Наявна мережа закладів освіти сформована відповідно до освітніх запитів населення та задовольняє потреби мешканців Криворізької МТГ в здобутті якісної освіти.

Усі заклади працюють в єдиному освітньому просторі. Це стосується 152 закладів дошкільної освіти, 125 закладів загальної середньої освіти, 30 закладів позашкільної освіти, 14 закладів фахової передвищої освіти та 12 закладів професійно-технічної освіти.

У 2024 році кількість учнів зменшилася до 59,1 тис. осіб порівняно з 62,3 тис. осіб у 2023 році.

В умовах інноваційного розвитку величезного значення набуває впровадження проєктів STEM-освіти та робототехніки вже на етапі загальної середньої освіти.

На перший план повоєнного розвитку Криворізької МТГ виходить виховання патріотичної талановитої та успішної особистості на базі закладів позашкільної освіти.

Урахування потреб дитини та орієнтування на її особливості забезпечує функціонування інклюзивно-ресурсних центрів, що потребують подальшого розвитку й модернізації.

Ця оперативна ціль і в подальшому буде направлена на здобуття якісної безпечної та доступної дошкільної, загальної середньої і позашкільної освіти.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 1.1. Доступна якісна та безпечна освіта:

Завдання	Сфери реалізації проєктів
1	2
1.1.1. Забезпечення рівного доступу та підвищення якості дошкільної, загальної середньої освіти	Створення належних умов для організації освітнього процесу через проведення капітальних ремонтів закладів освіти, забезпечення їх сучасним обладнанням та засобами навчання, облаштування прилеглих територій. Формування якісного освітнього процесу із залученням інноваційних технологій. Підтримка цифровізації освіти: упровадження електронних журналів, STEM-лабораторій, забезпечення закладів освіти сучасним обладнанням (3D-принтери, робототехніка, цифрові лабораторії тощо)

1	2
	Розвиток центрів з надолуження освітніх втрат, дозвілєвого, інклюзивного простору та інших альтернативних центрів у закладах освіти. Діджиталізація освітнього процесу. Створення укриттів в будівлях і спорудах, на території закладів освіти. Забезпечення якісної базової фінансової освіти
1.1.2. Забезпечення доступності, розумного пристосування та універсального дизайну для задоволення освітніх потреб дітей з особливими освітніми потребами	Створення належних якісних санітарно-гігієнічних умов у закладах освіти для дітей з особливими освітніми потребами, для осіб з інвалідністю та обмеженими фізичними можливостями. Розвиток Криворізьких інклюзивно-ресурсних центрів для задоволення потреб дітей з особливими освітніми потребами. Проведення модернізації приміщень навчально-реабілітаційних центрів комунальної форми власності Криворізької МТГ. Забезпечення умов перебування дітей з порушеннями зору, опорно-рухового апарату в закладах освіти. Створення безбар'єрного інклюзивного та безпечного освітнього середовища з урахуванням гендерного підходу
1.1.3. Розвиток позашкільної освіти відповідно до вільного, різнобічного розвитку особистості, інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних можливостей вихованців	Модернізація закладів позашкільної освіти за сучасними технологіями для ефективної роботи з дітьми, а саме: проведення капітальних ремонтів, придбання обладнання, цифровізація освітнього процесу. Упровадження інноваційних освітніх практик і технологій. Розширення послуг позашкільної освіти, орієнтованої на потреби дітей

Очікувані результати:

Ефективна система освіти, орієнтована на потреби ринку праці.

Створено інклюзивне освітнє середовище.

Упроваджено елементи цифровізації освіти.

Створено безпечне середовище для навчання, виховання, всебічного розвитку індивідуальних здібностей дітей, зокрема через достатню кількість відремонтованих, забезпечених обладнанням споруд цивільного захисту (укриття).

Ефективна система соціальної та психологічної підтримки дітей усіх вікових категорій.

Розвинена система підтримки розвитку STEM–освіти та робототехніки.

Розвинена система підтримки впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій для учасників освітнього процесу.

Упроваджено механізми стимулювання обдарованої молоді.

Індикатори:

Частка здобувачів повної загальної освіти, які склали національний мультипредметний тест / зовнішнє незалежне оцінювання і подолали поріг «склав / не склав».

Кількість створених захищених освітніх просторів.

Співвідношення наявної кількості місць у закладах дошкільної освіти до

фактичної чисельності вихованців, охоплених такими закладами.

Частка закладів загальної середньої освіти, у яких організовано інклюзивне та спеціальне навчання.

Оперативна ціль 1.2. Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані кадри

У Криворізькій МТГ відчувається гострий дисбаланс між попитом та пропозицією робочої сили на ринку праці. З одного боку – гостра нестача робочої сили за робітничими професіями, а з іншого – стабільний рівень зареєстрованого безробіття, що не зменшується при зростанні кількості вакансій. Серед зареєстрованих безробітних 81% жінок, з яких 63% мають вищу освіту.

Це пояснюється не тільки розбалансуванням ринку праці внаслідок міграції працездатного населення за кордон, переміщенням в громаду ВПО з інших небезпечних регіонів України, але й недостатнім рівнем адаптації освіти до реального ринку праці, невідповідністю професійно-кваліфікаційного складу осіб, які шукають роботу, наявним вільним робочим місцям.

Криворізька МТГ прагне створити сприятливі умови для молоді, забезпечуючи зростання трудових ресурсів через розвиток місцевої системи освіти відповідно до європейських стандартів та вимог ринку праці. Важливим напрямом є залучення молодих фахівців з інших регіонів, надання їм якісної освіти та перспектив кар'єрного зростання. Одночасно Криворізька МТГ активно популяризуватиме свої освітні можливості, щоб зробити територію привабливою для молоді. Такий підхід сприятиме підвищенню конкурентоспроможності Криворізької МТГ, її подальшому розвитку та інтеграції в європейський освітній і економічний простір.

Одночасно увага буде приділятися професійному навчанню (підвищення кваліфікації, перенавчання, стажування) дорослого населення.

Сучасні виробничі процеси часто змінюються, що потребує від працівників, окрім спеціалізації, ще й здатності пристосовуватися до сучасного управління, а також безперервного навчання та підвищення кваліфікації.

Особливого значення набуває підготовка робітничих кадрів у закладах професійної освіти, які забезпечують найбільшу частку робочих місць у сучасній економіці Криворізької МТГ. На базі 12 закладів професійної (професійно-технічної) освіти державної форми власності ведеться допрофесійна, первинна професійна підготовка, перепідготовка, курсове професійно-технічне навчання, підвищення кваліфікації для всіх галузей виробництва та сфер послуг Криворізької МТГ для майже 6 тис. учнів.

Необхідним є з одного боку забезпечення системного моніторингу кадрових потреб роботодавців громади, а з іншого – коригування структури професійної підготовки відповідно до виявлених потреб, а також допомога молоді в питаннях вироблення ефективної поведінки не тільки на місцевому, але й на регіональному та національному ринках праці.

У центрі уваги оперативної цілі також перебувають заходи, спрямовані на залучення інвестицій підприємств у людський капітал та заохочення до навчання працівників, а також інструменти, що сприяють зайнятості ВПО, ветеранів, працівників молодшого та старшого віку за рахунок надання їм навичок з адаптації до змін економічних процесів на основі знань.

**Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 1.2.
Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані кадри:**

Завдання	Сфери реалізації проєктів
<i>1</i>	<i>2</i>
1.2.1. Сприяння розвитку мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти у відповідності до потреб ринку праці	Сприяння розвитку мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти у відповідності до потреб ринку праці. Створення STEM-лабораторій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Підвищення якості професійної перекваліфікації для незайнятих осіб (включно з ВПО та ветеранами війни) через адаптацію освітніх програм до сучасних вимог ринку праці. Надання інформаційної та консультативної підтримки для покращення зв'язків між закладами освіти й підприємствами Криворізької МТГ. Підтримка місцевих ініціатив щодо створення сучасних освітніх просторів у співпраці з бізнесом і міжнародними донорами. Організація заходів для популяризації професійної освіти серед здобувачів освіти та роботодавців
1.2.2. Трансформація та збалансування ринку праці через аналіз, стимулювання профорієнтації, навчання та перенавчання кадрів	Проведення аналізу поточної ситуації на ринку праці та визначення ключових проблем і викликів. Надання сучасних профорієнтаційних послуг з питань розвитку навичок самовизначення, самомотивації, самостійного планування кар'єри для різних категорій клієнтів служби зайнятості. Освіта впродовж життя. Проведення заходу «Ярмарок вакансій». Професійна підготовка, підтримка підприємництва та надання доступу до робочої сили з відповідними навичками. Сприяння гнучким формам праці, інноваційному та технологічному розвитку. Організація профорієнтаційних заходів для здобувачів освіти в партнерстві з роботодавцями, громадськими організаціями та Криворізькою філією Дніпропетровського обласного центру зайнятості. Проведення щорічного заходу «Ярмарок професій» для сприяння вибору майбутньої професії та працевлаштуванню здобувачів освіти
1.2.3. Підвищення професійних компетенцій наукових кадрів і студентської молоді через поглиблення співпраці між освітніми закладами, науково-дослідними установами й підприємствами	Об'єднання зусиль університетів, наукових установ і підприємств у рамках кластерів, що спеціалізуються на ключових галузях економіки (наприклад, ГМК, енергетика, IT), у межах єдиного центру. Залучення студентів та науковців до роботи над проєктами з розвитку економіки й соціальної сфери. Навчання студентів основам підприємництва та інноваційного менеджменту Розробка програми реалізації молодіжної політики. Створення умов для розвитку партнерств між Криворізькою МТГ, бізнесом та науково-дослідними установами

1	2
	Сприяння організації стажувань та практичних програм на підприємствах для студентів у співпраці з роботодавцями
1.2.4. Поглиблення співпраці та використання можливостей Державної служби зайнятості щодо підготовки / перекваліфікації працівників	Професійне навчання, підвищення кваліфікації, перекваліфікація працюючого населення за рахунок отримання ваучерів. Професійне навчання жінок під замовлення роботодавців, для працевлаштування у сферах, де вони були традиційно недостатньо представлені. Здійснення профорієнтаційних заходів для населення, зокрема безробітних, з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці й моніторингу кадрової потреби економіки Криворізької МТГ з використанням новітніх технологій

Очікувані результати:

Збалансований ринок праці, ефективна співпраця з роботодавцями, якісне заповнення вакансій.

Забезпечено підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації безробітних відповідно до сучасних вимог роботодавців і потреб ринку праці.

Забезпечено високий рівень зайнятості населення через проведення заходів, що прискорюють працевлаштування незайнятих громадян, та активної профорієнтаційної роботи в закладах освіти.

Створено систему надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, зокрема учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей.

Видаються ваучери на навчання для підтримання конкурентоспроможності на ринку праці.

Розширено застосування дуальної форми освіти.

Створена якісна освітня система Криворізької МТГ, орієнтована на потреби місцевого ринку праці, через розвиток співпраці між закладами освіти та підприємствами громади.

Створено сучасні освітні простори в співпраці з бізнесом та міжнародними донорами.

Проводиться щорічний захід «Ярмарок професій» для сприяння вибору майбутньої професії та працевлаштуванню здобувачів освіти.

Індикатори:

Чисельність осіб, які отримали ваучери для підвищення конкурентоспроможності на ринку праці.

Чисельність осіб, які мають статус безробітних і потребують додаткових соціальних гарантій.

Чисельність осіб, які отримали гранти та мікрогранти на створення або розвиток власного бізнесу, у тому числі учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів їх сімей.

Відсоток працевлаштованих від загальної кількості осіб, які скористалися соціальними послугами щодо вирішення проблеми зайнятості.

Оперативна ціль 1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту

Криворізька МТГ перебуває під постійними атаками країни-агресорки та

потерпає від потужних обстрілів інфраструктури й населення. В умовах воєнного стану Криворізька МТГ виконує важливе завдання – є форпостом захисту місцевого населення, зокрема ВПО, та створює безпечні умови перебування на власній території.

На даний момент у Криворізькій МТГ встановлено єдину систему відеоспостереження з 1 456 камерами, що гарантують безпеку населення.

Функціонує ефективна місцева автоматизована система централізованого оповіщення населення. У подальшому Криворізька МТГ має бути забезпечена достатнім обладнанням та доступним фондом захисних споруд цивільного захисту, у тому числі в закладах освіти, охорони здоров'я та соціального захисту, з урахуванням принципів інклюзивності й безбар'єрності.

Надзвичайні ситуації на території Криворізької МТГ можуть відбуватися як унаслідок військових атак, так і від впливу багатьох інших видів небезпечних природних явищ, взаємодії низки природних та антропогенних чинників і процесів геологічного, гідрологічного та метеорологічного походження. Для захисту населення, господарських об'єктів і земель від їх шкідливої дії необхідно створити ефективний механізм захисту інфраструктури та промислових об'єктів.

Найважливішим кроком для організації безпеки Криворізької МТГ є створення центрів безпеки як інтегрованих структур з єдиною комунікацією відповідно до актів законодавства у сфері захисту населення і територій від пожеж та надзвичайних ситуацій, забезпечення громадського порядку, охорони здоров'я населення (з пожежно-рятувальними підрозділами, поліцейськими станціями та бригадами екстреної (швидкої) медичної допомоги).

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту:

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
1.3.1. Удосконалення системи централізованого оповіщення та збільшення фонду захисних споруд цивільного захисту (зокрема в закладах освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту) з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності	Модернізація та забезпечення постійної готовності автоматизованої системи централізованого оповіщення громади для оперативного інформування мешканців про загрози чи виникнення надзвичайних ситуацій природного, техногенного або воєнного характеру в межах Криворізької МТГ. Розширення і модернізація фонду захисних споруд цивільного захисту з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності у закладах охорони здоров'я, освіти, культури, соціального захисту населення та модульних укриттів на території Криворізької МТГ в місцях масового перебування населення. Проведення тренувань і навчань для населення з метою попередження виникнення надзвичайних ситуацій. Удосконалення сил та засобів реагування на надзвичайні ситуації на водних об'єктах. Реалізація Програми розвитку системи цивільного захисту в м. Кривому Розі на відповідні роки
1.3.2. Утворення інтегрованих центрів безпеки з єдиною	Створення єдиної служби цивільного захисту Криворізької МТГ для швидкого реагування на надзвичайні ситуації в громаді

1	2
комунікацією відповідно до актів законодавства у сфері захисту населення і територій від пожеж та надзвичайних ситуацій, забезпечення громадського порядку, охорони здоров'я населення	Модернізація та розвиток (розширення) Єдиної комплексної системи відеоспостереження для забезпечення правопорядку, а також для оперативного реагування на надзвичайні ситуації. Залучення волонтерів до роботи в системі цивільного захисту. Зміцнення матеріального резерву Криворізької МТГ. Організація громадського порядку та громадської безпеки. Створення та розвиток Ситуаційного центру в Криворізькій МТГ. Створення та розвиток захищених каналів передачі даних

Очікувані результати:

Належно функціонує територіальна підсистема єдиної державної системи цивільного захисту Криворізької МТГ в умовах воєнного стану.

Створено матеріальний регіональний резерв у обсягах, необхідних для забезпечення проведення першочергових відновних робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків збройної агресії та атак, здійснення критично важливих заходів в умовах воєнного стану.

Проведено реконструкцію чинної територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення з використанням сучасної апаратури для забезпечення оповіщення населення в разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

Підвищено рівень знань через навчання керівного складу органів управління цивільного захисту, а також населення відносно готовності до дій в умовах загрози та виникнення можливих надзвичайних ситуацій техногенного й природного характеру, терористичних проявів у мирний час та в особливий період.

Індикатори:

Кількість проведених освітніх заходів із залученням профільних спеціалістів з питань збереження життя і здоров'я людини.

Кількість створених первинних (мобільних) укриттів фонду захисних споруд цивільного захисту.

Кількість модернізованих захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних та найпростіших укриттів).

Оперативна ціль 1.4. Розвинена економіка знань та комерціалізація наукових розробок

Криворізька МТГ має значний потенціал для розвитку інноваційного виробництва, що підтверджується наявністю п'яти закладів вищої освіти, 14 закладів фахової передвищої освіти та 12 закладів професійної освіти. Ці освітні заклади можуть стати основою для створення системи підтримки інновацій, що включатиме фінансування стартапів, надання грантів на дослідження та створення інфраструктури для тестування нових технологій.

Для забезпечення умов розвитку інновацій необхідно створити мережу інноваційних лабораторій та інкубаторів. Це дозволить об'єднати зусилля

науковців, підприємців та студентів для розробки нових продуктів і технологій. Наприклад, створити в Криворізькій МТГ Криворізький інноваційний бізнес-інкубатор, що може стати основою для подальшого розширення інноваційної інфраструктури.

Однією з ключових задач є забезпечення комерціалізації наукових розробок. Для цього необхідно налагодити співпрацю між науковими установами, бізнесом та органами влади.

Для розвитку економіки знань важливо забезпечити підтримку STEM-освіти (наука, технології, інженерія, математика). У Криворізькій МТГ вже функціонують STEM-лабораторії, що можуть стати основою підготовки кваліфікованих кадрів для інноваційного виробництва. Це дозволить забезпечити постійний приплив молодих фахівців, здатних розробляти та впроваджувати нові технології.

Криворізька МТГ має значний досвід у міжнародній співпраці, що підтверджується участю в проєктах з такими організаціями, як ЄБРР, GIZ, UNICEF, USAID та ін. Ця співпраця може бути використана для залучення інвестицій у інноваційні проєкти, обміну досвідом та впровадження кращих світових практик у сфері комерціалізації наукових розробок.

Для залучення молодих підприємців та інноваторів необхідно створити сприятливі умови для розвитку стартапів. Це може включати надання податкових пільг, доступ до фінансування та консультаційну підтримку. У Криворізькій МТГ вже існує система підтримки МСБ, що може бути розширена для інноваційних проєктів.

Цифровізація є ключовим елементом розвитку економіки знань. У Криворізькій МТГ вже впроваджено електронні сервіси для надання послуг населенню, що свідчить про готовність до використання сучасних технологій. Це може стати основою для розвитку цифрових інновацій, таких як ШІ, блокчейн та інші технології.

Для успішної комерціалізації наукових розробок необхідно створити відповідну інфраструктуру, включаючи лабораторії, виробничі майданчики та центри трансферу технологій. У Криворізькій МТГ вже діє індустріальний парк «Кривбас», що може бути використаний для розміщення інноваційних виробництв.

Для забезпечення постійного припливу інновацій необхідно підтримувати наукові дослідження в закладах вищої освіти та наукових установах Криворізької МТГ. Це може включати фінансування наукових проєктів, створення грантових програм та залучення міжнародних партнерів для спільної роботи над інноваційними розробками.

Таким чином, Криворізька МТГ має всі необхідні передумови для розвитку економіки знань та комерціалізації наукових розробок, включаючи наявність науково-освітньої бази, досвід міжнародної співпраці та інфраструктуру для інновацій. Реалізація цієї оперативної цілі дозволить забезпечити сталий економічний розвиток Криворізької МТГ та підвищити її конкурентоспроможність на національному й міжнародному рівнях.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 1.4. Розвинена економіка знань та комерціалізація наукових розробок:

Завдання	Сфери реалізації проєктів
1.4.1. Розробка системи підтримки розвитку інноваційного виробництва	Створення Центру підтримки інноваційного виробництва. Розвиток механізмів фінансування стартапів. Розвиток системи надання підтримки в отриманні грантів інноваційними підприємствами. Розвиток наукових досліджень та впровадження інновацій в освітні програми через співпрацю з науковими установами й університетами, залучення студентів до проєктної та наукової діяльності
1.4.2. Розвиток інноваційних лабораторій / інкубаторів	Створення мережі інноваційних лабораторій, зокрема щодо виявленню азбесту в будівельних відходах і відходах від руйнувань. Розвиток STEM-лабораторій у закладах освіти для підготовки фахівців у сферах технологій, інженерії, математики. Розвиток КРІБІ. Проведення конкурсів та олімпіад для здобувачів освіти у сфері STEM
1.4.3. Комерціалізація інновацій	Створення Центру трансферу технологій. Створення сприятливого середовища / формування системи підтримки розвитку стартапів і реалізації молодіжного потенціалу для стримування / закріплення молоді в Криворізькій МТГ. Підтримка інноваційних підприємств. Створення платформи для комерціалізації інновацій. Організація ярмарків інновацій

Очікувані результати:

Створено систему перетворення наукових розробок у комерційно успішні продукти, надаючи послуги з патентного захисту, маркетингу та пошуку інвесторів.

Упроваджуються інноваційні проєкти.

Підвищено рівень співпраці між науковими установами та бізнесом.

Проводяться ярмарки інновацій – майданчики для презентації інноваційних розробок і залучення інвестицій.

Підприємства отримують фінансову та консультаційну підтримку для впровадження нових технологій у виробництво.

Забезпечено фінансову підтримку для стартапів, що розробляють нові технології або продукти.

Індикатори:

Кількість проєктів, розроблених студентами.

Кількість укладених угод між науковцями та бізнесом.

Оперативна ціль 1.5. Доступні якісні медичні та спортивні послуги

В умовах воєнного стану Криворізька МТГ має виконувати важливі функції з метою формування доступного інклюзивного, здоров'язберігаючого простору для фізичного відновлення та розвитку мешканців, у тому числі ВПО. Мережу закладів охорони здоров'я Криворізької МТГ складають 32 заклади охорони здоров'я, серед яких: 7 центрів первинної медико-санітарної допомоги, 4 кластерні лікарні та 2 лікарні загального профілю, дитяча лікарня, перинатальний центр, Криворізький центр здоров'я, Комунальне підприємство «Фармація». У громаді функціонує мережа обласних закладів охорони здоров'я та закладів державної форми власності.

У цих закладах охорони здоров'я забезпечено надання медичної допомоги як мешканцям Криворізької МТГ, так і мешканцям прилеглих територіальних громад, у тому числі ВПО та військовослужбовцям, які евакуйовуються із зон, де ідуть активні бойові дії. Медична допомога ВПО як первинна, так і спеціалізована надається всіма закладами охорони здоров'я Криворізької МТГ, що працюють на договірних засадах з НСЗУ.

З метою забезпечення доступної мережі закладів охорони здоров'я необхідно дотримуватися вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та нових рекомендацій ДБН В.2.2-10:2022 «Заклади охорони здоров'я».

У межах реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року буде вдосконалено систему реабілітаційної і післяреабілітаційної інтегрованої допомоги та скоординованого маршруту отримання послуг від обласного рівня до рівня громади для людей, які потребують цієї допомоги.

Громадське здоров'я забезпечуватиметься шляхом своєчасного інформування про підозри на інфекційне захворювання відповідного територіального підрозділу, що дозволить оперативно та вчасно організовувати першочергові протиепідемічні заходи, локалізувати й ліквідувати осередки інфекційних захворювань.

За результатами виконаних робіт з визначення хімічного складу й оцінки ступеня забруднення атмосферного повітря, ідентифікації та інвентаризації основних джерел викидів забруднюючих речовин промислових підприємств Криворізької МТГ, зокрема оцінки ризиків для довкілля та здоров'я населення громади, встановлено залежність хвороб органів дихання та системи кровообігу від якості атмосферного повітря.

Тому проаналізовано тенденцію зміни рівня захворюваності саме такими хворобами. Згідно з інформацією управління охорони здоров'я виконкому Криворізької міської ради за підсумками 2022 року показник зареєстрованих хвороб системи кровообігу на 10 тис. населення склав – 4 233,8, що на 22% менше ніж у 2021 році, при цьому частка хвороб системи кровообігу в усіх захворюваннях залишилася незмінною – 14%; показник захворюваності органів дихання на 10 тис. населення склав – 10 962,4, що на 35% менше ніж у 2021 році, при цьому частка хвороб органів дихання в усіх захворюваннях у 2022 році склала 36%, у 2021 році – 46%.

Аналізуючи показники поширеності хвороб та захворюваності в дорослих, підлітків і дітей Криворізької МТГ за 2019–2022 роки, простежується чітка тенденція зниження показників хвороб системи кровообігу і хвороб органів дихання.

Підтримка належної фізичної форми та здорового способу життя забезпечується через систему спортивних закладів Криворізької МТГ. У період воєнного стану Криворізька МТГ продовжує системно працювати над розвитком спорту й проводить роботу щодо збереження та утримання наявної спортивної інфраструктури, що включає 1 468 спортивних споруд: 17 стадіонів, 15 плавальних басейнів, 234 спортивні зали, 214 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять, з яких 111 з тренажерним обладнанням, 893 площинні спортивні споруди (спортивні майданчики для ігрових видів спорту та з тренажерним обладнанням, спортивні майданчики для воркаута, тенісні корти, мультимайданчики, футбольні поля та ін.), 2 криті споруди зі штучним льодом, автодром «Кривбас-Екстрим».

**Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 1.5.
Доступні якісні медичні та спортивні послуги:**

Завдання	Сфери реалізації проєктів
1	2
1.5.1. Забезпечення функціонування спроможної системи громадського здоров'я та формування здорового способу життя	Забезпечення умов безпечного материнства, здорового дитинства та збереження репродуктивного здоров'я населення. Упровадження заходів зі зниження смертності онкохворих, хворих із захворюваннями крові, кровотворної та лімфатичної тканин, рідкісними (орфанными) захворюваннями та іншими невиліковними хворобами. Протидія поширенню соціально значущих хвороб. Забезпечення роботи експертних команд з оцінювання повсякденного функціонування особи. Сучасне надання спеціалізованої медичної допомоги хворим пацієнтам із серцево-судинними та судинно-мозковими захворюваннями. Створення нових навчальних програм і тренінгових центрів з питань здорового способу життя, здорового харчування, організація роботи інноваційних центрів оздоровлення для різних вікових груп населення. Створення та покращення інфраструктури для занять фізичною культурою
1.5.2. Формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я всіх рівнів (зокрема зі створенням реабілітаційних відділень)	Формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я за принципом пріоритетності первинної медичної допомоги та кластеризації спеціалізованої медичної допомоги. Забезпечення доступу до якісної медичної допомоги шляхом розбудови й модернізації закладів охорони здоров'я Криворізької МТГ. Надання фінансової підтримки закладам охорони здоров'я, забезпечення їх сучасним медичним обладнанням та медичними виробами. Створення мережі реабілітаційних підрозділів, у тому числі центрів ментального здоров'я у закладах охорони здоров'я первинної та спеціалізованої медичної допомоги. Розвиток системи надання реабілітаційної допомоги в закладах охорони здоров'я Криворізької МТГ з дотриманням принципів безбар'єрності та інклюзії, у тому числі з використанням ефективного лікувального засобу – радонової води. Покращення умов перебування пацієнтів, забезпечення доступності та безбар'єрності закладів охорони здоров'я. Створення системи ефективного прозорого управління закладами охорони здоров'я. Підвищення доступності жителям Криворізької МТГ медичної допомоги з питань охорони психічного здоров'я, зокрема надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України. Цифрова трансформація медицини: упровадження електронних медичних карт, електронних рецептів, систем онлайн-запису до лікарів. Підготовка кадрів та підвищення кваліфікації лікарів і медсестер через проходження навчання, стажування тощо. Покращення медикаментозного забезпечення населення Криворізької МТГ через удосконалення мережі аптек, аптечних пунктів у закладах охорони здоров'я
1.5.3. Розширення мережі закладів та створення інклюзивної	Розвиток спортивної інфраструктури: будівництво нових спортивних майданчиків, реконструкція, капітальні ремонти діючих спортивних об'єктів, придбання сучасного обладнання

1	2
спортивної інфраструктури	Проведення фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, забезпечення участі спортсменів і команд Криворізької МТГ в регіональних і всеукраїнських заходах. Забезпечення доступності спортивних секцій для дітей та молоді, підтримка талановитих спортсменів. Розвиток адаптивного спорту: створення умов для занять спортом осіб з інвалідністю

Очікувані результати:

Функціонування спроможної доступної мережі закладів охорони здоров'я з необхідним функціоналом та кадровим укомплектуванням у відповідності до Програми державних гарантій медичного обслуговування населення.

Розбудовано систему доказової медичної реабілітації в кластерних багатопрофільних закладах охорони здоров'я.

Імплементовано рішення Ради безбар'єрності щодо виконання заходів з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрності.

Підвищено доступність медичної допомоги жителям Криворізької МТГ з питань охорони психічного здоров'я, зокрема надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок російської збройної агресії проти України.

Розвинена спортивна інфраструктура, здатна задовольнити потреби населення в щоденній руховій активності, відповідно до фізіологічних потреб, зокрема для маломобільних груп населення.

Індикатори:

Загальний коефіцієнт смертності (на 1 тис. осіб) наявного населення.

Показник захворюваності всього населення (на 10 тис. населення).

Кількість змагань або заходів з адаптивних видів спорту.

6.2. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ГРОМАДА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ЗІ СТАЛОЮ ЕКОСИСТЕМОЮ

Криворізька МТГ як один з найбільших промислових центрів України має суттєві екологічні проблеми, зокрема забруднення повітря, водних ресурсів і ґрунтів через діяльність металургійних та гірничодобувних підприємств.

Водні ресурси також зазнають втрат через скидання стічних вод і наслідки руйнування Каховської греблі.

Для покращення якості повітря Криворізька МТГ впроваджує сучасні технології очистки викидів, замінює застаріле обладнання, розширює зелені зони та обмежує рух транспорту з високими викидами. У сфері водопостачання реалізовано проєкт будівництва нового магістрального водогону р. Інгулець-Південне водосховище, що забезпечує стабільність водних ресурсів.

Планується впровадження систем рециркуляції води та розвиток альтернативної енергетики.

Криворізька МТГ активно зберігає екосистеми, рекультивує порушені землі та створюючи нові заповідники. З 2016 року проведено рекультивацію 58,2 га земель.

У сфері управління відходами Криворізька МТГ впроваджує систему роздільного збирання, планує будівництво комплексу для переробки відходів і

проводить просвітницькі кампанії. Щорічно утилізується 31–34% промислових відходів, але їх обсяги залишаються значними.

Реалізація стратегічної цілі 2 «Громада ефективного управління ресурсами зі сталою екосистемою» дозволить Криворізькій МТГ стати прикладом екологічно відповідальної громади, у якій ефективне управління ресурсами поєднується із збереженням природи та піклуванням про здоров'я мешканців. Це відповідає як національним, так і європейським стандартам у галузі охорони довкілля та сталого розвитку. Криворізька МТГ демонструє, що навіть в умовах воєнного стану можливо впроваджувати інноваційні підходи до управління ресурсами, зберігати природу та піклуватися про здоров'я мешканців.

У відповідності до Європейського зеленого курсу триває поступовий розвиток альтернативної енергетики: у 2023 році встановлено 5 сонячних станцій. У співпраці з міжнародними партнерами Криворізька МТГ активно працює над посиленням енергетичної стійкості комунальних об'єктів: закладів охорони здоров'я, соціальних установ, шкіл, дитячих садочків, критичної інфраструктури.

Реалізація Стратегічної цілі 2 буде відбуватися через упровадження п'ятих оперативних цілей:

- 2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності.
- 2.2. Трансформована стала екосистема та екологічно свідомі громада.
- 2.3. Ефективна система управління відходами.
- 2.4. Комплексний моніторинг стану довкілля.
- 2.5. Енергетично стійка та енергоефективна громада.

Структура оперативних цілей та завдань за стратегічною ціллю 2. Громада ефективного управління ресурсами зі сталою екосистемою:

Оперативні цілі	Завдання
1	2
2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності	2.1.1. Покращення якості повітря та досягнення кліматичної безпеки
	2.1.2. Відновлення та оздоровлення водних екосистем
	2.1.3. Дослідження стану Криворізького залізничного басейну для запобігання виникненню на його території катастроф техногенного й природного характеру
2.2. Трансформована стала екосистема та екологічно свідомі громада	2.2.1. Відновлення екологічної цінності порушених земель
	2.2.2. Забезпечення сталого управління, збереження, відновлення та збалансованого використання цінних природних комплексів
	2.2.3. Збереження наявних і розвиток нових сучасних інноваційних «зелених» публічних просторів
	2.2.4. Підвищення рівня обізнаності й поінформованості населення у сфері охорони та збереження довкілля
	2.2.5. Здійснення просвітницької діяльності для формування в суспільстві екологічних цінностей і підвищення екологічної свідомості
2.3. Ефективна система управління відходами	2.3.1. Розвиток об'єктів інфраструктури управління побутовими та промисловими відходами
	2.3.2. Удосконалення системи управління побутовими відходами на інноваційних засадах
	2.3.3. Запобігання негативному впливу промислових відходів на навколишнє природне середовище

1	2
2.4. Комплексний моніторинг стану довкілля	2.4.1. Розбудова системи моніторингу навколишнього середовища для ефективного використання природних ресурсів і охорони довкілля
	2.4.2. Упровадження новітніх технологій для моніторингу довкілля та аналізу даних
2.5. Енергетично стійка та енергоефективна громада	2.5.1. Збільшення частки альтернативних джерел в енергетичному балансі та підвищення енергетичної стійкості
	2.5.2. Зменшення обсягів втрат / споживання енергоресурсів
	2.5.3. Упровадження ефективної системи муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу
	2.5.4. Популяризація та заохочення енергозберігаючої поведінки мешканців Криворізької МТГ

Оперативна ціль 2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності

Під час воєнного стану, оголошеного в країні внаслідок збройної агресії проти України, Кривий Ріг залишається одним з найбільших промислових центрів України та має суттєві екологічні проблеми, пов'язані з високим рівнем забруднення повітря, водних ресурсів і ґрунтів через діяльність підприємств металургійної та гірничодобувної промисловості.

Реалізація природоохоронних заходів здійснювалася в складних умовах воєнного стану, «блекаутів», ракетних обстрілів, спаду виробництва, обмеженого водопостачання внаслідок знищення РФ Каховського водосховища та руйнування греблі Карачунівського водосховища.

Обсяги викидів забруднюючих речовин наразі суттєво знизилися, що, здебільшого, пов'язано зі скороченням промислового виробництва в умовах воєнного стану. Водночас важливо усвідомлювати, що післявоєнне відновлення економіки та зростання виробничої активності мають відбуватися паралельно з упровадженням ефективних повітроохоронних заходів, аби не допустити повернення до критичних рівнів забруднення.

Питання якості атмосферного повітря в Криворізькій МТГ залишаються надзвичайно важливими, адже повітря є базовим компонентом життєдіяльності людини, і його стан безпосередньо впливає на здоров'я населення, тривалість і якість життя. У зв'язку з цим місцева влада орієнтує діяльність на впровадження сучасних технологій очищення викидів, поступову заміну застарілого обладнання на промислових об'єктах, розширення зелених зон і створення «зелених коридорів» для покращення якості повітря.

Зменшилися також викиди стічних вод від промислових підприємств. У 2023 році підприємствами скинуто 11,3 млн м³ стічних вод, що на 51% менше, ніж у 2018 році. Однак, військові дії поглиблюють проблеми з якістю води та водопостачанням у Криворізькій МТГ. Після руйнування Каховської греблі в червні 2023 року водопостачання громади залежить від Карачунівського та Південного водосховищ. У зв'язку з чим було реалізовано експериментальний проєкт з будівництва магістрального водогону р. Інгулець – Південне водосховище. Комплексно вирішуючи питання забезпечення питним водопостачанням мешканців Криворізької МТГ та оздоровлення річки Інгульця, вдалося забезпечити подачу у 2023 році понад 151 млн м³, у 2024 році понад

365 млн м³ дніпровської води каналом Дніпро – Інгулець до Карачунівського водосховища.

Ефективне управління ресурсами, зокрема водними, енергетичними та земельними, є також ключовим для забезпечення сталого розвитку довкілля. Згідно з Директивою 2000/60/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики» необхідно забезпечити раціональне використання водних ресурсів та їх відновлення. Це може бути здійснено шляхом реалізації заходів і проєктів з відновлення проточності водних артерій Криворізької МТГ, реконструкції та модернізації мереж водовідведення і очисних споруд, упровадження систем рециркуляції води на промислових підприємствах.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності:

Завдання	Сфери реалізації проєктів
2.1.1. Покращення якості повітря та досягнення кліматичної безпеки	Повна ідентифікація джерел забруднення повітряного басейну. Оцінка ризиків та вразливості соціально-економічних і екологічних систем до зміни клімату, конкретних кліматичних загроз, що впливають на територію Криворізької МТГ, здатність до адаптації та аналіз можливих наслідків. Розробка й реалізація плану поліпшення якості атмосферного повітря та зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів і збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами
2.1.2. Відновлення та оздоровлення водних екосистем	Повна ідентифікація джерел забруднення водних ресурсів. Реалізація проєктів з відновлення водності, гідрологічного режиму й екологічного оздоровлення водних об'єктів громади, зокрема річок Інгульця, Саксагані та Старої Саксагані. Упровадження в комунальному господарстві/промисловому виробництві найкращих доступних технологій і методів управління, спрямованих на зниження рівня забруднення водних об'єктів, у тому числі використання стічних, фільтраційних вод у оборотному циклі, для технологічних потреб
2.1.3. Дослідження стану Криворізького залізрудного басейну для запобігання виникненню на його території катастроф техногенного й природного характеру	Реалізація заходів Державної програми дослідження стану техногенної частини земної кори Криворізького залізрудного басейну для запобігання виникненню на його території катастроф техногенного та природного характеру. Проведення досліджень небезпечних техногенних і природних процесів, зумовлених діяльністю залізрудних підприємств Криворізького басейну. Картування та районування промислових і селітебних територій за рівнем безпечної експлуатації

Очікувані результати:

Створено актуальний реєстр джерел викидів забруднюючих речовин та парникових газів.

Отримано комплексну оцінку вразливості Криворізької МТГ до змін клімату (екстремальні температури, посухи, повені тощо).

Визначено ключові кліматичні загрози, які впливають на здоров'я населення, економіку, інфраструктуру та екосистеми.

Розроблено рекомендації для промислових підприємств щодо оптимізації

технологічних процесів для зниження рівня викидів.

Скорочено обсяги викидів забруднюючих речовин і парникових газів від промислових підприємств за рахунок модернізації виробництва.

Забезпечено належний екологічний стан водних об'єктів, зокрема річок Інгульця, Саксагані та Старої Саксагані.

Зменшено негативний вплив виробничої діяльності підприємств на стан поверхневих та підземних вод.

Створено систему попередження виникнення надзвичайних ситуацій на землях, порушених при тривалій та інтенсивній експлуатації криворізьких родовищ корисних копалин за більше ніж 140-річний період розробки залізорудного басейну та розвитку гірничої інфраструктури громади.

Індикатори:

Темп зростання/зниження викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення, % до попереднього року.

Темп зростання/зниження викидів парникових газів від стаціонарних джерел забруднення, % до попереднього року.

Обсяг скиду стічних вод у водні об'єкти, млн м³.

Оперативна ціль 2.2. Трансформована стала екосистема та екологічно свідомі громади

У центрі особливої уваги Криворізької МТГ є забезпечення стабільності екосистеми, ефективного управління ресурсами, упровадження якісного моніторингу довкілля та розвиток екоосвіти.

На території Криворізької МТГ налічується 14 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 375,45 га, з них 3 об'єкти загальнодержавного значення. Протягом 2016–2023 років проведено біологічну рекультивацію земель на площі 58,2 га.

Збереження екосистеми громади значною мірою залежить від видобутку корисних копалин та промислової діяльності. Згідно з Директивою ЄС 92/43/ЄЕС «Про збереження природних середовищ істот та дикої природи» необхідно зберігати біорізноманіття та відновлювати порушені екосистеми. З цією метою необхідно передбачити рекультивацію порушених земель, зокрема територій колишніх кар'єрів, створення нових природних заповідників та заказників для збереження біорізноманіття та відновлення зелених насаджень і створення нових паркових зон.

Збереження екосистеми забезпечує стабільність клімату, запобігає деградації ґрунтів і зменшує ризики природних катастроф.

Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» визначено, що просвіта в інтересах збалансованого (сталого) розвитку дасть змогу встановити методологічні основи та запровадити безперервну екологічну освіту. Випереджаючими темпами має розвиватися всеохоплююча екологічна просвіта та виховання зростаючого покоління шляхом підтримки діяльності позашкільних закладів освіти, еколого-натуралістичних центрів та природничих секцій центрів дітей і юнацтва та профільних громадських організацій.

Екоосвіта є ключовим інструментом для формування екологічної свідомості громадян. Згідно з Програмою дій ЄС у галузі освіти для сталого розвитку необхідно інтегрувати екологічні знання в освітні програми, упроваджувати екологічні курси в школах та закладах вищої освіти, проводити громадські кампанії з екологічної тематики, залучати молодь і громадян до екологічних проєктів та ініціатив.

Підвищення рівня екологічної освіти, просвіти та виховання мешканців Криворізької МТГ сприятиме запровадженню в повсякденне життя громадян моделей сталого споживання, активізуватиме їх роль у запобіганні забрудненню та здійсненні контролю за станом навколишнього природного середовища, сталому використанні природних ресурсів і відновленні природно-ресурсного потенціалу України.

***Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 2.2.
Трансформована стала екосистема та екологічно свідома громада:***

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
2.2.1. Відновлення екологічної цінності порушених земель	Продовження робіт з рекультивації земель, що були порушені внаслідок гірничодобувної діяльності, у тому числі шляхом зворотного заповнення. Відновлення екосистем, посадка дерев і чагарників, упровадження інноваційних методів пилопригнічення відвалів, хвостосховищ, бортів та уступів кар'єрів. Перетворення промислових об'єктів після рекультивації на зони відпочинку з урбаністичним дизайном і соціальною інфраструктурою
2.2.2. Забезпечення сталого управління, збереження, відновлення та збалансованого використання цінних природних комплексів	Підтримка й поліпшення естетичного, санітарно-епідеміологічного та епізоотичного стану Криворізької МТГ. Сприяння створенню приватних ветеринарних клінік, що надають комплексний спектр послуг, зокрема для безпритульних тварин. Охорона, утримання та збереження об'єктів природно-заповідного фонду, у тому числі нових. Розробка проєктів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду. Використання об'єктів природно-заповідного фонду в освітньо-виховних, науково-дослідних цілях. Дослідження впливу планованої діяльності на об'єкти тваринного й рослинного світу, екомережу
2.2.3. Збереження наявних і розвиток нових сучасних інноваційних «зелених» публічних просторів	Розширення зелених зон і збільшення кількості зелених насаджень, створення / утримання нових парків, скверів, рекреаційних зон і куточків відпочинку. Комплексна оцінка стану зелених насаджень. Облаштування зелених зон альтанками, дитячими майданчиками, велодоріжками. Реалізація заходів з благоустрою Криворізької МТГ у сфері зеленого господарства
2.2.4. Підвищення рівня обізнаності й поінформованості	Видання поліграфічної продукції екологічної тематики. Проведення просвітницьких акцій (семінарів, «круглих столів»), що популяризують та заохочують населення, особливо

1	2
населення у сфері охорони та збереження довкілля	дітей і молодь, до ощадливого ставлення до природи. Висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища у медіа та офіційних вебресурсах. Проведення соціологічних досліджень щодо вивчення громадської думки про стан довкілля
2.2.5. Здійснення просвітницької діяльності для формування в суспільстві екологічних цінностей і підвищення екологічної свідомості	Проведення конкурсу студентських наукових робіт з питань екології. Проведення інформаційно-навчальної кампанії, зокрема через медіа, соціальні мережі та громадські заходи, рейдів серед населення з питань збереження довкілля, належного поводження з відходами, недопущення спалювання сухої рослинності. Організація, проведення та участь у акціях, форумах, семінарах, тренінгах з питань охорони довкілля. Упровадження екологічної освіти в закладах дошкільної та середньої освіти, зокрема включення в навчальні плани обов'язкового проведення тематичного позакласного заходу з питань екології. Підтримка екологічних ініціатив громадських організацій, забезпечення можливостей для участі громадськості в процесі ухвалення рішень, що стосуються довкілля. Залучення мешканців Криворізької МТГ до проведення екологічних заходів (озеленення, благоустрою тощо)

Очікувані результати:

Трансформована екосистема Криворізької МТГ.
Збільшені паркові зони, зони рекреацій, зелений каркас Криворізької МТГ.
Рекультивовано землі колишніх промислових підприємств.
Поліпшено стан довкілля та гармонійне співіснування людини й природи.
Збережено й відтворено цінний природний ландшафт, збережено унікальні рослинні угруповання та геологічні виходи гірських порід.
Забезпечено підтримку загального екологічного балансу в Криворізькій МТГ.
Зменшено антропогенне навантаження на довкілля.
Підвищено рівень інформованості мешканців про стан зелених насаджень.
Збільшено кількість населення, поінформованого про стан довкілля.
Змінено ставлення мешканців громади до природи, підвищено їх екологічну культуру та обізнаність.
Відкритість і прозорість вирішення питань у сфері охорони та поліпшення стану навколишнього природного середовища Криворізької МТГ.

Індикатори:

Біостерилізація, вакцинація, ревакцинація безпритульних тварин.
Кількість висаджених зелених насаджень (дерев і чагарників), у тому числі на порушених землях, промислових територіях, санітарно-захисних зонах
Обсяг рекультивованих земель.
Площа територій, на яких упроваджено новітні екологічні технології (методи) пом'якшення впливу промисловості на навколишнє середовище.
Кількість проведених інформаційних кампаній (акцій, семінарів, вебінарів тощо).

Оперативна ціль 2.3. Ефективна система управління відходами

Щорічно в Криворізькій МТГ утворюється понад 200 млн тонн промислових відходів, з яких 31–34% утилізуються. У 2023 році використано 275,9 млн тонн відходів видобувної промисловості. Упроваджено систему роздільного збирання відходів, придбано 2 602 контейнери для збирання ТПВ, зокрема роздільного.

Продовження впровадження роздільного збирання відходів, збільшення кількості контейнерів для різних видів відходів, будівництво комплексів з переробки, знешкодження та складування побутових відходів, зокрема використання RDF-палива, сприятимуть покращенню довкілля та кліматичній нейтральності Криворізької МТГ.

Така робота має бути підкріплена відповідною просвітницькою кампанією серед населення.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 2.3. Ефективна система управління відходами:

Завдання	Сфери реалізації проєктів
2.3.1. Розвиток об'єктів інфраструктури управління побутовими та промисловими відходами	Налагодження переробки відходів та отримання вторинної сировини, RDF-сировини, компосту. Нове будівництво комплексу з переробки, знешкодження та складування побутових відходів. Створення нових, реконструкція, модернізація наявних об'єктів оброблення відходів промисловості
2.3.2. Удосконалення системи управління побутовими відходами на інноваційних засадах	Установлення контейнерів біля громадських закладів та в місцях масового відпочинку. Реалізація пілотного проєкту з установлення контейнерів для збору ресурсоієнних компонентів побутових відходів. Здійснення благоустрою та ремонту контейнерних майданчиків Криворізької МТГ Оновлення матеріально-технічної бази для збирання змішаних побутових відходів та для роздільного збирання побутових відходів. Упровадження експериментального проєкту щодо збирання небезпечних відходів мобільними (пересувними) пунктами у форматі «Екобус»
2.3.3 Запобігання негативному впливу промислових відходів на навколишнє природнє середовище	Утилізація та переробка будівельних відходів, що залишилися після демонтажу, і відходів споруд для їх приведення у стан, придатний для повторного використання. Проведення комплексних досліджень та впровадження напрацювань і найкращих доступних технологій управління промисловими відходами та відходами видобувної промисловості, зокрема технологій зворотного заповнення. Виведення з експлуатації та організація виконання комплексу заходів з приведення в безпечний стан об'єктів управління відходами, зокрема хвостосховищ. Підготовка до повторного використання, рециклінгу та іншого матеріального відновлення відходів будівництва й знесення, відходів руйнувань

Очікувані результати:

Створено сучасну інфраструктуру переробки побутових і промислових відходів.

Перехід до циркулярної економіки та сталого управління побутовими й промисловими відходами.

Зменшено обсяги захоронення відходів і збільшено обсяги їх повторного використання та рециклінгу.

Створено умови для фінансування та залучення інвестицій у сектор управління відходами.

Зменшено вплив відходів на навколишнє середовище та здоров'я людини.

Зменшено обсяги захоронення побутових відходів.

Упроваджено найкращі доступні технології та методи управління відходами.

Індикатори:

Кількість придбаних та встановлених сучасних контейнерних систем для збору ТПВ.

Обсяг відновлених промислових відходів до загального обсягу утворених підприємствами.

Частка відходів, що захоронюється, від загального обсягу утворених відходів.

Оперативна ціль 2.4. Комплексний моніторинг стану довкілля

Систематичний моніторинг довкілля дозволяє оперативно виявляти проблеми та вживати заходів для їх розв'язання.

У сфері розбудови та вдосконалення моніторингу показників якості повітря управлінням екології виконкому Криворізької міської ради як органом управління якістю атмосферного повітря забезпечено комплексний підхід до моніторингу показників якості атмосферного повітря, а також розвиток автоматизованої системи спостереження.

За результатами співпраці з Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні за сприяння Уряду Королівства Швеції у 2024 році отримано сучасне обладнання для моніторингу атмосферного повітря: портативну (інтегровану з квадрокоптером) та індикативну станції моніторингу.

Після інтеграції індикативної станції міська автоматизована система моніторингу збільшилась і зараз охоплює 35 постів автоматичного спостереження, з яких 6 постів – КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР та 29 промислових постів. Портативна станція розширює можливості стаціонарної мережі, забезпечуючи моніторинг у важкодоступних районах та зонах підвищеного ризику, що сприяє створенню більш гнучкої оперативної системи екологічного моніторингу.

У межах реалізації заходів Міської програми вирішення екологічних проблем Кривбасу та поліпшення стану навколишнього природного середовища на відповідні роки та Програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2022–2026 роки для агломерації «Кривий Ріг» проведено модернізацію трьох постів автоматичного спостереження міської автоматизованої системи моніторингу атмосферного повітря шляхом заміни обладнання сучасними газоаналізаторами.

Відповідно до Короткострокового плану дій для агломерації «Кривий Ріг» забезпечено інформування мешканців громади через засоби медіа про настання несприятливих метеорологічних умов (надалі – НМУ) з наданням рекомендацій для чутливих груп населення. Організовано координацію діяльності роботи промислових підприємств щодо виконання повітроохоронних заходів при НМУ та забезпечення виробничого контролю за параметрами викидів від стаціонарних джерел і якістю повітря на межі санітарно-захисної зони. Проаналізовано показники якості атмосферного повітря при 90 випадках НМУ, що фіксувалися протягом 2024 року.

Узагальнена інформація про якість атмосферного повітря висвітлюється аналітичним відділом показників атмосферного повітря КП «Інститут розвитку міста Кривий Ріг» КМР на офіційній сторінці в соціальній мережі «Facebook» та в телеграм-каналі «Екомоніторинг Кривий Ріг». Для повної об'єктивної інформації про довкілля в Криворізькій МТГ з 2017 року паралельно з автоматизованою системою моніторингу проводяться інструментально-лабораторні дослідження якості повітря, води та з 2019 року – ґрунту.

Лабораторні дослідження якості атмосферного повітря проводяться щомісячно у 12 моніторингових точках. Для проведення моніторингу атмосферного повітря в селітебній зоні Криворізької МТГ залучено пересувну станцію екологічного моніторингу Комунального підприємства «Центр екологічного моніторингу» Дніпропетровської обласної ради».

Повномасштабна російська агресія проти України, унаслідок якої зруйновано дамбу Карачунівського водосховища та знищено Каховське водосховище, призвела до зміни водогосподарської ситуації в басейні річки Інгульця, що із червня 2023 року стала джерелом питного водопостачання мешканців Криворізької агломерації. Тому питання моніторингу якості води водних об'єктів Криворізької МТГ, зокрема річок Інгульця та її лівої притоки річки Саксагані, набуло ще більшої актуальності. Проведення досліджень визначення якості води водних об'єктів дозволяє виявляти несанкціоновані скиди, проводити моніторинг скиду стічних вод промисловими підприємствами громади. Дослідження проводяться щомісячно в 16 точках.

Дослідження якості ґрунтів здійснюється в п'яти моніторингових точках за 32 компонентами хімічних елементів.

Загалом протягом 2017–2020 років проведено понад 3 100 досліджень якості атмосферного повітря, 6 628 досліджень за хімічними та санітарно-мікробіологічними показниками стану водних об'єктів, 880 досліджень ґрунтів

Згідно з Директивою Європейського Парламенту і Ради 2007/2/ЄС від 14 березня 2007 року про створення Інфраструктури просторової інформації у Європейському Співтоваристві (INSPIRE) необхідно створювати інтегровані системи моніторингу довкілля. А саме: упровадити єдину систему збору та аналізу даних про стан довкілля, що дозволить оперативно реагувати на екологічні загрози, додаткові засоби моніторингу стану повітря, води та ґрунтів, зокрема використання сучасних технологій, таких як: дрони та сенсори, публікувати дані моніторингу в режимі реального часу для інформування громадськості, співпрацювати з науковими установами й залучати їх до моніторингу та аналізу стану довкілля для розробки ефективних заходів щодо його покращення.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 2.4. Комплексний моніторинг стану довкілля:

Завдання	Сфери реалізації проєктів
2.4.1. Розбудова системи моніторингу навколишнього середовища для ефективного використання природних ресурсів і охорони довкілля	Розробка програмного забезпечення для збору, зберігання та аналізу даних про стан повітря, води, ґрунтів та створення мобільного додатка для інформування громадян про стан довкілля. Проведення в Криворізькій МТГ регулярного моніторингу повітря, водних об'єктів та ґрунтів. Установлення нових постів автоматичного спостереження за станом атмосферного повітря, оснащених сучасним обладнанням
2.4.2. Упровадження новітніх технологій для моніторингу довкілля та аналізу даних	Використання мобільних (пересувних) лабораторій для експрес-аналізу. Реалізація проєкту «Екокупол». Створення інтерактивної «мапи» (онлайн-мапи) Криворізької МТГ для постійного моніторингу стану повітря, зокрема води та ґрунтів з висвітленням результатів лабораторних досліджень. Упровадження додаткових засобів моніторингу стану повітря, води та ґрунтів. Залучення наукових установ до моніторингу та аналізу стану довкілля для розробки ефективних заходів щодо його покращення. Розробка програмного продукту для прогнозного моделювання забруднення повітря

Очікувані результати:

Створено єдину автоматизовану систему збору та аналізу даних про стан довкілля.

Залучено наукові установи до моніторингу та аналізу стану довкілля.

Забезпечено своєчасне виявлення джерел забруднення довкілля.

Розширено базу даних показників атмосферного повітря.

Проведено оцінку впливу промисловості та суб'єктів господарювання на якість повітря.

Забезпечено доступ до актуальної інформації про стан атмосферного повітря в режимі реального часу.

Індикатори:

Кількість проведених лабораторних досліджень якості повітря, водних об'єктів, ґрунтів.

Кількість постів автоматичного спостереження за станом атмосферного повітря.

Оперативна ціль 2.5. Енергетично стійка та енергоефективна громада

В умовах зростаючої енергетичної нестабільності, кліматичних загроз та залежності від викопних джерел енергії забезпечення енергетичної стійкості, підвищення енергоефективності та поступова декарбонізація є ключовими пріоритетами для сталого розвитку Криворізької МТГ. Реалізація оперативної цілі

дозволить значно зменшити вразливість інфраструктури громади до енергетичних криз, підвищити якість життя населення та сприяти економічному зростанню завдяки залученню інвестицій у «зелену» енергетику.

Системне впровадження енергоефективних заходів, альтернативних джерел енергії та інших заходів дасть змогу оптимізувати місцеве енергоспоживання, зменшити витрати бюджетних закладів (установ, підприємств) та покращити енергетичну незалежність Криворізької МТГ. Це також сприятиме зниженню викидів CO₂ в атмосферу. Участь громадян, їх обізнаність і мотивація до енергоощадної поведінки є також важливими чинниками успішності змін.

Криворізька МТГ вже має позитивний досвід у цьому напрямі. Упроваджено 5 сонячних електростанцій на об'єктах комунальної власності (чотири з яких за моделлю енергосервісу) і ця робота продовжується. У межах співпраці з ЄБРР триває робота з реалізації інвестиційного проєкту «Підвищення енергоефективності громадських будівель у м. Кривому Розі», до якого включено 36 бюджетних закладів, у тому числі 17 дошкільної, 18 загальної середньої та 1 позашкільної освіти. Проєктом передбачається впровадження комплексу енергозберігаючих заходів, спрямованих на зменшення споживання енергії та витрат на експлуатацію і технічне обслуговування будівель бюджетних установ, скорочення викидів CO₂. Після реалізації проєкту мають поліпшитися умови навчання та перебування в закладах учнів шкіл і вихованців дошкільних навчальних закладів. Ведеться робота з упровадження автономного опалення в закладах охорони здоров'я (блочно-модульні котельні для трьох лікарень) та закладах освіти (теплові насоси).

Оперативна ціль відповідає національним документам: Енергетична стратегія України на період до 2050 року, Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року, а також Програмі енергоефективності та декарбонізації м. Кривого Рогу на період 2024–2035 років, затвердженій рішенням міської ради від 28.08.2024 №3002, зі змінами.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 2.5. Енергетично стійка та енергоефективна громада:

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
2.5.1. Збільшення частки альтернативних джерел в енергетичному балансі та підвищення енергетичної стійкості	Упровадження сонячних електростанцій на комунальних закладах, установах, підприємствах. Упровадження теплових насосів для забезпечення тепловою енергією комунальних закладів, установ, підприємств. Упровадження біоенергетичних технологій. Упровадження вітрових електростанцій. Упровадження інтелектуальні мережі «Smart grid». Створення Smart Energy Park. Використання технологій когенерації для виробництва тепла та електроенергії. Упровадження акумуляторних накопичувачів. Модернізація енергетичної інфраструктури для інтеграції ВДЕ. Залучення інвестицій у проєкти «зеленої» енергетики через державні та міжнародні програми підтримки

1	2
2.5.2. Зменшення обсягів втрат / споживання енергоресурсів	Проведення комплексної термомодернізації будівель (утеплення фасадів, заміна старих вікон і дверей на енергоефективні, утеплення покрівлі, горіщ, модернізація систем опалення, установлення індивідуальних теплових пунктів тощо). Оптимізація роботи систем теплопостачання: модернізація котелень, заміна та модернізація теплових мереж, упровадження блочно-модульних котелень, використання низькопотенційної теплової енергії. Упровадження систем диспетчеризації та моніторингу на КІТМ «Криворіжтепломережа». Оптимізація енергетичних витрат систем водопостачання та водовідведення Криворізької МТГ
2.5.3. Упровадження ефективної системи муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу	Упровадження ефективної системи муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу. Інтеграція автоматизованих вузлів обліку в систему енергомоніторингу за допомогою комунікаційних модемів та пристроїв для дистанційного зчитування. Розробка Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату і його адаптація в муніципальний енергетичний план. Упровадження та реалізація програм/проектів з енергозбереження, використання енергоефективного обладнання. Розробка Стратегії посилення стійкості та декарбонізації в системі централізованого теплопостачання
2.5.4. Популяризація та заохочення енергозберігаючої поведінки мешканців Криворізької МТГ	Проведення просвітницьких акцій (семінарів, «круглих столів» тощо), що популяризують та заохочують населення, особливо дітей і молодь, до ощадного й ефективного використання енергії. Проведення акції «Дні енергії» у межах Європейської ініціативи «Угоди мерів – Схід». Участь представників органів місцевого самоврядування та комунальних підприємств у навчаннях, підвищеннях кваліфікації та ін.

Очікувані результати:

Упроваджено ефективний муніципальний енергоменеджмент і енергомоніторинг.

Підвищено енергетичну стійкість та незалежність Криворізької МТГ.

Зменшено витрати на енергоносії.

Скорочено викиди парникових газів.

Підвищено енергоефективність об'єктів комунальної власності Криворізької МТГ.

Забезпечено розвиток сонячної енергетики.

Підвищено рівень енергетичної безпеки та енергонезалежності Криворізької МТГ.

Індикатори:

Економія енергоресурсів – зниження споживання енергії за рахунок енергоефективних заходів.

Кількість термомодернізованих об'єктів комунальної власності.

Кількість комунальних закладів, інтегрованих у систему енергомоніторингу за допомогою комунікаційних модемів та пристроїв для автоматизованої передачі даних.

6.3. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ГРОМАДА З ДИВЕРСИФІКОВАНОЮ ЕКОНОМІКОЮ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ

Кривий Ріг як один з найбільших промислових центрів України має значний економічний потенціал, що базується на ГМК. Однак, залежність від монопрофільної структури економіки створює ризики для сталого розвитку, особливо в умовах воєнного стану та економічної нестабільності. Для забезпечення стійкого економічного розвитку Криворізька МТГ прагне диверсифікувати економіку, залучати інвестиції та розвивати нові галузі, що дозволить зменшити залежність від традиційних промислових секторів.

Криворізька МТГ має значний інвестиційний потенціал, зокрема завдяки наявності вільних земельних ділянок, індустріального парку «Кривбас» та розвиненої інфраструктури. У 2024 році було залучено понад 61,4 млн грн грантової підтримки для суб'єктів МСБ, що дозволило створити понад 277 нових робочих місць. Криворізька МТГ активно співпрацює з міжнародними партнерами, такими як ЄБРР, GIZ, UNICEF, USAID та іншими, для реалізації інфраструктурних і соціальних проєктів.

Для диверсифікації економіки Криворізька МТГ планує розвивати нові галузі, такі як: альтернативна енергетика, циркулярна економіка та інноваційні технології, подієвий, промисловий, історичний, креативний та інші різновиди туризму.

У 2023 році на території Криворізької МТГ встановлено 5 сонячних електростанцій, що сприяє зміцненню енергетичної стійкості, підвищенню частки ВДЕ у структурі енергозабезпечення та відповідає цілям Європейського зеленого курсу (European Green Deal).

Перспективним є розвиток саме промислового туризму, про що свідчить кількість розроблених екскурсійних маршрутів (станом на 01.01.2025 – 145 маршрутів) та туристична відвідуваність – понад 231 тис. осіб.

Криворізька МТГ активно працює над створенням сприятливого інвестиційного клімату, зокрема через упровадження електронних сервісів для бізнесу, підтримку стартапів та залучення інвесторів. У 2024 році було підписано 18 меморандумів про взаєморозуміння з міжнародними організаціями, що дозволило залучити додаткові ресурси для розвитку економіки.

Реалізація стратегічної цілі 3 «Громада з диверсифікованою економікою та інвестиційним потенціалом» дозволить Криворізькій МТГ стати прикладом економічно стійкої, що ефективно використовує потенціал для залучення інвестицій та розвитку нових галузей. Це відповідає як національним, так і європейським стандартам у галузі економічного розвитку та інновацій. Криворізька МТГ демонструє, що навіть в умовах воєнного стану можливо впроваджувати інноваційні підходи до економічного розвитку, залучати інвестиції та створювати нові можливості для бізнесу й населення.

Реалізація Стратегічної цілі 3 буде відбуватися через упровадження п'яти оперативних цілей:

- 3.1. Розвинені супутні підприємства гірничо-металургійного кластеру.
- 3.2. Розвинений сектор МСП.
- 3.3. Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка.

3.4. Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями.

3.5. Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, ІТ.

Структура оперативних цілей та завдань за стратегічною ціллю 3. Громада з диверсифікованою економікою та інвестиційним потенціалом:

Оперативні цілі	Завдання
3.1. Розвинені супутні підприємства гірничо-металургійного кластеру	3.1.1. Розвиток супутніх підприємств, що обслуговують ГМК
	3.1.2. Залучення підприємств, що займаються переробкою відходів (шлаків, пустих порід, шлаків) у корисну продукцію
	3.1.3. Використання відходів ГМК для виробництва будівельних матеріалів
	3.1.4. Сприяння розвитку транспорту й логістики
3.2. Розвинений сектор МСП	3.2.1. Система навчання та інформаційної підтримки місцевих суб'єктів господарювання
	3.2.2. Система маркетингової підтримки суб'єктів господарювання
	3.2.3. Розвиток соціальних форм підприємництва
	3.2.4. Розвиток інституцій інфраструктури підтримки підприємництва
	3.2.5. Розвиток трудових ресурсів, створення системи забезпечення підприємств Криворізької МТГ кваліфікованими кадрами
3.3. Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка	3.3.1. Стимулювання розвитку підприємств «зеленої» енергетики
	3.3.2. Упровадження сучасних технологій і матеріалів у будівельну галузь
	3.3.3. Повторне використання ресурсів, апсайклінг
	3.3.4. Розвиток високотехнологічної металообробки
3.4. Інвестиційно-приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями	3.4.1. Створення організаційних та інституційних засад для залучення інвестицій і розвиток міжнародної співпраці
	3.4.2. Реалізація публічних інвестиційних проєктів для відновлення та розвитку Криворізької МТГ
	3.4.3. Маркетинг території та формування позитивного іміджу Криворізької МТГ, підвищення її інвестиційної привабливості
	3.4.4. Створення та розвиток інвестиційних / інноваційних проєктів / продуктів
3.5. Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, ІТ	3.5.1. Захист, збереження, примноження та використання потенціалу культурної спадщини й культурних цінностей
	3.5.2. Модернізація закладів культури та комерціалізація нематеріальної культурної спадщини
	3.5.3. Розвиток промислового туризму
	3.5.4. Створення умов для розвитку ІТ-сфери

Оперативна ціль 3.1. Розвинені супутні підприємства гірничо-металургійного кластеру

Ця оперативна ціль спрямована на розвиток супутніх підприємств, що обслуговують ГМК Криворізької МТГ, таких як: переробка відходів, виробництво будівельних матеріалів, транспортування та логістика. Реалізація цієї цілі дозволить збільшити економічний потенціал Криворізької МТГ, створити нові робочі місця та зменшити екологічне навантаження на довкілля.

ГМК є ключовим чинником економічного розвитку Криворізької МТГ, але він потребує підтримки супутніх підприємств для підвищення ефективності та зменшення витрат.

Розміщення супутніх підприємств у межах індустріального парку дозволить зменшити логістичні витрати та підвищити ефективність взаємодії між підприємствами. Індустріальний парк «Кривбас» уже створений і його розвиток дозволить залучити нові підприємства, що спеціалізуються на виробництві обладнання, наданні послуг з ремонту та обслуговування.

ГМК виробляє велику кількість відходів, таких як: шлаки, пусті породи та шлами, що можуть бути перероблені в корисну продукцію, наприклад: будівельні матеріали або сировину для інших галузей.

Переробка відходів дозволить зменшити екологічне навантаження на довкілля, що є важливим у контексті сталого розвитку Криворізької МТГ. А залучення підприємств, що спеціалізуються на переробці відходів, створить нові робочі місця та додаткові джерела доходу для Криворізької МТГ.

Відходи ГМК, такі як шлаки та пусті породи, можуть бути використані для виробництва будівельних матеріалів, що дозволить зменшити витрати на сировину для будівництва. Використання відходів для виробництва будівельних матеріалів сприятиме розвитку будівельної галузі в Криворізькій МТГ, що є важливим у контексті відновлення інфраструктури після війни. Це також дозволить зменшити кількість відходів, що накопичуються на території Криворізької МТГ, і покращити екологічну ситуацію.

ГМК потребує ефективної транспортної та логістичної інфраструктури для транспортування сировини й готової продукції.

Розвиток транспорту та логістики дозволить зменшити витрати на перевезення та підвищити конкурентоспроможність продукції, що виробляється в Криворізькій МТГ. Покращення транспортної інфраструктури також сприятиме розвитку інших галузей економіки, таких як торгівля та туризм, що є важливим для диверсифікації економіки Криворізької МТГ.

Реалізація оперативної цілі дозволить Криворізькій МТГ підвищити ефективність ГМК, зменшити екологічне навантаження, створити нові робочі місця та забезпечити сталий економічний розвиток. Це особливо важливо в умовах воєнного стану та необхідності відновлення інфраструктури після війни.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 3.1. Розвинені супутні підприємства гірничо-металургійного кластеру:

Завдання	Сфери реалізації проєктів
1	2
3.1.1. Розвиток супутніх підприємств, що обслуговують ГМК	Створення умов для розміщення підприємств, які спеціалізуються на обслуговуванні ГМК (наприклад, виробництво обладнання, ремонтні послуги, логістика тощо). Партнерство з підприємствами ГМК (укладення угод з підприємствами, у тому числі з ПАТ «Арселор Міттал Кривий Ріг», щодо розміщення їх супутніх підприємств). Сприяння створенню спільних підприємств для виробництва комплектуючих, обладнання та надання послуг для ГМК, залучення міжнародних партнерів для інвестування в нові виробництва. Підтримка стартапів, що спеціалізуються на нових технологіях у галузі обслуговування ГМК
3.1.2. Залучення підприємств, що займаються переробкою відходів (шлаків, пустих порід, шламів) у корисну продукцію	Створення кластеру з переробки відходів (упровадження технологій для переробки шлаків, пустих порід та шламів) у корисну продукцію (наприклад, будівельні матеріали, сировину для хімічної промисловості). Залучення екологічних організацій та наукових установ для розробки екологічно чистих технологій переробки відходів. Упровадження системи рециклінгу для максимального використання відходів. Створення лабораторій з розробки технологій переробки та видобутку рідкоземельних матеріалів з відходів промислового виробництва
3.1.3. Використання відходів ГМК для виробництва будівельних матеріалів	Створення виробництва будівельних матеріалів. Створення спільних підприємств для виробництва та реалізації будівельних матеріалів. Залучення наукових установ для розробки інноваційних будівельних матеріалів з відходів. Упровадження нових технологій у будівництві, у тому числі 3D-друк будівельних конструкцій з відходів. Просування екологічно чистих будівельних матеріалів на ринку
3.1.4. Сприяння розвитку транспорту й логістики	Модернізація транспортної інфраструктури (розробка плану модернізації дорожньої мережі та логістичних центрів). Залучення інвесторів для фінансування проєктів модернізації логістичної інфраструктури. Упровадження сучасних технологій у логістиці, у тому числі автоматизованих систем управління вантажопотоками. Створення логістичних центрів. Розвиток мультимодальних перевезень (залізниця, авто-транспорт, авіація). Підтримка та розвиток міжнародного аеропорту Кривого Рігу. Укладення угод з міжнародними транспортними компаніями для розвитку логістичних маршрутів

Очікувані результати:

Підвищено ефективність експорту продукції ГМК.

Підвищено ефективність використання відходів, зменшення витрат на їх утилізацію та створення нових робочих місць.

Підвищено конкурентоспроможність будівельної галузі в Криворізькій МТГ.

Збільшено обсяги будівництва в Криворізькій МТГ.

Покращена ефективність транспортування сировини та готової продукції.

Створено нові джерела доходів бюджету Криворізької МТГ.

Індикатор:

Кількість наукових досліджень, проведених у сфері переробки відходів науково-дослідними установами (на рік).

Оперативна ціль 3.2. Розвинений сектор МСП

Криворізька МТГ як великий промисловий центр України значною мірою залежить від ГМК, що робить її економіку монопрофільною. В умовах повномасштабного вторгнення, що почалося у 2022 році, економіка Криворізької МТГ зазнала суттєвих проблем, зокрема через руйнування інфраструктури, зниження обсягів виробництва, ускладнення логістики та міграцію населення. Однак, МСБ продовжує відігравати важливу роль у підтримці економіки Криворізької МТГ, забезпечуючи зайнятість населення, та надавати послуги й виробляти товари місцевого споживання.

У 2024 році 1 022 суб'єкти господарювання подали заявки на гранти, з яких 302 отримали підтримку на загальну суму 61,4 млн грн, що дозволило створити понад 277 робочих місць. Необхідно посилити підтримку інституцій щодо отримання мікрокредитування для малого бізнесу, допомоги бізнесу відносно формування партнерств з міжнародними організаціями (ЄБРР, GIZ, UNICEF, USAID), які надаватимуть компенсації відсотків за кредитами для підприємств, що створюють нові робочі місця.

Важливим завданням є створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу через розвиток інфраструктури. У Криворізькій МТГ створено індустріальний парк «Кривбас», що може стати платформою для розвитку МСП у сфері переробки та виробництва.

Необхідно заохочувати розвиток інноваційних проєктів і стартапів. У Криворізькій МТГ створюється сучасна мережа STEM-лабораторії, що може стати основою для розвитку інноваційних проєктів.

Необхідно створити в Криворізькій МТГ фонд підтримки стартапів і проводити конкурси та хакатони для молодих підприємців, забезпечити доступ до навчальних програм з підприємництва та інновацій, навчання та підвищення кваліфікації для підприємців у нових умовах. У Криворізькій МТГ є 14 закладів фахової передвищої освіти та 12 закладів професійно-технічної освіти, що можуть бути залучені до навчання підприємців.

Необхідно організувати курси з цифровізації бізнесу, маркетингу та фінансового менеджменту й забезпечити доступ до міжнародних програм обміну досвідом.

У Криворізькій МТГ впроваджено електронні сервіси для надання адміністративних послуг, що дозволяє скоротити час на реєстрацію бізнесу. Необхідно й надалі продовжити цифровізацію адміністративних послуг та спрощення процедури отримання дозвільної документації.

Реалізація завдань у межах оперативної цілі дозволить створити сприятливе середовище для розвитку МСБ в Криворізькій МТГ, забезпечити підприємців необхідними знаннями, ресурсами та кваліфікованими кадрами. Це сприятиме диверсифікації економіки, створенню нових робочих місць та підвищенню конкурентоспроможності місцевих підприємств.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 3.2. Розвинений сектор МСП:

Завдання	Сфери реалізації проєктів
1	2
3.2.1. Система навчання та інформаційної підтримки місцевих суб'єктів господарювання	Підтримка в актуальному стані інформації для підприємців на онлайн-платформі (новини, законодавство, гранти, програми підтримки). Висвітлення на електронних ресурсах Криворізької міської ради та її виконавчого комітету аналітичних матеріалів, оглядів ринку, бізнес-кейсів. Проведення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності підприємців про доступні програми підтримки. Організація семінарів, конференцій, форумів для обміну досвідом та налагодження контактів. Використання соціальних мереж для комунікації з підприємцями. Розробка мобільних додатків, онлайн-платформ для зручного доступу до інформації та послуг. Створення інноваційних кластерів, бізнес-інкубаторів для підтримки стартапів. Обговорення актуальних питань ведення бізнесу на зустрічах підприємців з представниками місцевої влади. Співпраця з громадськими організаціями, бізнес-асоціаціями для реалізації спільних проєктів
3.2.2. Система маркетингової підтримки суб'єктів господарювання	Проведення досліджень споживчого попиту, конкурентного середовища, тенденцій ринку. Інформаційний супровід місцевих суб'єктів господарювання щодо участі у виставках, ярмарках, у тому числі міжнародних. Надання інформаційної підтримки в пошуку іноземних партнерів. Розширення проєкту «Марка якості «Криворіжжя»
3.2.3. Розвиток соціальних форм підприємництва	Підтримка в пошуку грантових ресурсів для розвитку соціальних підприємств. Залучення громадських організацій до розвитку соціального підприємництва. Організація навчальних програм із соціального підприємництва. Проведення майстер-класів від успішних соціальних підприємців. Популяризація ідей упровадження соціального підприємництва Інформаційна підтримка об'єктів бізнесу, де працюють люди з інвалідністю

1	2
	Сприяння функціонуванню об'єктів бізнесу з виробництва сувенірної продукції, де зайняті представники вразливих груп населення
3.2.4. Розвиток інституцій інфраструктури підтримки підприємництва	Створення бізнес-інкубаторів, допомога в отриманні приміщень, доступу до мереж «Інтернет» та консультаційна підтримка. Створення центрів інновацій, де підприємці можуть тестувати нові технології та отримувати доступ до сучасного обладнання. Партнерство з технічними університетами для розробки інноваційних рішень. Розвиток логістичної інфраструктури для полегшення транспортування товарів. Створення центрів зберігання та дистрибуції для малих підприємств
3.2.5. Розвиток трудових ресурсів, створення системи забезпечення підприємств Криворізької МТГ кваліфікованими кадрами	Упровадження програм дуальної освіти, де здобувачі освіти отримують практичні навички на підприємствах. Партнерство з місцевими підприємствами для створення навчальних програм, що відповідають потребам ринку праці. Створення центрів підвищення кваліфікації для працівників, де вони можуть отримати нові навички у сферах цифрових технологій, маркетингу, управління. Навчання за програмами, розробленими за участю міжнародних експертів. Створення програм стажування для молодих фахівців на місцевих підприємствах. Забезпечення підтримки випускників у працевлаштуванні через ярмарки вакансій і кар'єрні центри

Очікувані результати:

Проводяться щорічні ярмарки місцевих товарів.

Створено бізнес-інкубатори для стартапів.

Відкрито центри інновацій для тестування нових технологій.

Збільшено кількість суб'єктів господарювання.

Збільшено кількість новостворених стартапів.

Збільшено кількість працевлаштованих у секторі МСП.

Створено систему інформування МСП про можливості доступу до фінансових ресурсів (кредити, гранти).

Створено розвинену інфраструктуру підтримки МСП (бізнес-інкубатори, промислові та індустріальні парки).

Поліпшено рівень задоволеності підприємців умовами ведення бізнесу.

Збільшено кількість соціальних підприємств.

Збільшено податкові надходження від МСП до місцевого та державного бюджетів.

Індикатори:

Кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання МСП.

Загальний обсяг грантових інвестицій, залучених МСП.

Оперативна ціль 3.3. Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка

Для реалізації оперативної цілі «Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка» Криворізькій МТГ необхідно дотримуватися державних політик і стратегій, спрямованих на економічну трансформацію, інновації та сталий розвиток в умовах воєнного стану й повоєнний період.

Криворізька МТГ має активно використовувати державні програми підтримки відновлюваної енергетики, такі як «Зелена угода» Європейський зелений курс та інші ініціативи, спрямовані на зменшення вуглецевого сліду. Це включає залучення коштів з державних фондів і міжнародних організацій для будівництва сонячних електростанцій, вітрових парків та інших об'єктів відновлюваної енергетики.

Необхідно на місцевому рівні сприяти створенню комфортного бізнес-середовища для підприємств, які займаються високотехнологічною металообробкою. Це включає надання податкових пільг, доступ до кредитних ресурсів через державні програми та створення індустріальних парків для розміщення виробництв.

Відповідно до державної політики цифрової трансформації, Криворізька МТГ має заохочувати підприємства до впровадження автоматизації, роботизації та цифрових технологій у виробничі процеси.

Це дозволить підвищити ефективність та конкурентоспроможність місцевих підприємств. Криворізька МТГ має забезпечити високошвидкісний інтернет на всій території, що відповідає Державній програмі «Дія.Цифрова освіта». Це дозволить створити умови для розвитку ІТ-компаній, стартапів та залучення молодих фахівців до роботи в цифровій сфері.

Необхідно співпрацювати з освітніми закладами для створення програм підготовки фахівців у галузях «зеленої» енергетики, металообробки. Це включає організацію курсів, стажувань та спільних проєктів з підприємствами.

Криворізька МТГ може активно брати участь у програмах, таких як «Український інвестиційний фонд», та інших ініціативах, спрямованих на підтримку інноваційних проєктів. Це дозволить залучити додаткові кошти для розвитку нових галузей економіки.

Криворізька МТГ має дотримуватися державних екологічних стандартів, зокрема щодо зменшення викидів забруднюючих речовин і раціонального використання природних ресурсів. Це включає впровадження екологічних стандартів на підприємствах і розвиток систем переробки відходів.

Залучення міжнародних організацій та інвесторів для реалізації проєктів у нових галузях економіки – пріоритетне завдання. Воно включає участь у програмах ЄС, таких як «Horizon Europe», і співпрацю з міжнародними фондами, що підтримують інновації та сталий розвиток.

Ці кроки дозволять Криворізькій МТГ не лише реалізувати оперативну ціль, але й стати прикладом для інших регіонів України у сфері економічної диверсифікації та інноваційного розвитку.

**Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 3.3.
Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка:**

Завдання	Сфери реалізації проєктів
3.3.1. Стимулювання розвитку «зеленої» енергетики	Упровадження сонячних електростанцій та інших видів відновлюваної енергетики. Упровадження енергозберігаючих технологій у житловому та промисловому секторах. Розвиток виробництв / обслуговування для ВДЕ (сонячні панелі, теплонасоси). Розвиток послуг з енергоменеджменту, аудитів, «розумного» енергоспоживання. Підтримка суб'єктів господарювання в пошуку / підготовці проєктів з ВДЕ або енергоефективності для участі в грантових конкурсах. Запуск апсайклінг / «зелених» стартапів через бізнес-інкубатор «Speed Dating події». Модернізація енергетичної інфраструктури для інтеграції ВДЕ. Залучення інвестицій у проєкти із «зеленої» енергетики через державні та міжнародні програми підтримки
3.3.2. Упровадження сучасних технологій і матеріалів у будівельну галузь	Високотехнологічна переробка промислових і побутових відходів. Виробництво будівельних матеріалів з відходів. Упровадження бізнес-моделі повторного використання будівельних матеріалів / відходів та модульного дизайну
3.3.3. Повторне використання ресурсів, апсайклінг	Створення простору, де мешканці можуть залишати речі (меблі, техніку, текстиль), що будуть відновлені, перероблені або подаровані іншим. Сприяння розвитку майстерень з ремонту меблів і техніки (на базі комунального або соціального підприємства). Простір для апсайклінг-дизайну (сумки зі старого текстилю, лампи з металообробки тощо). Створення бренду локального апсайклінг-дизайну. Створення електронної платформи «Подаруй речі друге життя» для обміну речами між мешканцями
3.3.4. Розвиток високотехнологічної металообробки	Підтримка підприємств, що займаються виробництвом високотехнологічної продукції з металу (наприклад, деталі для авіації, автомобілів, електроніки). Упровадження сучасних технологій у металообробній галузі, зокрема автоматизація та цифровізація виробничих процесів. Сприяння створенню навчальних програм у місцевих закладах освіти для підготовки фахівців у галузі металообробки. Співпраця з університетами та науковими установами для розробки інноваційних технологій

Очікувані результати:

Упроваджено ВДЕ.

Залучено інвестиції в «зелену» енергетику.

Налагоджено виробництво високотехнологічної продукції.

Індикатори:

Питома вага енергії, що виробляється з відновлюваних джерел у загальному обсязі споживання енергії комунальними закладами Криворізької МТГ (на рік).

Кількість реалізованих апсайклінг-проєктів.

Кількість закладів комунальної власності Криворізької МТГ, що використовують ВДЕ.

Загальна потужність генерації електричної енергії об'єктів відновлюваної енергетики, установлених на комунальних закладах Криворізької МТГ

Оперативна ціль 3.4. Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями

Умови воєнного стану в Україні створюють значні проблеми економічного розвитку Криворізької МТГ, але, водночас, відкривають нові можливості для залучення інвестицій та розвитку інфраструктури. Для реалізації оперативної цілі 3.4. «Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями» необхідно здійснити низку заходів, спрямованих на створення організаційних та інституційних засад для залучення інвестицій, маркетинг території та розвиток нових інвестиційних продуктів.

Криворізька МТГ повинна розробити довгострокову інвестиційну стратегію, що враховуватиме специфіку регіону, його сильні сторони (наприклад, гірничо-металургійний кластер) та потенційні можливості для розвитку. Стратегія має включати чіткі цілі, завдання та механізми їх реалізації, а також передбачати заходи з мінімізації ризиків, пов'язаних з воєнним станом.

Для залучення інвесторів необхідно активно просувати інвестиційні можливості громади через участь у міжнародних форумах, конференціях та виставках. Варто розробити сучасний вебсайт з детальною інформацією про інвестиційні проєкти, економічний потенціал Криворізької МТГ та пільги для інвесторів. Важливо підкреслити унікальні переваги Кривого Рогу, такі як розвинена транспортна інфраструктура та наявність природних ресурсів.

Одним з ключових інвестиційних продуктів може стати розвиток індустриальних парків, таких як «Кривбас». Це дозволить залучити інвесторів у сфери переробної промисловості, енергетики та інноваційних технологій. Важливо забезпечити належну інфраструктуру для таких парків, включаючи підключення до енерг омереж, транспортну доступність, та підтримку місцевої влади.

Криворізька МТГ вже має досвід співпраці з міжнародними організаціями, такими як ЄБРР, GIZ, UNICEF, USAID та іншими. Необхідно активізувати роботу з отримання грантів і технічної допомоги для реалізації інфраструктурних проєктів, таких як: відновлення енергетичних об'єктів, водопостачання та тепlopостачання. Це дозволить зменшити навантаження на бюджет Криворізької МТГ та залучити додаткові ресурси.

Для підвищення інвестиційної привабливості Криворізької МТГ необхідно продовжувати розвивати цифрову інфраструктуру. Це включає впровадження електронних сервісів для бізнесу, таких як подача документів для отримання дозволів та інших адміністративних послуг. Це зробить процес інвестування більш зручним і прозорим.

Для залучення інвесторів варто продовжувати розвивати систему пільг, таких як зниження ставок орендної плати за землю чи нерухомість, а також компенсацій за створення нових робочих місць та ін. Це особливо актуально в умовах воєнного стану, коли багато інвесторів шукають стабільність і підтримку від влади.

В умовах воєнного стану ключовим фактором для інвесторів є безпека та стабільність. Необхідно продовжувати роботу зі зміцнення системи цивільного захисту, створення укриттів та забезпечення енергетичної стійкості. Це дозволить забезпечити довіру інвесторів та створити умови для довгострокових інвестицій.

Реалізація цих заходів дозволить Криворізькій МТГ стати інвестиційно привабливою навіть у складних умовах воєнного стану, залучити нові ресурси для розвитку економіки та покращити якість життя мешканців.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 3.4. Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями:

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
3.4.1. Створення організаційних та інституційних засад для залучення інвестицій і розвиток міжнародної співпраці	Реалізація Програми залучення інвестицій та розвитку міжнародної співпраці в м.Кривому Розі на відповідні роки. Залучення суб'єктів господарювання до реалізації проєктів соціальної спрямованості. Розроблення та впровадження пільгових умов для інвесторів. Упровадження електронних сервісів для інвесторів
3.4.2. Реалізація публічних інвестиційних проєктів для відновлення та розвитку Криворізької МТГ	Формування ефективної системи управління публічними інвестиціями. Визначення напрямів здійснення публічних інвестицій. Створення підрозділу по роботі з управління публічними інвестиціями. Розробка та реалізація публічних інвестиційних проєктів. Сприяння залученню коштів МТД та міжнародних фінансових інституцій для реалізації публічних інвестиційних проєктів з відновлення й розвитку Криворізької МТГ. Забезпечення внесення/актуалізації до цифрової платформи «DREAM» проєктів з відновлення та розвитку Криворізької МТГ
3.4.3. Маркетинг території та формування позитивного іміджу Криворізької МТГ, підвищення її інвестиційної привабливості	Участь представників Криворізької МТГ в міжнародних і всеукраїнських інвестиційних форумах. Залучення інвесторів через презентації, інвестиційні форуми та міжнародні виставки. Реалізація Маркетингової стратегії Криворізької МТГ. Просування та розвиток бренду Кривого Рогу через вербальні й візуальні елементи. Удосконалення міської ідентичності у відображенні позитивного іміджу Криворізької МТГ
3.4.4. Створення та розвиток інвестиційних / інноваційних проєктів / продуктів	Розвиток індустріального парку «Кривбас». Створення сучасного вебсайта з детальною інформацією про інвестиційні можливості Криворізької МТГ, пільги для інвесторів. Формування нових інвестиційних пропозицій. Підготовка / впорядкування земельних ділянок для інвесторів. Розвиток кластеру, що об'єднуватиме інноваційні підприємства та наукові установи

Очікувані результати:

Розвинений індустріальний парк «Кривбас», який стане привабливим для інвесторів, що призведе до створення нових робочих місць та збільшення економічного потенціалу Криворізької МТГ.

Налагоджена система роботи з інвесторами.
 Збільшено кількість інвестиційних проєктів.
 Скорочено час на адміністративні процедури.
 Підвищено інвестиційну активність і впізнаваність Криворізької МТГ серед інвесторів.
 Забезпечено зручний доступ до інформації для інвесторів.
 Збільшено обсяги інвестицій.

Індикатори:

Кількість підприємств-учасників індустріального парку (на рік).
 Кількість розроблених інвестиційних проєктів.
 Кількість реалізованих публічних інвестиційних проєктів.

Оперативна ціль 3.5. Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, ІТ

Незважаючи на воєнний стан, Криворізька МТГ продовжує надавати якісні послуги культури для населення на базі об'єктів культури: 3 театри, 46 бібліотек, 18 позашкільних мистецьких закладів, де навчається понад 6,6 тис. учнів; 10 Палаців культури, де діють 169 аматорських колективів.

Цей напрям роботи й надалі буде продовжено у відповідності до наявних реалій. Підтримка ініціатив у сфері культури потребує подальшого фінансування відповідних проєктів, фестивалів, виставок.

Сьогодення диктує необхідність цифрової трансформації культури, а саме: впровадження віртуальних екскурсій, онлайн-заходів, цифрових архівів.

Розвиток туризму потребує створення нових туристичних маршрутів, популяризації історико-культурної спадщини Криворізької МТГ.

Кривий Ріг унесено до списку історичних населених місць України. Особливістю структури архітектурно-просторового середовища міста є історичний характер його формування. Для збереження традиційного характеру середовища, об'єктів культурної спадщини в суспільному житті Державним підприємством «Науково-дослідний і проєктний інститут містобудування» була розроблена науково-проєктна документація «Історико-архітектурний опорний план м. Кривий Ріг» (затверджено рішенням міської ради від 27.06.2017 №1793), якою є визначено межі та режими використання історичних ареалів Кривого Рогу: Соцмісто, Тернівський, Центральний, Довгинцеве.

Необхідно створити туристичні маршрути, пов'язані з гірничо-металургійною спадщиною. Це включає організацію екскурсій на підприємства, створення інтерактивних музеїв з використанням сучасних технологій для залучення туристів. Необхідно залучати інвестування в будівництво нових готелів, ресторанів, туристичних центрів та покращення транспортної доступності до туристичних об'єктів. Це дозволить збільшити кількість туристів та надходження до бюджету Криворізької МТГ.

Криворізька МТГ має величезний потенціал для розвитку креативних індустрій на базі культурного (мистецького) і креативного середовища. Продукти та послуги креативних індустрій стають наслідком індивідуальної творчості, навичок і таланту. В умовах особливого геополітичного та географічного

місцезнаходження Криворізької МТГ креативні індустрії стирають межі між наукою і мистецтвом, креативністю та інноваціями, Криворізькою МТГ, регіоном та країною. Індикаторами руху креативних індустрій стають нові інноваційні продукти візуального мистецтва (живопис, графіка, мозаїка, муралізм, скульптура, фотографія, паблікарт). Громада перетворюється в креативні простори сучасних і традиційних дизайнів, інтер'єрів, архітектурних, ландшафтних і саунд-дизайнів.

Для розвитку креативних індустрій у Криворізькій МТГ необхідно створити інфраструктуру (хаби, коворкінги, артпростори), підтримувати молоді таланти через гранти, конкурси та менторські програми, залучати місцеві підприємства, навчальні заклади й міжнародних партнерів, активно просувати креативні продукти через цифрові платформи та туристичні ініціативи.

Культурна спадщина набуває новітніх просторів у бібліотеках, музеях, ремеслах і промислах, матеріальній та нематеріальній культурній спадщині. Фестивалі, культурні та креативні майстерні, кіноіндустрія, креативне підприємництво стають імпульсом набуття громадою іміджу території унікальних творчих ініціатив та інноваційних просторів.

***Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 3.5
Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, ІТ:***

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
3.5.1. Захист, збереження, примноження та використання потенціалу культурної спадщини й культурних цінностей	Реставрація об'єктів культурної спадщини. Цифровізація просторів культурної спадщини. Модернізація фондосховищ, виставкових залів, збереження експозицій. Промоція культурної спадщини. Створення онлайн-платформи для просування історико-культурних продуктів Криворіжжя. Меморіалізація, ушанування пам'яті загиблих захисників України
3.5.2. Модернізація закладів культури та комерціалізація нематеріальної культурної спадщини	Модернізація закладів культури та закладів освіти сфери культури. Розвиток мережі закладів культури, зокрема театрів, музеїв. Організація щорічних культурних мистецьких фестивалів, «планерів» і промоційних заходів. Використання віртуальної та доповненої реальності для створення інтерактивних культурних проєктів. Модернізація бібліотек, запровадження нових інформаційно-бібліотечних послуг на основі інформаційно-комунікаційних технологій, з урахуванням інклюзії. Програма підтримки іміджевих заходів культури, що мають значний вплив на формування образу громади для її культурного брендінгу. Інтеграція української культури як активного учасника й рівноправного партнера глобальних культурних процесів. Формування довготривалих професійних зв'язків і культурної кооперації з культурними інституціями міст-побратимів. Сприяння створенню сучасних центрів мистецтва
3.5.3. Розвиток промислового туризму	Створення платформ для онлайн-продажу креативних продуктів (мистецтва, дизайну, музики). Створення ярмарків і маркетплейсів для продажу продукції локальних виробників

1	2
	Розвиток усіх видів туризму (подієвий, промисловий, історичний, креативний та ін.). Розробка туристичних маршрутів, що включають відвідування майстерень місцевих виробників, галерей та креативних просторів. Розробка інтерактивних програм для туристів, зокрема віртуальні тури та екскурсії. Сприяння належному облаштуванню туристичних маршрутів та об'єктів туристичних відвідувань, їх цифровізації, створенню комфортних умов для туристів (відпочивальників). Включення відвідування Кривого Рогу до всеукраїнських, міжнародних туристичних маршрутів
3.5.4. Створення умов для розвитку ІТ-сфери	Створення ІТ-кластерів та інноваційних парків для підтримки стартапів. Допомога в отриманні грантів для ІТ-компаній, що розвивають інноваційні продукти. Організація хакатонів для підготовки ІТ-фахівців. Створення хабів для ІТ-фахівців. Підтримка ІТ-стартапів, що розробляють продукти для креативних індустрій. Підтримка талановитих ІТ-спеціалістів, організація конкурсів, фестивалів для молодих ІТ-фахівців. Сприяння в отриманні грантів та стипендій для реалізації креативних проєктів. Створення програм менторства, де досвідчені фахівці допомагають молодим талантам

Очікувані результати:

Спроможна доступна мережа закладів і об'єктів культури.

Цифровізовані культурні простори та впроваджені інструменти цифровізації у сфері культурної спадщини.

Проведення різноманітних культурних заходів у відповідності до потреб населення та туристів Криворізької МТГ.

Збережена та розвинута культурна спадщина.

Розвинуті креативні індустрії.

Розроблено нові туристичні маршрути.

Розвинений кластер ІТ-компаній у Криворізькій МТГ.

Індикатори:

Відсоток цифровізації музейних фондів.

Обсяги надходжень до бюджету Криворізької МТГ від туристичного збору.

6.4. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. ГРОМАДА З ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ ТА СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНИМ УПРАВЛІННЯМ

Для досягнення стратегічної цілі 4 Криворізькій МТГ необхідно реалізувати комплекс заходів, спрямованих на розвиток високотехнологічної інфраструктури та соціально відповідального управління.

Криворізька МТГ вже має певні досягнення в цифровізації управління, зокрема впровадження електронних сервісів через Центр «Віза», мобільні додатки та інші інструменти. Однак, для подальшого розвитку необхідно розширити електронні сервіси для надання послуг населенню, зокрема впровадити нові модулі в додатку «Картка криворіжця», підвищити прозорість управління через відкриті дані й публічні звіти про діяльність органів влади, залучити громадян до ухвалення рішень через онлайн-платформи для обговорення проєктів та ініціатив.

Важливо впровадити інклюзивні підходи до управління, зокрема забезпечити доступність інформації та послуг для людей з інвалідністю.

Криворізька МТГ вже здійснює підтримку ВПО та військових, зокрема через спеціальні програми й сервіси. Для подальшого розвитку необхідно розширити мережу соціальних послуг для ВПО, зокрема створити додаткові центри підтримки та реабілітації. Важливим є також забезпечити доступність медичних послуг для військових і їх сімей, зокрема через спеціалізовані програми лікування та реабілітації.

Необхідно надавати психологічну допомогу для постраждалих від війни, зокрема через мобільні бригади та онлайн-консультації, і розвивати програми соціальної адаптації для ВПО, у тому числі через навчання новим професіям і підтримку в працевлаштуванні.

Криворізька МТГ активно проводить заходи з патріотичного виховання молоді, але в подальшому необхідно розширити програми патріотичного виховання в школах і закладах позашкільної освіти, залучати молодь до волонтерської діяльності через створення молодіжних центрів та ініціатив.

Важливо забезпечити соціальну включеність усіх груп населення до програм інклюзії для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Криворізька МТГ вже має певні досягнення у створенні безбар'єрного середовища, але для подальшого розвитку необхідно:

- розвивати інфраструктуру для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення, зокрема створення пандусів, ліфтів і спеціальних зон у громадських місцях;

- оновити громадський транспорт з урахуванням потреб людей з інвалідністю та маломобільних груп населення;

- створити нові рекреаційні зони з урахуванням потреб усіх груп населення, зокрема парки, сквери та зони відпочинку;

- розвивати архітектурний дизайн громади, зокрема через створення сучасних громадських просторів та інфраструктури;

- сформувати доступний інклюзивний здоров'язберігаючий простір для фізичного відновлення та розвитку людини.

Таким чином, для досягнення стратегічної цілі 4 Криворізькій МТГ необхідно реалізувати комплекс заходів, спрямованих на розвиток високотехнологічної

інфраструктури, соціальної відповідальності та інклюзії, що включає наступні оперативні цілі:

- 4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою.
- 4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення.
- 4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства.
- 4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство.
- 4.5. Сучасний просторовий дизайн, стале землекористування, безбар'єрний простір громади.

Структура оперативних цілей та завдань за стратегічною ціллю 4. Громада з високотехнологічною інфраструктурою та соціально відповідальним управлінням:

Оперативні цілі	Завдання
1	2
4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою	4.1.1. Формування свідомої активної Криворізької МТГ з ефективним урядуванням, у тому числі на засадах Е-демократії
	4.1.2. Цифрова трансформація та розвиток цифрової інфраструктури Криворізькою МТГ, розвиток телекомунікаційної інфраструктури
4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення	4.2.1. Розвиток Центру «Віза»
	4.2.2. Удосконалення офісів реєстрації нерухомості та бізнесу
	4.2.3. Формування системи, модернізація наявних і впровадження нових видів соціальних послуг з урахуванням гендерних особливостей
	4.2.4. Забезпечення гендерної рівності та протидія домашньому насильству або насильству за ознакою статі
	4.2.5. Інтеграція ВПО у соціально-економічне середовище Криворізької МТГ, забезпечення зайнятості та самозайнятості
	4.2.6. Інтеграція в соціально-економічне життя Криворізької МТГ та посилення соціальної захищеності ветеранів війни, членів їх сімей й інших категорій населення
	4.2.7. Забезпечення права кожної дитини на зростання в сімейному оточенні
4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства	4.3.1. Зміцнення соціальної згуртованості населення навколо інституцій громадянського суспільства та посилення їх інституційної спроможності й активної діяльності
	4.3.2. Створення належних умов для національно-патріотичного виховання, підвищення рівня громадянської освіти та політико-правової культури здобувачів освіти
	4.3.3. Створення умов для розвитку, успішної самореалізації та соціальної інтеграції молоді
4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство	4.4.1. Ліквідація наслідків підриву греблі Каховської ГЕС
	4.4.2. Реконструкція, відновлення та модернізація житлового господарства з використанням енергозберігаючих заходів
	4.4.3. Упровадження енергоефективного зовнішнього освітлення
	4.4.4. Стала мобільність Криворізької МТГ

1	2
4.5. Сучасний просторовий дизайн, сталє землекористування, безбар'єрний простір громади	4.5.1. Розвиток і вдосконалення вулично-дорожньої мережі Криворізької МТГ із забезпеченням безбар'єрності
	4.5.2. Створення умов, дружніх до людей похилого віку, осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення
	4.5.3. Сучасний просторовий дизайн та безбар'єрність
	4.5.4. Принциповий розвиток планування, забудови та іншого використання території Криворізької МТГ

Оперативна ціль 4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою

Для реалізації оперативної цілі «Ефективна інклюзивна система управління громадою» Криворізькій МТГ необхідно здійснити низку дій, спрямованих на розвиток свідомої активної громади, цифрової трансформації та впровадження принципів е-демократії.

Криворізька МТГ вже має певний досвід у цифровізації послуг (наприклад, Центр «Віза» та мобільний додаток «Картка криворіжця»). Необхідно розширити функціонал цих платформ, додавши можливість онлайн-обговорення проєктів рішень міської ради та її виконавчого комітету, проведення громадських слухань і голосувань через мережу «Інтернет». Це дозволить залучити більше мешканців до процесу ухвалення рішень.

На основі законів про народовладдя та принципів участі громадян у місцевому самоврядуванні, необхідно розробити механізми, що забезпечать реальний вплив громадян на ухвалення управлінських рішень. Це може включати створення громадських рад, проведення регулярних зустрічей з мешканцями та залучення їх до розробки стратегічних документів.

Потребує оновлення Статут м. Кривого Рогу, що має стати основним документом, який регулює внутрішні процеси управління громадою, включаючи механізми участі громадян, прозорість ухвалення рішень та відповідальність органів влади перед мешканцями. Необхідно залучити громадськість до обговорення та доопрацювання Статуту.

Для ефективного використання цифрових сервісів і платформ необхідно проводити навчання для мешканців, особливо старшого віку, щоб вони могли активно користуватися електронними послугами та брати участь в е-демократії. Це може включати проведення майстер-класів, створення навчальних матеріалів і підтримку через мобільні додатки.

Для забезпечення стабільного доступу до мережі «Інтернет» в усій Криворізькій МТГ необхідно інвестувати в розширення мережі високошвидкісного інтернету, особливо в віддалених районах, що відповідає Державній програмі «Дія.Цифрова освіта». Це дозволить забезпечити рівний доступ до цифрових сервісів для всіх мешканців, створити умови для розвитку ІТ-компаній, стартапів та залучення молодих фахівців до роботи в цифровій сфері.

На основі вже наявних цифрових сервісів необхідно розробити єдину платформу, що об'єднає всі послуги, інформацію про діяльність органів влади, можливості участі в управлінні громадою та зворотний зв'язок. Це спростить доступ до інформації та підвищить прозорість роботи влади.

Криворізька МТГ має опублікувати ключові дані про свою діяльність,

бюджет Криворізької МТГ, проєкти та рішення у відкритому доступі. Це дозволить громадянам, бізнесу та громадським організаціям аналізувати роботу влади й пропонувати свої ініціативи.

Необхідно забезпечити участь у процесах управління всіх категорій населення, у тому числі людей з інвалідністю, ВПО та інших вразливих груп. Це може включати створення спеціальних програм підтримки та адаптацію цифрових сервісів для цих категорій населення.

У Криворізькій МТГ необхідно впровадити механізми регулярного звітування перед громадськістю, проведення публічних слухань та забезпечення доступу до інформації про використання бюджетних коштів. Це підвищить довіру до органів влади.

Криворізька МТГ вже має досвід співпраці з міжнародними організаціями (ЄБРР, GIZ, UNICEF, USAID). Необхідно продовжувати цю роботу, залучаючи кращі практики з інших країн щодо е-демократії, цифрової трансформації та інклюзивного управління. Це дасть змогу Криворізькій МТГ стати прикладом для інших регіонів України.

Ці дії дозволять створити ефективну інклюзивну систему управління, що базується на активній участі громадян, прозорості та використанні сучасних цифрових технологій.

Відповідно до державної політики цифрової трансформації Криворізька МТГ має заохочувати підприємства до впровадження автоматизації, роботизації та цифрових технологій у виробничі процеси. Це дозволить підвищити ефективність і конкурентоспроможність місцевих підприємств.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою:

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
4.1.1. Формування свідомої активної Криворізької МТГ з ефективним урядуванням, у тому числі на засадах Е-демократії	Розвиток онлайн-платформ для участі громадян, у тому числі «Платформи електронної демократії». Упровадження принципів партисипації в управління Криворізькою МТГ (петиції, громадські ініціативи, публічні консультації тощо). Розвиток інклюзивного підходу до управління. Розвиток електронного сервісу «Контакт-центр 1520» як одного з механізмів публічної партисипації – залучення громадськості до процесу ухвалення та реалізації управлінських рішень. Сприяння реалізації власних ініціатив мешканців управління Криворізької МТГ
4.1.2. Цифрова трансформація та розвиток цифрової інфраструктури управління Криворізькою МТГ, розвиток телекомунікаційної інфраструктури	Упровадження ІІІ в системи муніципального управління. Посилення цифрової безпеки, зокрема створення муніципальної системи кіберзахисту. Підвищення цифрової грамотності населення. Розвиток телекомунікаційної інфраструктури в управління Криворізької МТГ. Упровадження механізмів відкритих даних. Забезпечення доступності для осіб з інвалідністю з порушеннями зору, слуху та мовлення до офіційних інформаційних ресурсів, реєстрів і електронних послуг, доступ до яких забезпечується через мережу «Інтернет»

1	2
	Модернізація електронного сервісу «Контакт-центр 1520» з використанням ІІІ. Оновлення комп'ютерної техніки в установах соціальної сфери, популяризація їх використання, навчання користувачів, зустрічі з ІТ-спільнотою для розвитку смарт-технологій. Проведення семінарів-навчань, тренінгів, відеоконференцій тощо з питань розвитку цифрового простору. Оптимізація та розвиток цифрової інфраструктури, упровадження «Єдиної інформаційної системи». Упровадження інтерактивних мультимедійних комплексів для аудіовізуального відображення інформації («Куб пам'яті» тощо). Створення, супровід і модернізація інформаційно-телекомунікаційних систем, сервісів у комунальних закладах, установах і підприємствах Криворізької МТГ. Розвиток багатофункціональних електронних карток («Картка криворіжця», «Гостьова картка криворіжця» та ін). Інформатизація у сфері захисту навколишнього природного середовища. Цифорвізація у сферах: «Транспорт та міська мобільність»; «Містобудівна діяльність та земельні відносини»; «Економічний розвиток»; «Громадський бюджет» та ін. Інформаційно-комунікаційне, технічне забезпечення функціонування Центру «Віза»

Очікувані результати:

Ефективне управління Криворізькою МТГ на засадах електронної демократії.
 Упроваджено інструменти партисипативного управління.
 Розвинута телекомунікаційна інфраструктура в Криворізькій МТГ.
 Упроваджено механізми відкритих даних.

Індикатори:

Індекс цифрової трансформації Криворізької МТГ.
 Рівень задоволеності громадян сервісом «Контакт-центр 1520».

Оперативна ціль 4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення

Криворізька міська рада спільними зусиллями з державними органами влади організує надання соціальних послуг в умовах воєнного стану, ураховуючи наявний стан і фактичну ситуацію.

Приймаються швидкі ефективні рішення про надання соціальних послуг екстрено (кризово) безпосередньо надавачами таких послуг (центри соціальних служб, центри надання соціальних послуг тощо) з подальшим інформуванням органів місцевого самоврядування про їх надання. Соціальні послуги екстрено (кризово) надаються безоплатно.

В умовах воєнного стану великого значення набуватиме проведення групових занять, тренінгів з населенням та надання всього спектру соціальних послуг, у тому числі з психосоціальної підтримки. Планується створення Центру життєстійкості, у якому надаватиметься первинна правнича підтримка, консультації з питань зайнятості, супровід людей з інвалідністю, ветеранів,

функціонування сімейних просторів для підтримки родин: організація активностей та занять для дітей, навчання батьків, проведення заходів для родин.

Здійснюватиметься подальша координація волонтерських активностей – оперативне реагування на потреби, що виникатимуть у Криворізькій МТГ, та акумуляція волонтерського потенціалу навколо цих потреб.

Криворізька міська рада має забезпечити належні умови проживання ВПО та їх право після взяття на облік за місцем фактичного проживання та отримання довідки встановленої форми на призначення та виплату всіх видів державних допомог, а також отримання всіх видів послуг: соціальних, освітніх, медичних.

Надалі планується активізація роботи дорадчо-консультативних органів, у тому числі Координаційної ради з питань внутрішньо переміщених осіб у Кривому Розі, основними завданнями на період воєнних дій яких є підтримка та координація надання допомоги населенню, постраждалому внаслідок збройного конфлікту, зокрема ВПО, ветеранам війни, особам з інвалідністю внаслідок війни.

До розв'язання проблемних нагальних питань у сфері захисту прав дітей, спричинених збройною агресією РФ, Криворізькою міською радою залучатимуться громадські організації та міжнародні партнери.

Планується і надалі вдосконалювати взаємодію органів місцевого самоврядування та організацій з надання допомоги сім'ям і дітям, які постраждали від військових дій, надання їм соціальної та психосоціальної підтримки, правової допомоги, зокрема через міждисциплінарні мобільні команди, у кожному з яких входить фахівець із соціальної роботи, юрист, психолог і медик.

У сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків планується проведення моніторингу та узагальнення результатів їх забезпечення у різних сферах життя суспільства, обліку випадків дискримінації за ознакою статі, узагальнення інформації про такі випадки, унесення пропозицій щодо їх усунення, ужиття заходів для скасування дискримінаційних норм, виявлених за результатами гендерно-правової експертизи регіональних програм і проєктів, протидії домашньому насиллю.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення:

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
4.2.1. Розвиток Центру «Віза»	Модернізація офісів і сервісів Центру «Віза». Створення підземного офісу для надання «швидких послуг» мешканцям Криворізької МТГ та ВПО. Розробка та впровадження нових видів публічних послуг, у тому числі адміністративних. Розвиток електронних послуг у Центрі «Віза», у тому числі із застосуванням ШІ
4.2.2. Удосконалення офісів реєстрації нерухомості та бізнесу	Створення «офісу реєстрації бізнесу й нерухомості» в укрітті Модернізація спеціальних приміщень для зберігання реєстраційних справ.

1	2
	Оновлення Модуля для ведення реєстру реєстраційних справ у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців. Запровадження механізму автоматичного заповнення заяв у сфері реєстрації бізнесу із застосуванням ШІ. Забезпечення безбар'єрності, у тому числі інформаційної, в наданні послуг у сфері реєстрації бізнесу та нерухомості
4.2.3. Формування системи, модернізація наявних і впровадження нових видів соціальних послуг з урахуванням гендерних особливостей	Модернізація наявних і запровадження нових видів соціальних послуг з урахуванням гендерних особливостей. Здійснення оцінки потреб мешканців міста в соціальних послугах Розробка та затвердження програми розвитку соціальних послуг Підтримка центрів раннього втручання для дітей до трьох років. Забезпечення соціального захисту дітей, зокрема, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Професійне навчання населення із числа соціально вразливих груп професіям, затребуваним на ринку праці. Надання психосоціальної підтримки для людей, які постраждали від війни. Упровадження системи електронного отримання документів і забезпечення можливості звернення за послугами у сфері соціального захисту через онлайн-сервіси
4.2.4. Забезпечення гендерної рівності та протидія домашньому насильству або насильству за ознакою статі	Упровадження заходів із забезпечення гендерної рівності. Протидія домашньому насильству. Функціонування мобільних бригад соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі
4.2.5. Інтеграція ВПО у соціально-економічне середовище Криворізької МТГ, забезпечення зайнятості та самозайнятості	Інтеграція ВПО у соціально-економічне середовище Криворізької МТГ. Забезпечення зайнятості та самозайнятості ВПО. Доступне житло для ВПО. Реалізація заходів з реабілітації та реадaptaції ВПО (фізична, медична, психологічна реабілітація та соціальна, професійна реадaptaція). Створення та розвиток Центру підтримки ВПО у Криворізькій МТГ
4.2.6. Інтеграція в соціально-економічне життя Криворізької МТГ та посилення соціальної захищеності ветеранів війни, членів їх сімей й інших категорій населення	Підтримка ветеранів війни та членів їх сімей. Розвиток мережі ветеранських просторів. Реалізація заходів з реабілітації та реадaptaції ветеранів (фізична, медична, психологічна реабілітація та соціальна, професійна реадaptaція). Допомога в розробці та реалізації бізнес-проектів. Організація супроводу ветеранів війни. Соціальна підтримка населення (ветерани війни, пенсіонери, особи з інвалідністю, багатодітні сім'ї, ВПО та ін.)
4.2.7. Забезпечення права кожної дитини на зростання в сімейному оточенні	Підвищення спроможності сімей з дітьми здійснювати догляд та виховання дітей, організовувати безпечне сприятливе для розвитку дітей середовище. Забезпечення зростання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі дітей з інвалідністю, у сімейному оточенні

1	2
	Забезпечення зростання в сімейному оточенні тимчасово переміщених (евакуйованих), примусово переміщених, депортованих дітей, а також дітей з тимчасово окупованої території, території, де ведуться чи можуть вестися бойові дії, які повернулися чи евакуйовані в безпечні регіони України, та їх інтеграція в життя Криворізької МТГ. Дотримання прав та інтересів дітей під час реформування закладів, що здійснюють інституційний догляд і виховання, збереження та спрямування ресурсів таких закладів для підтримки дітей і сімей з дітьми в Криворізькій МТГ. Забезпечення можливості дітей та осіб, які мають досвід альтернативного догляду та виховання, налагоджувати соціальні відносини, що сприяють їх успішній інтеграції в життя Криворізької МТГ. Створення організаційно-правових умов для реалізації Державної Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки

Очікувані результати:

Сформована система надання доступних соціальних послуг відповідно до потреб населення через модернізацію наявних і запровадження нових видів соціальних послуг з урахуванням гендерних особливостей.

Забезпечено будівництво (придбання) житлових будинків для надання тимчасового й соціального житла ВПО.

Проведено ремонт і облаштування місць тимчасового проживання ВПО.

Створено стаціонарні відділення в складі територіальних центрів соціального обслуговування, центрів надання соціальних послуг для надання послуг стаціонарного догляду особам, які потребують постійного стороннього догляду.

Забезпечено повне охоплення базовими соціальними послугами ВПО.

Забезпечено дотримання принципів гендерної рівності.

Створено систему протидії домашньому насиллю.

Забезпечено права кожної дитини на зростання в сімейному оточенні.

Індикатори:

Кількість наданих публічних, у тому числі адміністративних, послуг.

Кількість наданих адміністративних послуг у сфері реєстрації бізнесу та нерухомості.

Кількість осіб із числа ВПО, забезпечених житлом.

Кількість волонтерських центрів, сімейних просторів, центрів життестійкості.

Кількість створених/наявних ветеранських хабів, просторів.

Кількість дітей повернутих на виховання до біологічних сімей.

Оперативна ціль 4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства

В умовах військової агресії формування згуртованого патріотичного громадянського суспільства на засадах української національної ідентичності й соціальної включеності є пріоритетом державної, регіональної та місцевої політики.

У зв'язку із цим у Криворізькій МТГ планується реалізація проєктів

підвищення ролі української мови як національної цінності й невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання та популяризації україномовного культурного продукту.

Упроваджуються сучасні виховні системи, технології і методики у сфері національно-патріотичного виховання, узагальнення та поширення найкращого досвіду в цій сфері в діяльності державних органів і органів місцевого самоврядування. Великого значення набуває створення єдиної платформи фахівців у сфері національно-патріотичного виховання, налагодження конструктивної взаємодії, соціального партнерства між суб'єктами національно-патріотичного виховання та її функціонування на системній основі (органи місцевого самоврядування, освіта, Збройні сили України, Повітряні сили України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, поліція тощо).

Великого значення набуватиме партнерство з інституціями громадянського суспільства й міжнародними організаціями в питаннях створення центрів національно-патріотичного виховання та розвитку напряму національно-патріотичного виховання в молодіжних центрах.

Підвищуватиметься участь молоді в суспільному житті Криворізької МТГ через підтримку молодіжних ініціатив та залучення її в діяльність інститутів громадянського суспільства, зокрема молодіжних і дитячих громадських організацій, волонтерських ініціатив, і в процеси ухвалення рішень, що стосуються вирішення питань молоді та суспільно важливих завдань.

Удосконалюватимуться механізми та інструменти партисипації, залучення громадськості до ухвалення управлінських рішень.

Укладатимуться нові договори, партнерства та створюватимуться коаліції з Благодійною організацією «ADRA Ukraine», Неурядовою некомерційною організацією «People in Need», Міжнародною православною благодійною організацією «IOCC», Міжнародною медичною гуманітарною організацією «Medecins Sans Frontieres», Агентством ООН у справах біженців UNHCR, Організацією «KOLPING», Благодійною організацією «Восток SOS», Товариством Червоного Хреста України, Українською фундацією громадського здоров'я, Благодійним фондом «Серце до серця», Благодійним фондом «КАРІТАС», Міжнародною організацією з міграції, Організацією Об'єднаних Націй та іншими організаціями.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства:

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
4.3.1. Зміцнення соціальної згуртованості населення навколо інституцій громадянського суспільства та посилення їх інституційної спроможності й активної діяльності	Підтримка розвитку інституцій громадянського суспільства. Співпраця влади, об'єднань громадян та реалізація спільних проєктів. Стимулювання волонтерства в Криворізькій МТГ. Підготовка спеціалістів (волонтерів), які володіють відповідними уміньми та технологіями активізації громади й соціальної мобілізації
4.3.2. Створення належних умов для національно-патріотичного виховання,	Проведення міжнародних, всеукраїнських та обласних фестивалів, свят, оглядів, конкурсів традиційної культурної спадщини

1	2
підвищення рівня громадянської освіти та політико-правової культури здобувачів освіти	Підтримка розвитку книговидавництва та популяризація книг українських авторів. Розвиток пластунського та козацького руху. Збереження та популяризація історичної і культурної спадщини українського народу, зокрема традицій українського козацтва як основи для формування національної ідентичності. Підвищення ефективності національно-патріотичного виховання молоді через відновлення козацьких ініціатив, уроків «мужності» за участі громадськості та освітніх закладів
4.3.3. Створення умов для розвитку, успішної само-реалізації та соціальної інтеграції молоді	Створення Центрів підтримки молоді. Підтримка молодіжних ініціатив / проєктів. Розвиток молодіжного самоуправління. Упровадження освітніх програм для молоді

Очікувані результати:

Розроблені й упроваджені сучасні виховні системи, технології та методики у сфері національно-патріотичного виховання.

Упроваджено навчальні дисципліни духовно-морального спрямування, що виходять з традицій українського державотворення, як основи формування особистості та підґрунтя для національно-патріотичного виховання.

Підвищено професійну компетентність фахівців у сфері національно-патріотичного виховання, налагоджена конструктивна взаємодія, соціальне партнерство між суб'єктами національно-патріотичного виховання.

Створені молодіжні центри та простори, активізовано молодіжний рух і розвиток молодіжних інституцій громадянського суспільства.

Високий рівень партисипації, громадськості, у тому числі молодь, залучена до ухвалення управлінських рішень.

Індикатори:

Кількість активних інституцій громадянського суспільства.

Кількість підтриманих молодіжних проєктів / ініціатив.

Кількість охоплених осіб козацьким та пластунським рухом України, молодіжними проєктами й ініціативами.

Оперативна ціль 4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство

Руйнування в результаті російської терористичної атаки дамби Карачунівського водосховища та греблі Каховської ГЕС спричинило гостру потребу у водозберігаючих технологіях і модернізації систем тепло-, водопостачання та водовідведення для забезпечення надійного доступу до чистої води й підвищення стійкості та адаптивності цих систем до надзвичайних ситуацій.

Для відновлення й модернізації житлово-комунального господарства в Криворізькій МТГ необхідно реалізувати низку заходів, спрямованих на впровадження енергозберігаючих технологій, підвищення ефективності використання ресурсів. Наразі в громаді вже здійснюються певні кроки в цьому напрямку. Зокрема у 2023 році промислові, комунальні підприємства та бюджетні заклади виконали заходи з енергоефективності на загальну суму 378 млн грн.

Кошти витрачено на заміну вікон на енергоефективні, ремонт систем опалення, установлення приладів обліку природних і енергетичних ресурсів.

Для повноцінного впровадження енергозберігаючих технологій у житловому господарстві необхідно провести масштабну модернізацію житлового фонду, зокрема заміну старих вікон, дверей, утеплення фасадів будинків, установлення сучасних систем опалення та вентиляції. Це дозволить значно знизити втрати тепла та енергії. Також важливо забезпечити впровадження індивідуальних теплових пунктів (ІТП) у багатоквартирних будинках, що дозволить мешканцям контролювати споживання тепла та знижувати витрати.

Щодо впровадження енергоефективного зовнішнього освітлення, у Криворізькій МТГ вже є мережа зовнішнього освітлення загальною довжиною 1 830,7 км, проте рівень зносу електричних мереж становить 29%. Для підвищення енергоефективності необхідно замінити традиційні лампи на сучасні LED-світильники, які споживають менше електроенергії та мають довший термін служби. Також варто впровадити системи автоматичного регулювання освітлення, що дозволить економити енергію в нічний час або за відсутності людей.

Енергоефективність у муніципальному секторі має ґрунтуватися на постійному обліку та аналізі спожитих енергоресурсів, здійсненні інновацій у сфері енергоефективності, упровадженні енергозберігаючих технологій, розробці конкретних шляхів і напрямів ефективного споживання енергетичних ресурсів.

Розвиток сталої мобільності є ключовим елементом формування сучасного, безпечного та доступного міського середовища Криворізької МТГ і важливим кроком до підвищення якості життя мешканців та зменшення негативного впливу транспорту на довкілля. Ураховуючи значну довжину території Криворізької МТГ та щоденні потреби мешканців у комфортному пересуванні, особливо між віддаленими районами, модернізація транспортної інфраструктури стає пріоритетом. Модернізація рухомого складу, оновлення інфраструктури та впровадження цифрових рішень дозволять зробити громадський транспорт комфортнішим, безпечнішим і енергоефективним. Створення мережі зарядних станцій для електротранспорту сприятиме переходу до екологічно чистих перевезень. Інтелектуальні системи управління та автоматизовані сервіси забезпечать ефективну логістику й зручність для пасажирів.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство:

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
4.4.1. Ліквідація наслідків підризу греблі Каховської ГЕС	Відновлення та модернізація інженерної інфраструктури (тепло-, водопостачання та водовідведення) з урахуванням змін у джерелах водозабору. Упровадження рішень щодо сталості та адаптивності систем до змін клімату й надзвичайних ситуацій. Підвищення якості питної води й надійності мереж водопостачання та водовідведення. Будівництво, розширення та реконструкція водопровідних мереж

1	2
	Стимулювання використання новітніх технологій водопідготовки та очистки вод, упровадження зворотних систем водопостачання для зменшення споживання води. Доступність якісних послуг централізованого водопостачання та водовідведення для різних груп населення Криворізької МТГ. Заміна зношених та аварійних ділянок водопровідних мереж, капітальний ремонт і придбання матеріалів для ремонту водопровідних мереж Криворізької МТГ. Оновлення / модернізація систем водоочищення у закладах комунальної власності Криворізької МТГ. Заміна зношених та аварійних ділянок каналізаційних мереж Криворізької МТГ. Проектування, будівництво, розширення та реконструкція каналізаційних мереж та очисних споруд
4.4.2. Реконструкція, відновлення та модернізація житлового господарства з використанням енергозберігаючих заходів	Упровадження механізмів стимулювання ОСББ та інших юридичних осіб до реконструкції, поточного й капітального ремонту конструктивних елементів багатоквартирних житлових будинків, капітального ремонту ліфтів у них із застосуванням сучасного обладнання та енергозберігаючих технологій. Відновлення/демонтаж багатоквартирних житлових будинків для ліквідації наслідків збройної агресії РФ, попередження та ліквідація наслідків надзвичайних і аварійних ситуацій на об'єктах житлового фонду. Установлення насосів, засобів обліку води й тепла, обладнання для економії енергоресурсів. Виконання заходів щодо реконструкції та капітального ремонту із застосуванням енергозберігаючих технологій у будівлях установ соціальної сфери
4.4.3. Упровадження енергоефективного зовнішнього освітлення	Розробка та впровадження на території Криворізької МТГ енергоефективного зовнішнього освітлення. Модернізація наявної мережі зовнішнього освітлення. Розширення використання альтернативних джерел енергії для зовнішнього освітлення
4.4.4. Стала мобільність Криворізької МТГ	Модернізація транспортної інфраструктури (оновлення/ придбання тролейбусів, трамваїв та автобусів, модернізація рухомого складу електротранспорту, придбання спеціальної, спеціалізованої техніки, проведення реконструкції трамвайних і тролейбусних ліній, трансформаторних підстанцій, удосконалення маршрутної мережі громадського транспорту тощо). Розвиток електрозарядної інфраструктури (створення мережі зарядних станцій для електромобілів та електричного транспорту). Використання сучасних програмних рішень для оптимізації маршрутів громадського транспорту. Розвиток системи інформування про рух громадського транспорту з використанням електронних інформаційних табло та автоматизованої системи інформаційного забезпечення пасажирських перевезень (системи GPS-моніторингу пасажирського транспорту). Використання автоматизованої системи обліку оплати проїзду (АСООН) для ефективного визначення попиту на перевезення та зручності оплати / валідації проїзду в громадському транспорті

1	2
	Упровадження інтелектуальних систем управління дорожнім рухом. Розширення функціональності мобільних додатків для громадського транспорту. Придбання обладнання (устаткування) та предметів довгострокового користування.

Очікувані результати:

Знижено споживання енергії в житловому та комунальному секторах.

Зменшено викиди CO₂.

Підвищено рівень комфорту мешканців за рахунок модернізації житлового фонду та комунальних об'єктів.

Підвищено надійність каналізаційної системи, її стійкість до аварій і несправностей.

Індикатори:

Кількість модернізованих, відновлених та відремонтованих багато-квартирних житлових будинків.

Кількість багатоквартирних житлових будинків, мешканці яких взяли участь у програмах енергозбереження.

Кількість будинків, мешканці яких взяли участь у програмі підтримки ОСББ.

Довжина заміненних та відремонтованих, збудованих (нових) або реконструйованих каналізаційних мереж, каналізаційних насосних станцій.

Оперативна ціль 4.5. Сучасний просторовий дизайн, стале землекористування, безбар'єрний простір громади

Для реалізації оперативної цілі 4.5. «Сучасний просторовий дизайн, стале землекористування, безбар'єрний простір громади» необхідно здійснити комплекс заходів, спрямованих на створення комфортного доступного та сучасного середовища громади. Перш за все, слід модернізувати транспортну інфраструктуру. Це включає створення парку комунальних автобусів, облаштування нових зупинок з пандусами та інформаційними табло, застосування інноваційних технологій при ремонті доріг, таких як: додавання поверхнево активних речовин для зміцнення покриття, укладання геосітки та використання холодного ресайклінгу. Також важливо провести обстеження мостів та шляхопроводів і організувати їх ремонт або реконструкцію. Розвиток велоінфраструктури, включаючи створення велодоріжок і схем велосипедного руху, допоможе зробити Криворізьку МТГ більш екологічною та зручною для мешканців.

Криворізька МТГ, дружня до людей з інвалідністю та маломобільних груп населення, потребує доступності інфраструктури для всіх категорій громадян. Це включає облаштування входів до будівель і транспорту для людей з обмеженою рухливістю, створення мініатюрних копій пам'яток культури для людей з вадами зору та супровід телепередач жестовою мовою. Важливо також організувати безкоштовні лекції для літніх людей про збереження здоров'я, фізичну активність і харчування, проводити культурні та спортивні заходи для цієї

вікової групи. Навчальні тренінги з базових комп'ютерних навичок та акції вихідного дня для пенсіонерів, такі як кіносеанси та екскурсії, допоможуть залучити літніх людей до активного життя Криворізької МТГ.

Необхідно оновити Генеральний план м. Кривий Ріг, зосередившись на створенні зручної інфраструктури, зелених зон, пішохідних зон та велодоріжок. Упровадження сучасних технологій, таких як: «розумне» освітлення, система моніторингу якості повітря та «розумні» зупинки громадського транспорту, дозволить підвищити ефективність управління середовищем громади. Створення центру сучасного дизайну та архітектури стане платформою для розробки інноваційних проєктів і обміну досвідом між фахівцями та місцевою владою.

Важливим елементом просторового розвитку Криворізької МТГ є розвиток зелених зон і громадських просторів. Необхідно створити нові та реконструювати наявні парки, облаштувати дитячі майданчики й зони відпочинку з урахуванням принципів безбар'єрності. Розробка проєктів сучасних громадських просторів, таких як: площі, амфітеатри та зони для культурних заходів, дозволить залучити мешканців до активного відпочинку й соціального життя. Ці простори повинні бути доступними для всіх, включаючи людей з інвалідністю, що сприятиме інклюзивності та комфорту в Криворізькій МТГ.

Результатом реалізації цих заходів стане створення сучасного доступного екологічного середовища Криворізької МТГ, що відповідає потребам усіх категорій населення. Індикаторами успіху можуть бути: збільшення кількості безбар'єрних об'єктів інфраструктури, зростання кількості мешканців, які користуються велодоріжками, підвищення рівня задоволеності мешканців якістю середовища громади, а також збільшення кількості зелених зон і громадських просторів. Ці зміни сприятимуть підвищенню якості життя в Криворізькій МТГ та створенню інклюзивної сучасної громади.

Завдання та сфери реалізації проєктів для досягнення оперативної цілі 4.5. Сучасний просторовий дизайн, стале землекористування, безбар'єрний простір громади:

<i>Завдання</i>	<i>Сфери реалізації проєктів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
4.5.1. Розвиток і вдосконалення вулично-дорожньої мережі Криворізької МТГ із забезпеченням безбар'єрності	Застосування новітніх технологій при виконанні реконструкції, поточного / капітального ремонтів вулиць і доріг. Реконструкція, ремонт наявних та облаштування нових зупинок. Удосконалення системи безпеки для учасників дорожнього руху на вулицях і дорогах, у тому числі засобів регулювання дорожнього руху. Проведення обстеження стану конструкцій мостів і шляхопроводів. Організація робіт з реконструкції, поточного / капітального ремонтів мостів і шляхопроводів (за результатами обстежень). Упровадження концепції розвитку велоруку та велоінфраструктури (облаштування велосипедних доріжок)
4.5.2. Створення умов, дружніх до людей похилого віку, осіб з інвалідністю та	Забезпечення об'єктів загального користування доступністю для осіб з інвалідністю. Організація лекцій для населення похилого віку з важливих питань збереження здоров'я, зокрема профілактики падінь,

1	2
маломобільних груп населення	особливостей харчування, фізичної активності. Організація активного дозвілля та проведення місцевих культурних і спортивних акцій для людей похилого віку. Забезпечення доступу до культурного та медіа-простору Криворізької МТГ, зокрема мініатюрних копій пам'яток культури для людей з вадами зору, телепередач, що супроводжуються жестовою мовою. Організація навчальних заходів для людей старших вікових груп, зокрема з навчання базовим навичкам роботи на комп'ютері. Організація акцій вихідного дня для пенсіонерів, зокрема кіносеансів, екскурсійних програм та ін. Забезпечення установ соціальної сфери автомобільним транспортом для потреб громадян. Облаштування прибудинкових територій установ соціальної сфери. Виконання заходів щодо капітального ремонту систем опалення в будівлях установ соціальної сфери. Створення умов для комфортного перебування в установах соціальної сфери. Оновлення комп'ютерної техніки в установах соціальної сфери
4.5.3. Сучасний просторовий дизайн та безбар'єрність	Упровадження сучасних технологій, таких як «розумне» освітлення, «розумні» зупинки громадського транспорту. Створення центру з розробки та впровадження сучасних проєктів у сфері містобудування, архітектури та дизайну. Створення нових та реконструкція, ремонт наявних парків і зелених зон з урахуванням принципів сучасного ландшафтного дизайну та безбар'єрності. Реконструкція, ремонт, осучаснення дитячих майданчиків. Розробка та впровадження проєктів сучасних громадських просторів, таких як площі, амфітеатри, зони для проведення культурних заходів. Упровадження заходів, спрямованих на поліпшення вигляду об'єктів (елементів) благоустрою, надання їм зовнішньої привабливості, підвищення рівня комфорту
4.5.4. Принциповий розвиток планування, забудови та іншого використання території Криворізької МТГ	Розробка детальних планів території. Розробка топографогеодезичних і аерофотознімальних робіт та виготовлення топографічних планів у цифровому й графічному вигляді на земельні ділянки Криворізької МТГ у масштабі М1:2000. Проведення містобудівного моніторингу території Криворізької МТГ. Оновлення (унесення змін) до Генерального плану м. Кривий Ріг. Розробка генеральних планів населених пунктів Криворізької МТГ. Розробка комплексного плану просторового розвитку території Криворізької МТГ. Установлення меж території Криворізької МТГ. Проведення інвентаризації земель різних категорій, формування їх меж, оформлення правовстановлюючих документів. Розробка та затвердження технічної документації з нормативної грошової оцінки земельних ділянок усіх категорій та форм власності в межах території Криворізької МТГ

1	2
	Виготовлення документації із землеустрою. Виконання звіту з інженерно-геодезичних вишукувань з планом меж земельної ділянки, що обстежувалася, та інформацією стосовно сторонніх землевласників, землекористувачів

Очікувані результати:

Створено сучасне середовище Криворізької МТГ з розвиненою інфраструктурою, збільшеною кількістю зелених зон, пішохідних зон і велодоріжок.

Підвищено рівень доступності інфраструктури Криворізької МТГ для всіх категорій населення.

Збільшено кількість зелених зон і зон рекреації.

Підвищено якість містобудівних проєктів, впроваджено інновації у сфері архітектури та дизайну.

Індикатори:

Кількість об'єктів дорожньої інфраструктури, адаптованих для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Кількість пристосованих транспортних засобів для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Кількість зупинок, обладнаних для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Розділ 7. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОЇ МТГ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ДЕРЖАВНІЙ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць і збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього й майбутніх поколінь українців. Стратегія розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». При розробці Стратегії розвитку Криворізької МТГ на період до 2030 року враховані ключові аспекти оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки.

Стратегічні напрямки розвитку Криворізької МТГ також сформовані відповідно до стратегічних цілей оновленої Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, з урахуванням актуальних проблем і викликів щодо соціально-економічного розвитку регіону. Комплексна система заходів має забезпечити розвиток людського капіталу, досягнення високої якості життя та економічного зростання на основі екологічно невиснажливої, енергоефективної та інноваційно орієнтованої промисловості й біоекономіки, креативних індустрій. Дніпропетровська область у перспективі має бути економічно розвиненим, потужним, процвітаючим і військовоукріпленим, прогресивним та успішним, самодостатнім і відкритим для інвестицій регіоном –лідером, флагманом української промисловості, фінансово спроможним з якісними дорогами, незалежною енергетикою та розвиненим аграрним комплексом, комфортними умовами життя для мешканців області, ветеранів війни та ВПО, регіоном з потужним експортним потенціалом, високим розвитком міжнародного співробітництва й інформаційно-комунікаційної та транспортної інфраструктури, з європейським рівнем надання послуг.

Реалізація Стратегії розвитку Криворізької МТГ на період до 2030 року сприятиме виконанню оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки та оновленої Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року. Аналіз відповідності стратегічних і оперативних цілей Стратегії розвитку Криворізької МТГ Державній стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки приведено в таблиці 7.1, а Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року – у таблиці 7.2.

Таблиця 7.1. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Криворізької МТГ на період до 2030 року оновленій Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Криворізької МТГ на період до 2030 року																								
	СЦ.1. Громада високоякісного людського капіталу	ОЦ.1.1. Доступна якісна та безпечна освіта	ОЦ.1.2. Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані кадри	ОЦ.1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту	ОЦ.1.4. Розвинена економіка знань та комерціалізація наукових розробок	ОЦ.1.5. Доступні якісні медичні та спортивні послуги	СЦ.2. Громада ефективного управління ресурсами зі сталою екосистемою	ОЦ.2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності	ОЦ.2.2. Трансформована стала екосистема та екологічно свідомо громада	ОЦ.2.3. Ефективна система управління відходами	ОЦ.2.4. Комплексний моніторинг стану довкілля	ОЦ.2.5. Енергетично стійка та енергоефективна громада	СЦ.3. Громада з диверсифікованою економікою та інвестиційним потенціалом	ОЦ.3.1. Розвинені супутні підприємства гірничо-металургійного кластеру	ОЦ.3.2. Розвинений сектор МСП	ОЦ.3.3. Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка	ОЦ.3.4. Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями	ОЦ.3.5. Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, IT	СЦ.4. Громада з високотехнологічною інфраструктурою та соціально відповідальним управлінням	ОЦ.4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою	ОЦ.4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення	ОЦ.4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства	ОЦ.4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство	ОЦ.4.5. Сучасний просторовий дизайн, стале землекористування, безбар'єрний простір громади	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
СЦ 1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	++						++						+						++						
ОЦ 1. Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
ОЦ 2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах																					++				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
ОЦ 3. Соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення			+																++		++			
СЦ II. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів													++	++	++	++	++	++	++				++	
ОЦ 1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів				++				++				++	+	+	+	+	+	+			++		++	
ОЦ 2. Сильна, спроможна та конкурентоспроможна регіональна економіка			++	+									++	++	++	++	++	++	++					
СЦ III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування																			++	++		++		
ОЦ 1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування кращих практик ЄС		+	+		+															++		++		
ОЦ 2. Розвиток різних форм співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями																	++			++			+	

*Ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як «++» – сильний зв'язок або «+» – опосередкований зв'язок.

Таблиця 7.2. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Криворізької МТГ на період до 2030 року Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Криворізької МТГ на період до 2030 року																								
	СЦ.1. Громада високоякісного людського капіталу	ОЦ.1.1.1. Доступна якість та безпечна освіта	ОЦ.1.2. Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані	ОЦ.1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту	ОЦ.1.4. Розвинена економіка знань та комерціалізація наукових розробок	ОЦ.1.5. Доступні якісні медичні та спортивні послуги	СЦ.2. Громада ефективного управління ресурсами зі сталюю екосистемою	ОЦ.2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності	ОЦ.2.2. Трансформована стала екосистема та екологічно свідомі громади	ОЦ.2.3. Ефективна система управління відходами	ОЦ.2.4. Комплексний моніторинг стану довкілля	ОЦ.2.5. Енергетично стійка та енергоефективна громада	СЦ.3. Громада з диверсифікованою економікою та інвестиційним потенціалом	ОЦ.3.1. Розвинені сукупні підприємства гірничо-металургійного кластеру	ОЦ.3.2. Розвинений сектор МСП	ОЦ.3.3. Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка	ОЦ.3.4. Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями	ОЦ.3.5. Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, IT	СЦ.4. Громада з високотехнологічною інфраструктурою та соціально відповідальним управлінням	ОЦ.4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою	ОЦ.4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення	ОЦ.4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства	ОЦ.4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство	ОЦ.4.5. Сучасний просторовий дизайн, сталі землекористування, безбар'єрний простір громади	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
СЦ 1. Підвищення рівня конкурентоспроможності Дніпропетровської області													++	++	++	++	++	++							
ОЦ 1.1.1. Стимулювання розвитку обраних КВЕДів в рамках смартспеціалізації регіону														++	++	++	++	++							
ОЦ 1.2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіональної економіки													++	++			++								
ОЦ 1.3. Розвиток промислово-виробничого комплексу			+		++								++	++	+	++	++	+							
ОЦ 1.4. Розвиток агропромислового комплексу			+										++			++									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
ОЦ 1.5. Розвиток туристичної сфери																		++						
СЦ 2. Забезпечення інтегрованого розвитку територій та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу	+	++	++		+	++																	++	
ОЦ 2.1. Відновлення та соціально-економічний розвиток територій (активних бойових дій, прилеглих до них територій, сільських територій, монопрофільних)	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								++	
ОЦ 2.2. Підвищення якості надання освітніх послуг		++																						
ОЦ 2.3. Підвищення якості надання медичних послуг						++																		
ОЦ 2.4. Створення умов для занять фізичною культурою та спортом, залучення мешканців до здорового способу життя						++																		
ОЦ 2.5. Створення умов для розвитку та популяризації культури в регіоні																		++						
ОЦ 2.6. Забезпечення доступу населення громад до якісних адміністративних та соціальних послуг																				+	++			
ОЦ 2.7. Розвиток цифрової інфраструктури регіону та електронних публічних послуг																					++			
ОЦ 2.8. Забезпечення соціального захисту, підтримки та інтеграції																					++			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
ветеранів і представників інших вразливих груп																								
ОЦ 2.9. Забезпечення розвитку інфраструктури та благоустрою територій							++	++	++	++													++	
ОЦ 2.10. Забезпечення згуртованості населення з урахуванням викликів від наслідків війни																						++		
СЦ 3. Розбудова ефективного регіонального та місцевого врядування																				++		++		
ОЦ 3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахуванням кращих практик ЄС																				++		++		
ОЦ 3.2. Розвиток співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями																				++				
СЦ 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку регіону																						++	++	
ОЦ 4.1. Забезпечення стійкості регіону	+						++						++						++					
ОЦ 4.2. Покращення екологічної ситуації в регіоні							++	++	++	++	++	++												
ОЦ 4.3. Забезпечення енергетичної безпеки та самодостатності регіону												++											++	
ОЦ 4.4. Створення безпеченого середовища				++																				

*Ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як «++» – сильний зв'язок або «+» – опосередкований зв'язок.

Розділ 8. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Процеси реалізації, моніторингу та оцінювання є складовими єдиного стратегічного планувального циклу. Оцінювання – визначення результатів впливу реалізації Стратегії на розвиток територіальної громади, досягнення запланованих результатів та врахування їх у наступному планувальному циклі.

Система реалізації Стратегії

Реалізація Стратегії включає розроблення та затвердження Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Криворізької міської територіальної громади на період до 2030 року (надалі – План заходів), формування бюджету з урахуванням цілей, визначених у ній, реалізацію місцевих програм розвитку, проектів і заходів, моніторинг досягнення цілей та їх коригування в разі необхідності. Реалізація стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними відділами, управліннями, іншими виконавчими органами міської ради, представниками бізнесу, громадським активом і мешканцями, що ставить перед керівництвом громади завдання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Система впровадження Стратегії має два рівні: політичний та технічний. Політичний рівень забезпечує особисто міський голова, його заступники, виконавчий комітет, депутатський корпус. На цьому рівні розглядаються та затверджуються звіти про моніторинг реалізації Стратегії, пропозиції про внесення змін або оновлення Стратегії. На підставі пропозицій міського голови міська рада ухвалює рішення про внесення змін до Стратегії з метою досягнення її цілей та виконання завдань.

Технічний рівень упровадження забезпечують відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради, відповідальні за досягнення завдань Стратегії, та комунальні установи міської ради.

Для покращення ефективності їх роботи та координації дій щодо розробки Стратегії, контролю за впровадженням Плану заходів, моніторингу якості виконання визначених завдань Стратегії функціонує дорадчий орган виконкому міської ради (надалі – Дорадчий орган), затверджений рішенням виконкому міської ради від 13.01.2016 №15, зі змінами. Дорадчий орган очолює міський голова, а його склад затверджується рішенням виконкому міської ради. До складу Дорадчого органу входять особи, які представляють найважливіших учасників процесу планування та реалізації Стратегії: відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради, депутати міської ради, представники суб'єктів господарювання та громадських організацій.

Дорадчий орган виконує такі основні завдання:

забезпечує розробку, реалізацію та постійну підтримку в актуальному стані стратегічних і оперативних цілей Стратегії;

сприяє реалізації та здійснює моніторинг виконання Стратегії й Плану заходів;

оцінює ступінь досягнення стратегічних та оперативних цілей Стратегії, зокрема якості реалізації цілей і завдань, та контролює дотримання термінів їх виконання;

організовує збір та обговорення пропозицій з коригування й оновлення Стратегії і Плану заходів.

За організацію роботи Робочої групи, збір і аналіз інформації про стан виконання Стратегії, узагальнення інформації для формування звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії та Плану заходів, а також формування пропозицій щодо внесення змін (актуалізації) до Стратегії відповідає управління економіки виконкому Криворізької міської ради.

Відповідальні виконавці за впровадження та досягнення стратегічних, оперативних цілей і завдань Стратегії

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>	<i>Відповідальні виконавці (за пріоритетністю)</i>
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. ГРОМАДА ВИСОКОЯКІСНОГО ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ		
1.1. Доступна якісна та безпечна освіта	1.1.1. Забезпечення рівного доступу та підвищення якості дошкільної, загальної середньої освіти	Департамент освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
	1.1.2. Забезпечення доступності, розумного пристосування та універсального дизайну для задоволення освітніх потреб дітей з особливими освітніми потребами	Департамент освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
	1.1.3. Розвиток позашкільної освіти відповідно до вільного, різнобічного розвитку особистості, інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних можливостей вихованців	Департамент освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
1.2. Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані кадри	1.2.1. Сприяння розвитку мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти у відповідності до потреб ринку праці	Департаменти освіти і науки, соціальної політики виконкому, управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради
	1.2.2. Трансформація та збалансування ринку праці через аналіз, стимулювання профорієнтації, навчання та перенавчання кадрів	Департамент соціальної політики, управління розвитку підприємництва, департамент освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
	1.2.3. Підвищення професійних компетенцій наукових кадрів і студентської молоді через поглиблення співпраці між освітніми закладами, науково-дослідними установами й підприємствами	Департаменти освіти і науки, у справах сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради
	1.2.4. Поглиблення співпраці та використання можливостей Державної служби зайнятості щодо підготовки/перекваліфікації працівників	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради

Оперативні цілі	Завдання	Відповідальні виконавці (за пріоритетністю)
1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту	1.3.1. Удосконалення системи централізованого оповіщення та збільшення фонду захисних споруд цивільного захисту (зокрема в закладах освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту населення) з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконавчого комітету Криворізької міської ради
	1.3.2. Утворення інтегрованих центрів безпеки з єдиною комунікацією відповідно до актів законодавства у сфері захисту населення і територій від пожеж та надзвичайних ситуацій, забезпечення громадського порядку, охорони здоров'я населення	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконавчого комітету Криворізької міської ради
1.4. Розвинена економіка знань та комерціалізація наукових розробок	1.4.1. Розробка системи підтримки розвитку інноваційного виробництва	КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, управління економіки, розвитку підприємництва, департамент освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
	1.4.2. Розвиток інноваційних лабораторій / інкубаторів	КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, департамент освіти і науки, управління економіки виконкому Криворізької міської ради
	1.4.3. Комерціалізація інновацій	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
1.5. Доступні якісні медичні та спортивні послуги	1.5.1. Забезпечення функціонування спроможної системи громадського здоров'я та формування здорового способу життя	Управління охорони здоров'я, департамент у справах сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради
	1.5.2. Формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я всіх рівнів (зокрема зі створенням реабілітаційних відділень)	Управління охорони здоров'я виконкому Криворізької міської ради
	1.5.3. Розширення мережі закладів та створення інклюзивної спортивної інфраструктури	Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>	<i>Відповідальні виконавці (за пріоритетністю)</i>
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ГРОМАДА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ЗІ СТАЛОЮ ЕКОСИСТЕМОЮ		
2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності	2.1.1. Покращення якості повітря та досягнення кліматичної безпеки	Управління екології виконкому Криворізької міської ради
	2.1.2. Відновлення та оздоровлення водних екосистем	Управління екології, департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	2.1.3. Дослідження стану Криворізького залізничного басейну для запобігання виникненню на його території катастроф техногенного й природного характеру	Управління екології виконкому Криворізької міської ради, управління надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконавчого комітету Криворізької міської ради
2.2. Трансформована стала екосистема та екологічно свідома громада	2.2.1. Відновлення екологічної цінності порушених земель	Управління екології виконкому Криворізької міської ради
	2.2.2. Забезпечення сталого управління, збереження, відновлення та збалансованого використання цінних природних комплексів	Управління екології, департаменти розвитку інфраструктури міста, регулювання містобудівної діяльності та земельних відносин виконкому Криворізької міської ради
	2.2.3. Збереження наявних і розвиток нових сучасних інноваційних «зелених» публічних просторів	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	2.2.4. Підвищення рівня обізнаності й поінформованості населення у сфері охорони та збереження довкілля	Управління екології виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	2.2.5. Здійснення просвітницької діяльності для формування в суспільстві екологічних цінностей і підвищення екологічної свідомості	Управління екології, департамент освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
2.3. Ефективна система управління відходами	2.3.1. Розвиток об'єктів інфраструктури управління побутовими та промисловими відходами	Департамент розвитку інфраструктури міста, управління екології, капітального будівництва виконкому Криворізької міської ради
	2.3.2. Удосконалення системи управління побутовими відходами на інноваційних засадах	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	2.3.3. Запобігання негативному впливу промислових відходів на навколишнє природне середовище	Управління екології виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
2.4. Комплексний моніторинг стану	2.4.1. Розбудова системи моніторингу навколишнього	Управління екології виконкому Криворізької міської ради,

Оперативні цілі	Завдання	Відповідальні виконавці (за пріоритетністю)
довкілля	середовища для ефективного використання природних ресурсів і охорони довкілля	КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	2.4.2. Упровадження новітніх технологій для моніторингу довкілля та аналізу даних	Управління екології виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, управління технічного захисту інформації та інформаційно-комунікаційних технологій виконкому Криворізької міської ради
2.5. Енергетично стійка та енерго-ефективна громада	2.5.1. Збільшення частки альтернативних джерел в енергетичному балансі та підвищення енергетичної стійкості	Відділ з питань енергоменджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому і міської ради
	2.5.2. Зменшення обсягів втрат / споживання енергоресурсів	Відділ з питань енергоменджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
	2.5.3. Упровадження ефектвної системи муніципального енергоменджменту та енергомоніторингу	Відділ з питань енергоменджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
	2.5.4. Популяризація та заохочення енергозберігаючої поведінки мешканців Криворізької МТГ	Відділ з питань енергоменджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ГРОМАДА З ДИВЕРСИФІКОВАНОЮ ЕКОНОМІКОЮ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ		
3.1. Розвинені супутні підприємства гірничо-металургійного кластеру	3.1.1. Розвиток супутніх підприємств, що обслуговують ГМК	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	3.1.2. Залучення підприємств, що займаються переробкою відходів (шлаків, пустих порід, шламів) у корисну продукцію	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	3.1.3. Використання відходів ГМК для виробництва будівельних матеріалів	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	3.1.4. Сприяння розвитку транспорту й логістики	КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, управління економіки, транспорту та телекомунікацій виконкому Криворізької міської ради
3.2. Розвинений сектор МСП	3.2.1. Система навчання та інформаційної підтримки	Управління розвитку підприємництва, технічного захисту інформації та інформаційно-

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>	<i>Відповідальні виконавці (за пріоритетністю)</i>
	місцевих суб'єктів господарювання	комунікаційних технологій виконкому Криворізької міської ради
	3.2.2. Система маркетингової підтримки суб'єктів господарювання	Управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради
	3.2.3. Розвиток соціальних форм підприємництва	Управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради
	3.2.4. Розвиток інституцій інфраструктури підтримки підприємництва	Управління розвитку підприємництва, економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	3.2.5. Розвиток трудових ресурсів, створення системи забезпечення підприємств Криворізької МТГ кваліфікованими кадрами	Департаменти освіти і науки, соціальної політики виконкому Криворізької міської ради
3.3. Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка	3.3.1. Стимулювання розвитку підприємств «зеленої» енергетики	Відділ з питань енергоменджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради, департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	3.3.2. Упровадження сучасних технологій і матеріалів у будівельну галузь	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	3.3.3. Повторне використання ресурсів, апсайклінг	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради
	3.3.4. Розвиток високотехнологічної металообробки	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, департамент освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
3.4. Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями	3.4.1. Створення організаційних та інституційних засад для залучення інвестицій і розвиток міжнародної співпраці	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, управління технічного захисту інформації та інформаційно-комунікаційних технологій виконкому Криворізької міської ради

Оперативні цілі	Завдання	Відповідальні виконавці (за пріоритетністю)
	3.4.2. Реалізація публічних інвестиційних проєктів для відновлення та розвитку Криворізької МТГ	Управління економіки, департамент фінансів виконкому Криворізької міської ради
	3.4.3. Маркетинг території та формування позитивного іміджу Криворізької МТГ, підвищення її інвестиційної привабливості	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради
	3.4.4. Створення та розвиток інвестиційних / інноваційних проєктів / продуктів	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
3.5. Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, ІТ	3.5.1. Захист, збереження, примноження та використання потенціалу культурної спадщини й культурних цінностей	Управління культури виконкому Криворізької міської ради
	3.5.2. Модернізація закладів культури та комерціалізація нематеріальної культурної спадщини	Управління культури виконкому Криворізької міської ради
	3.5.3. Розвиток промислового туризму	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	3.5.4. Створення умов для розвитку ІТ-сфери	Управління економіки виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР, управління технічного захисту інформації та інформаційно-комунікаційних технологій виконкому Криворізької міської ради
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. ГРОМАДА З ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ ТА СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНИМ УПРАВЛІННЯМ		
4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою	4.1.1. Формування свідомої активної Криворізької МТГ з ефективним урядуванням, у тому числі на засадах Е-демократії	Управління організаційно-протокольної роботи, економіки виконкому Криворізької міської ради
	4.1.2. Цифрова трансформація та розвиток цифрової інфраструктури Криворізької МТГ, розвиток телекомунікаційної інфраструктури	Управління технічного захисту інформації та інформаційно-комунікаційних технологій, департамент адміністративних послуг виконкому Криворізької міської ради

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>	<i>Відповідальні виконавці (за пріоритетністю)</i>
4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення	4.2.1. Розвиток Центру «Віза»	Департамент соціальної політики, управління охорони здоров'я, департамент сім'ї, молоді та спорту, служба у справах дітей, департамент освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
	4.2.2. Удосконалення офісів реєстрації нерухомості та бізнесу	Департамент сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради
	4.2.3. Формування системи, модернізація наявних і впровадження нових видів соціальних послуг з урахуванням гендерних особливостей	Департамент соціальної політики, управління охорони здоров'я, департамент сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради
	4.2.4. Забезпечення гендерної рівності та протидія домашньому насильству або насильству за ознакою статі	Департаменти соціальної політики, адміністративних послуг, управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради
	4.2.5. Інтеграція ВПО у соціально-економічне середовище Криворізької МТГ, забезпечення зайнятості та самозайнятості	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради
	4.2.6. Інтеграція в соціально-економічне життя Криворізької МТГ та посилення соціальної захищеності ветеранів війни, членів їх сімей й інших категорій населення	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради
	4.2.7. Забезпечення права кожної дитини на зростання в сімейному оточенні	Служба у справах дітей виконкому Криворізької міської ради
4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства	4.3.1. Зміцнення соціальної згуртованості населення навколо інституцій громадянського суспільства та посилення їх інституційної спроможності й активної діяльності	Управління преси, інформаційної діяльності та внутрішньої політики, департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради, відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради, що реалізують спільні проекти з громадськими організаціями, благодійними фондами, спілками та ін.
	4.3.2. Створення належних умов для національно-патріотичного виховання, підвищення рівня громадян-	Управління культури, департамент сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>	<i>Відповідальні виконавці (за пріоритетністю)</i>
	ської освіти та політико-правової культури здобувачів освіти	
	4.3.3. Створення умов для розвитку, успішної самореалізації та соціальної інтеграції молоді	Департамент сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради
4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство	4.4.1. Ліквідація наслідків підриву греблі Каховської ГЕС	Департамент розвитку інфраструктури міста, управління капітального будівництва виконкому Криворізької міської ради
	4.4.2. Реконструкція, відновлення та модернізація житлового господарства із використанням енергозберігаючих заходів	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	4.4.3. Упровадження енергоефективного зовнішнього освітлення	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	4.4.4. Стала мобільність Криворізької МТГ	Управління транспорту та телекомунікацій, технічного захисту інформації та інформаційно-комунікаційних технологій виконкому Криворізької міської ради
4.5. Сучасний просторовий дизайн, стає землокористування, безбар'єрний простір громади	4.5.1. Розвиток і вдосконалення вулично-дорожньої мережі Криворізької МТГ із забезпеченням безбар'єрності	Управління транспорту та телекомунікацій, департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	4.5.2. Створення умов, дружніх до людей похилого віку, осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення	Департамент соціальної політики, управління культури, департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради, КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» КМР
	4.5.3. Сучасний просторовий дизайн та безбар'єрність	Департаменти регулювання містобудівної діяльності та земельних відносин, розвитку інфраструктури міста, управління культури виконкому Криворізької міської ради
	4.5.4. Принциповий розвиток планування, забудови та іншого використання території Криворізької МТГ	Департамент регулювання містобудівної діяльності та земельних відносин виконкому Криворізької міської ради

Процес реалізації Стратегії здійснюється на основі Плану заходів.

План заходів розробляється строком на п'ять років двома періодами з урахуванням пріоритетів, визначених Державною стратегією регіонального

розвитку України та відповідною регіональною стратегією розвитку, й складається з організаційних заходів і проєктів місцевого (регіонального) розвитку, місцевих програм розвитку відповідно до завдань, основою для яких є стратегічні та оперативні цілі, визначені Стратегією.

Проєкт Плану заходів подається на затвердження міській раді одночасно з проєктом Стратегії або не пізніше ніж через 3 місяці після її затвердження.

Підготовка Плану заходів, контроль за станом та строками його виконання здійснюється виконкомом міської ради, а контроль за цільовим використанням коштів – головними розпорядниками коштів.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії та Плану заходів здійснюється за рахунок коштів:

- Криворізької МТГ;
- державного бюджету, у тому числі міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- обласного (районного) бюджету;
- що надходять до бюджетів у межах програм допомоги й грантів ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ;
- інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Моніторинг реалізації Стратегії

Для відстеження та аналізу динаміки й структурних змін, що відбуваються в Криворізькій МТГ відповідно до визначених у Стратегії стратегічних, оперативних цілей і завдань, проводиться моніторинг реалізації Стратегії та Плану заходів. Моніторинг є сукупністю заходів з обліку, збору, аналізу й узагальнення інформації про стан реалізації Стратегії та Плану заходів.

Результати моніторингу є основою для висновків про необхідність унесення змін (актуалізації) до Стратегії та стимулювання її реалізації.

Моніторинг упровадження Стратегії здійснюється щорічно на основі аналізу кількісних та якісних показників, що демонструють рівень виконання стратегічних, оперативних цілей і завдань, зокрема шляхом порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих проміжних (станом на конкретний період) і фактичних (цільових) значень показників.

Система показників (індикаторів) для моніторингу реалізації Стратегії надана в Таблиці 8.1.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії готує Дорадчий орган, узагальнення та формування його тексту здійснює управління економіки виконкому Криворізької міської ради. У термін не пізніше місяця після закінчення звітної періоду звіт представляється на розгляд міської ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню на офіційному вебсайті Криворізької міської ради та її виконавчого комітету.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно з додатком 12 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених Наказом №265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Моніторинг виконання Плану заходів здійснюється двічі на рік на основі відстеження виконання визначених показників (індикаторів) оцінки результативності впровадження кожного проєкту місцевого розвитку.

Звіт про результати проведення моніторингу Плану заходів включає узагальнену таблицю у формі згідно з додатком 13 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених Наказом №265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Звіти про результати проведення моніторингу Плану заходів за перше півріччя та рік готує Дорадчий орган, узагальнення та формування їх тексту здійснює управління економіки виконкому Криворізької міської ради. У термін не пізніше місяця після закінчення звітного періоду звіт представляється на розгляд міської ради. Крім того, звіти оприлюднюються на офіційному вебсайті Криворізької міської ради та її виконавчого комітету.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії і Плану заходів проводиться після завершення строку їх реалізації на основі даних звітів моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного розвитку Криворізької МТГ й інформації щодо сталості змін з метою ухвалення в подальшому необхідних управлінських рішень та здійснення коригувань.

На основі здійснення оцінювання складається заключний звіт, що містить: результати порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих цільових (станом на останній період) і фактичних (цільових) значень показників;

- досягнення запланованих цілей;
- стан задоволення потреб різних груп зацікавлених осіб;
- аналіз наявних незапланованих змін та впливів;
- аналіз діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих);
- аналіз ефективності механізмів реалізації Стратегії або ресурсних витрат;
- аналіз стійкості результатів Стратегії та ін.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться залученими експертами).

Заключні звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії і Плану заходів готує Дорадчий орган, узагальнення та формування їх тексту здійснює управління економіки виконкому Криворізької міської ради. У термін не пізніше трьох місяців після закінчення періоду реалізації Стратегії і Плану заходів звіти представляються на розгляд міської ради. Крім того, заключні звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів з її реалізації оприлюднюються на офіційному вебсайті Криворізької міської ради та її виконавчого комітету та/або в місцевих медіа.

Таблиця 8.1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Криворізької МТГ на період до 2030 року

Оперативна ціль	Показник	Одиниця вимірювання	Базове значення 01.01.2025 (за наявності або 01.01.2024)	Проміжне значення 01.01.2026	Проміжне значення 01.01.2027	Проміжне значення 01.01.2028	Проміжне значення 01.01.2029	Проміжне значення 01.01.2030	Цільове значення 01.01.2031	Джерело даних
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. ГРОМАДА ВИСОКОЯКІСНОГО ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ										
1.1. Доступна якісна та безпечна освіта	Частка здобувачів повної загальної освіти, які склали національний мультипредметний тест / зовнішнє незалежне оцінювання і подолали поріг «склав / не склав»	%	95	98	100	100	100	100	100	Накази Дніпропетровського регіонального центру оцінювання якості освіти, інформація закладів загальної середньої освіти
	Кількість створених захищених освітніх просторів	од.	213	223	228	233	238	243	248	Інформація відділів управління освіти виконкомів районних у місті раї
	Співвідношення наявної кількості місць у закладах дошкільної освіти до фактичної чисельності вихованців, охоплених такими закладами	%	95	95	96	96	97	97	100	Форма №85-К «Звіт про діяльність закладу дошкільної освіти за рік»
	Частка закладів загальної середньої освіти, у яких організовано інклюзивне та спеціальне навчання	%	76	77	79	80	82	83	84	Інформація закладів загальної середньої освіти
1.2. Розвинені трудові ресурси та кваліфіковані кадри	Чисельність осіб, які отримали ваучери для підвищення конкурентоспроможності на ринку праці	Осіб	557	570	570	570	570	570	570	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради; Криворізька філія Дніпропетровського обласного центру зайнятості

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Чисельність осіб, які мають статус безробітних та потребують додаткових соціальних гарантій	Осіб	1246	1250	1250	1250	1250	1250	1250	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради; Криворізька філія Дніпропетровського обласного центру зайнятості
	Відсоток працевлаштованих від загальної кількості осіб, які скористалися соціальними послугами щодо вирішення проблеми зайнятості	%	46	46,5	47	47,5	48	48,5	49	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради
	Чисельність осіб, які отримали гранти та мікрогранти на створення або розвиток власного бізнесу, у тому числі учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів їх сімей	Осіб	216	230	230	230	230	230	230	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради; Криворізька філія Дніпропетровського обласного центру зайнятості
1.3. Ефективна система безпеки та цивільного захисту	Кількість проведених освітніх заходів із залученням профільних спеціалістів з питань збереження життя і здоров'я людини	од.	317	320	330	335	340	345	350	Інформація відділів/ управління освіти виконкомів районних у місті рад та закладів освіти
	Кількість створених первинних (мобільних) укриттів фонду захисних споруд цивільного захисту	од.	72	117	182	-	-	-	-	Розрахункові показники управління надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконавчого комітету Криворізької міської ради
	Кількість модернізованих захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних та найпростіших укриттів)	од.	25	30	38	-	-	-	-	Управління надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконавчого комітету Криворізької міської ради
1.4. Розвинена економіка знань та комерції	Кількість проєктів, розроблених студентами	од.	17	20	23	26	29	32	35	Інформація закладів вищої освіти

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
алізація наукових розробок	Кількість укладених угод між науковцями та бізнесом	од.	8	9	10	11	12	13	14	Інформація Науково-дослідного гірничорудного інституту Криворізького національного університету та закладів вищої освіти
1.5. Доступні якісні медичні та спортивні послуги	Загальний коефіцієнт смертності (на 1 тис. осіб) наявного населення	Осіб	16,4	16,3	16,2	16,2	16,1	16,0	16,0	Інформація Комунального закладу «Криворізький центр здоров'я» Криворізької міської ради
	Показник захворюваності усього населення (на 10 тис. населення)	Осіб	9859,8	9800	9750	9700	9650	9650	9550	Інформація Комунального закладу «Криворізький центр здоров'я» Криворізької міської ради
	Кількість змагань або заходів з адаптивних видів спорту	од.	22	25	26	27	28	29	30	Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ГРОМАДА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ЗІ СТАЛОЮ ЕКОСИСТЕМОЮ										
2.1. Безпечне довкілля та прагнення до кліматичної нейтральності	Темп зростання/зниження викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення, % до попереднього року	тис.тонн	76,3	≤+15%	≤+30%	≤+40%	≤+20%	≤+20%	≤+20%	Згідно з даними промислових підприємств
		% до обсягу викидів від 2021 року	34	50	60	70	80	80	80	
	Темп зростання/зниження викидів парникових газів від стаціонарних джерел забруднення, % до попереднього року	млн тонн	6,2	≤-15%	≤-20%	≤+20%	≤+20%	≤+20%	≤+20%	Згідно з даними промислових підприємств
		% до обсягу викидів від 2021 року	42	50	60	70	80	80	80	
	Обсяг скиду стічних вод у водні об'єкти	млн м ³	8,3	8,2	8,1	8,0	8,0	8,0	8,0	Згідно з даними промислових підприємств, що здійснюють скид стічних вод

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2.2. Трансформована стала екосистема та екологічно свідомі громади	Біостерилізація, вакцинація, ревакцинація безпритульних тварин	Особин	3313	2000	1500	1000	1000	1000	1000	Комунальне підприємство «Центр поводження з тваринами» Криворізької міської ради
	Кількість висаджених зелених насаджень (дерев і чагарників), у тому числі на порушених землях, промислових територіях, санітарно-захисних зонах	шт.	10674	27423	10260	10985	11785	12663	13626	Комунальні підприємства «Сансервіс», «Парк культури і відпочинку імені Богдана Хмельницького» Криворізької міської ради, згідно зі звітами промислових підприємств
	Обсяг рекультивованих земель	тис. тонн/рік	2808,4	3200	4583	4583	4583	4583	4583	Згідно зі звітами промислових підприємств
	Площа територій, на яких запроваджено новітні екологічні технології (методи) пом'якшення впливу промисловості на навколишнє середовище	га	136,5	150	180	200	230	270	300	Згідно зі звітами промислових підприємств
	Кількість проведених інформаційних кампаній (акцій, семінарів, вебінарів тощо)	од.	553	585	615	664	673	675	680	Згідно з даними управління екології та департаменту освіти і науки виконкому Криворізької міської ради
2.3. Ефективна система управління відходами	Кількість придбаних та встановлених сучасних контейнерних систем для збору ТПВ	од.	135	270	405	540	675	810	815	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	Обсяг відновлених промислових відходів до загального обсягу утворених підприємствами	%	31	32	33	Не менше 35%	Не менше 35%	Не менше 35%	Не менше 35%	Згідно з даними промислових підприємств
	Частка відходів, що заховуються, від загального обсягу утворених відходів	%	70	70	70	Не більше 65 %	Не більше 65 %	Не більше 65 %	Не більше 65 %	Згідно з даними промислових підприємств
2.4. Комплексний моніторинг стану довкілля	Кількість постів автоматичного спостереження за станом атмосферного повітря	од.	35	37	38	39	39	39	39	Згідно з даними управління екології виконкому Криворізької міської ради
	Кількість проведених лабораторних досліджень якості	од.	2387	2505	3233	3283	3300	3300	3300	Згідно з даними управління екології виконкому

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	повітря, водних об'єктів, ґрунтів									Криворізької міської ради
2.5. Енергетично стійка та енергоефективна громада	Економія енергоресурсів – зниження споживання енергії за рахунок енергоефективних заходів	%	0	5	8	10	12	16	20	Відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради, відділ з питань енергоменеджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
	Кількість термомодернізованих об'єктів комунальної власності	од.	32	38	48	58	68	78	88	Відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради, відділ з питань енергоменеджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
	Кількість комунальних закладів, інтегрованих у систему енергомоніторингу за допомогою комунікаційних модемів та пристроїв для автоматизованої передачі даних	од.	0	130	215	300	364	406	424	Управління технічного захисту інформації та інформаційно-комунікаційних технологій виконкому Криворізької міської ради, відділ з питань енергоменеджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ГРОМАДА З ДИВЕРСИФІКОВАНОЮ ЕКОНОМІКОЮ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ										
3.1. Розвинені супутні підприємства гірничо-металургійного кластеру	Кількість наукових досліджень, проведених у сфері переробки відходів науково-дослідними установами (на рік)	од.	10	11	12	13	14	15	16	Інформація Науково-дослідного гірничорудного інституту Криворізького національного університету та закладів вищої освіти
3.2. Розвинений сектор МСП	Кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання МСП	тис. осіб	42,7	43,9	45,3	46,6	47,9	49,2	50,5	Головне управління ДПС у Дніпропетровській області

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Загальний обсяг грантових інвестицій, залучених МСП	млн грн	61,4	63,5	65,5	67,3	69,1	70,4	71,7	Суб'єкти господарювання (за угодою), виконкоми районних у місті рад
3.3. Розвинені нові галузі економіки, зокрема «зелена» енергетика, металообробка	Питома вага енергії, що виробляється з відновлюваних джерел у загальному обсязі споживання енергії комунальними закладами Криворізької МТГ (на рік)	%	0,05	7	12	14	16	18	20	Комунальні заклади міста, відділ з питань енергоменеджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
	Кількість закладів комунальної власності Криворізької МТГ, що використовують ВДЕ	од.	5	40	81	123	165	207	249	Комунальні заклади міста, відділ з питань енергоменеджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
	Загальна потужність генерації електричної енергії об'єктів відновлюваної енергетики, установлених на комунальних закладах Криворізької МТГ	МВт	0,165	1,3	2,1	2,5	2,8	3	3,2	Відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради, відділ з питань енергоменеджменту та впровадження енергозберігаючих технологій виконкому міської ради
	Кількість реалізованих апсайклінг-проектів	од.	-	1	2	2	3	3	3	Управління розвитку підприємництва, економіки виконкому Криворізької міської ради
3.4. Інвестиційно приваблива громада, ефективне управління публічними інвестиціями	Кількість підприємств-учасників індустріального парку (на рік)	од.	1	1	2	3	4	5	5	Керуюча компанія КП «Інститут розвитку міста» КМР
	Кількість розроблених інвестиційних проектів	од.	36	38	40	42	44	46	48	Відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради
	Кількість реалізованих публічних інвестиційних проектів	од.	1	2	2	3	5	5	5	Відділи, управління, інші виконавчі органи міської ради

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3.5. Розвинені креативні індустрії, зокрема у сфері культури, туризму, IT	Відсоток цифровізації музейних фондів	%	10	15	20	25	30	35	40	Статистична звітність
	Обсяги надходжень до бюджету Криворізької МТГ від туристичного збору	тис. грн	1552,4	987,1	1086,0	1195,1	1333,0	1358,1	1383,3	Статистична звітність
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. ГРОМАДА З ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ ТА СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНИМ УПРАВЛІННЯМ										
4.1. Ефективна інклюзивна система управління громадою	Індекс цифрової трансформації Криворізької МТГ	од.	62,97	69,2	75,4	81,6	87,8	94	100	Міністерство цифрової трансформації України
	Рівень задоволеності громадян сервісом «Контакт-центр 1520»	%	-	75	77	79	80	80	80	КП «Інститут розвитку міста Кривого Рогу» виконкому КМР
4.2. Доступні якісні та цифровізовані публічні послуги, зокрема із соціального захисту населення	Кількість наданих публічних, у тому числі адміністративних, послуг	од.	489704	500000	500200	500500	500700	500900	600000	Дані статистичного моніторингу
	Кількість наданих адміністративних послуг у сфері реєстрації бізнесу та нерухомості	послуг	23071	25000	26000	27000	28000	29000	30000	Дані статистичного моніторингу
	Кількість осіб із числа ВПО, забезпечених житлом	Осіб	81	111	111	270	270	270	270	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради
	Кількість волонтерських центрів, сімейних просторів, центрів життєстійкості тощо	од.	3	7	7	7	7	7	7	Департаменти соціальної політики, у справах сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради, Комунальний заклад «Кризовий центр, для жінок, постраждалих від насильства в сім'ї, «З надією в майбутнє» Криворізької міської ради», Криворізький міський центр соціальних служб
	Кількість створених/наявних ветеранських хабів, просторів	од.	1	3	5	7	7	8	8	Департамент соціальної політики виконкому Криворізької міської ради

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Кількість дітей, повернутих на виховання до біологічних сімей	Осіб	72	80	90	100	100	100	100	Статистичні звіти
4.3. Розвинені інституції громадянського суспільства	Кількість активних інституцій громадянського суспільства	Осіб	70	75	85	100	115	130	150	Статистичні звіти
	Кількість підтриманих молодіжних проєктів / ініціатив	шт.	55	150	160	170	180	190	200	Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради
	Кількість охоплених осіб козацьким та пластунським рухом України, молодіжними проєктами та ініціативами	тис. осіб	25	25	25	26	26	27	27	Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту виконкому Криворізької міської ради
4.4. Відновлене й модернізоване житлово-комунальне господарство	Кількість модернізованих, відновлених та відремонтованих багатоквартирних житлових будинків	буд./рік	1060	1055	1050	1045	1040	1035	1030	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	Кількість багатоквартирних житлових будинків, мешканці яких взяли участь у програмах енергозбереження	буд.	450	445	440	435	430	425	420	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	Кількість будинків, мешканці яких взяли участь у програмі підтримки ОСББ	буд./рік	-	-	50	45	40	35	30	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради
	Довжина заміненних та відремонтованих, збудованих (нових) або реконструйованих каналізаційних мереж, каналізаційних насосних станцій	м	10000	12000	13000	12000	10000	10000	10000	Управління екології, департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради, КП «Кривбасводоканал»
4.5. Сучасний просторовий дизайн, стале землекористування, безбар'єрний простір громади	Кількість об'єктів дорожньої інфраструктури, адаптованих для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення	од./рік	21	22	22	22	22	22	22	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Кількість пристосованих транспортних засобів для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення	од.	100	105	110	115	120	125	130	КП «Міський тролейбус», «Міський трамвай»
	Кількість зупинок, обладнаних для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення	од./рік	14	14	14	14	14	14	14	Виконкоми районних у місті рад

Керуюча справами виконкому

Олена ШОВГЕЛЯ

